جول حکایه‌لری :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

۱

محرری : غزه‌لی جمال

دوقتور ، برحدت کوپوره‌رك آوازی چیقه‌رمق قدر باغیرپوردی :

— هاذا اولماز شی جانم . لازم اوتانمق .

و اهالی حمالره هجوم ایدیور ، اشیاسنی استرداد ایتك ایستیوردی . فقط بونلر ، کندی مالاریی غصب ایتك ایستیورمش کبی عنف وشدته دوقتوری اینه‌رك کیری کیری چکیلیور ، یوزینه قارشی آکلایه‌مادیغی برطاقم جمله‌لر حایقیرپورلردی . بایاجی تورك ، آلتنك ترینی سیلدکدن صوکره تکرار بونلرك اوزرینه هجوم ایتدی . هربری برطرفه چکیلدی . نه‌یاپه‌جغی شاشیرمش ایدی . صوك بر صولتله ، باستونی قاپان چوجوغه هجوم ایتدی . ضعیف قولاری آده‌سندن باستونی چکمك ایستدی ، فقط چوجق نادر تصادف اولنور برمهارت وچویکلکله دوقتورك النده‌ن اوبه برقاچ‌شدی‌ی که صولونی ، قرق الی متره اوتده آلدی . دونوب ، مطمئنانه کندیسنه باقدی وکولدی . زوالی آدم صولیور ، خومورداتیوردی . نهایت مغلوبانه برشی کلش کبی اطرافنه باقه‌رق قدم صوکره یاغی باشسیندن بر صاعه‌ندر بونون جریان احواله بیتی بوکن براهراملی‌یه صوردی :

— هاذا مملکت پولیس مافیش ؟

فاصلی هرحالده پولیس آرادیغی ، وقوعاتك صورت جریانیله پولیس کله‌سنك تلفظه‌ندن اکلاشدی‌ی . یارد مرکولوشه باشی یوقاری قالدیروب صیرتدقدن صوکره کندیسنك پولیس اولدیغی ایما ایدر برطورله چکه‌سی کردتی کوکسنه طوغری قیردی . غیر اختیاری برکفر تورکاك آغزندن دوکولدی :

— های بره‌باته‌سی مملکت ، تره‌دن‌ده عقلمه کلدی . چینه‌ده ، قوره‌یه کیتسه‌یدم .

پولیس ، صراق وعجسنی یکمیه‌رك الی دوقتورك باشنه اوزاندی . فنی قاپدی . پوسکولی ، فسك داخلی معاینه‌یه قویولدی . بواثناده دوقتورك شاشه‌قینلغی کورمك لازمدی . کندیسندن قانون نامنه معاونت وانسانیت بکلدیکی برمتمثل حکومت باشنی آچیور ، فنی آلیور ، پك غریب برشی کوریورمش کبی فسك قالینی کوسترمه‌رك باشنی مقام تصدیقده اکدی ، کوزلری تقدیرکار بر شکلده بویودی . آلیق آلیق یوزینه باقه‌رق سوردی :

— أنت تورك ؟

بوکا برجیغلق جواب وبردی :

— اما تورك ، انا موسوف ، انا بخارالی ، انا یام یام . دهامی‌واری؟ اشیای قوردتارك . هاذا مملکت قانون انکلیز چینلی ، تورکی ، جاوالی ، عجم باشقه ؟ فاصلی باشقه ؟

پولیس بو جوابدن پك ممنون کورونیوردی .

براوو ! براوو ! دیور و اطرافنده کیلره دونه‌رك : صباح ، صباح ماشاالله دیه سویلنیوردی . ترك دها زیاده کوپوردی . یدی‌سکز حمالك پایلاشدیغی اشیاسی نظر تأسفله کوزدن کچیریور ، هیسی برآرده‌ده ، بر حماله وبرمك ایستدیکی حالده بوجیدود حریفلرك النده‌ن قورتوله‌مادیغی دوشونه‌رك متادیاً قیزاریوروترلیوردی . پولیس ، حمالره عجیمه بر شیلر سویلدی . فقط شپاریقلر ناز ایدرجه‌سنه باش صاللایه‌رق منفی جواب ویریورلردی . نهایت دوقتور مغلوب اولمشیدی . اهراملیلره موافقتی ایما ایدر برباش اشارتیله بوروممکه باشلادی . حمالر اوکه دوشدی .

جداً پایانجینك قیز فه حقی واردی . تکمیل اشیایی بر حمال طاشیه‌بیلیردی . طرابلس غرب منفاسندن قاچمش ، طنجه‌یه التجا ایتمش برضابطك نه اشیاسی اولدیغنی کوچك برسیاحت چانطه‌سی ، بربطانیه‌ی برتنکه ابریق ، برباستون ، برچیت تکمیل اشیاسنی تشکیل ایدیوردی . دها قایغدق چیقمغه وقت بولمه‌دن برالای حمال هجوم ایدرك یونلری‌ده قاپمش ایدی . اصل کوردوانی ، یونلره پاره وبرمیه‌جك زمان باشلایه‌جقدی . طبیعی هیچ طیاجه‌دینی بر مملکتده بوشریر حریفلره مغلوب اولمه‌جغی اوده آرتق آکلامشیدی . قاچه‌مال اولورسه اولسون قورتولمه‌قرارویرمشیدی . اوتله واردیغی زمان کتیش برنفس آلدی . شیشمان براسپانیول قادینی اونیفورمه‌لی بومسافری یردن سلاملادی . یانه‌سنده‌کی صرمه‌لری سوزه‌رك قاپا بر فرانسزجه ایله صوردی :

— جنرال حضرتلری بر دائره‌می حاضرلایه‌یم ؟

دوقتورك دیشلری غیچیردادی :

— مادام بن جنرال دکلم ، سز اولا شو حمالری صاویکز ، صوکره بکا بر تك اودا .

— یکی موسیو ، شمدی صاواریم ، فقط سز بازاراق ایتدیکزی ؟ ایتمدیکزمه چوق فنا .

— خایر مادام ، بنی بونلردن قاچه مال اولورسه اولسون قورتاریکز .

صالونه کیردی . برقاناپه‌یه اوزاندی . سیغاره‌سنی یاقامشدی . اوانشاده قیامت قوپمغه باشلامشیدی . اسپانیول قادینی کاه اسپانیولجه ، کاه یادم عربیجه کفرلرصاودورپور . حایقیروردی : سحاترین ، ماقاترین ، مالاعین . یارا . دوقتورك اومورنده‌دکلدی . اسپانیول قادینی حریفلره قایدردقدن صوکره اك آغیر یوکی اوموزلرندن آتمش کبی مسترتح اولمشیدی . بربرلرینی پاره‌لاسه‌ده قیامتایه‌جقدی . اوتاغی قادین ایچه مشکلاتله حضاوبری صاوه‌بیلمشیدی . صالوندن‌ده‌کی مسافرلرینك یانه کیردی :

کیتدیلر موسیو ، دیدی . بونون یوکلریمز سزك کی بونلرله باشه چیقه‌مامشدر . چوق عارضز حریفلر . عفو ایدرسکز موسیو ، نه‌قدر قاله‌جقسکز ؟

— برقاچ کون .

— داخلمی سیاحت ایده‌جکسکز؟ آه موسیو ، فنا موسمده کلمه‌یکز . قیشین استر اوزرنده سیاحت خوش دکلدر . بومملکتده اك زیاده ، سیاحلر یازین کلیرلر... بولر چامورلی ، عجبا نه‌طرفه کیده‌جکسکز؟ صرا کیده‌می ، القصره‌می ، فاسه‌می؟

— فاسه مادام ،

— غالبا موسیو ، فاس اردوسنك تعلیم وتربیه‌سنه مأمور اولمی . برقاچ آی اول فرانسز هیأت تعلیمیه‌سی کچدی . بنم اوتله‌مه مسافر اولدیلر . هیسی‌ده اونلك یکارندن ، شرابلرندن ممنون اولدیلر . ممنونیتلریی دفتره‌ده قید ایتدیلر . سزده‌ده کوسترپرم . امینم موسیوده پك ممنون اوله‌جقدر . یکی طبیبی یزده یه‌جکسکز . بونلرك یکاری یوقه... آووج آووج بوبردن آدمك آغزی ، دیلی خاشلانیر .

قادین پك بوش بوغاز ایدی . دوقتورقیصه جوابلرله محاوره‌یه نهایت وبرمك ایستدیکی حالده موفق اوله‌میوردی . یورغونلغنی دیکندیرمك ایچون چوق استراحته محتاج ایدی . یته مختصر جواب وبردی :

— بن دوقتورم . یکی‌ده بوراده یه‌جکم .

قادین حیرت ایتدی :

— آموسیو دوقتورسکزها ! فقط پك یازیق . بو مملکت فن طبك خواوقی تقدیردن عاجزدر . هیچ بر دوقتور اجرای صنعت ایده‌مز .

بوجمله ، دوقتورك جانی صیقه‌شدی . قادین عادتا یاپانجینك اك حساس نقطه‌سنه باصمش ایدی . بونی دوقتورك چهره‌سنی قابلایان اندیشه‌نك تبدللن آکلامش ایدی . تکرار سویلیوردی .

— یازیق موسیو ، امین اولك سنه‌ده بر خسته بیله سزه مراجعت ایتز . سلطانك ویره‌جکی معاشی آلیر ، راحت ایدرسکز . فی‌الحقیقه بو بزم کبی چالشمه آلشقین اوروپالیلری صیقارسه‌ده بزه نه ؟ قیاحت اولمك . دوقتوراق بومملکتده منفور ، کیاردن صایلیر . هر کس اوفورونکیلره مراجعت ایدر . عطارلرك صاتدیغی رنکلی ملاجلری هیچ برشیئه ترجیح ایتزلر .

دوقتور دوشونیوردی . نه کوزه قادین ؟ فقط بکا نه ؟ بو قادین احتمال طوغری سویلیوردی . کندیسی بیله‌مدیکی بر محیطه آتلش ، دکلی ایدی . بناءً علیه هرشیئی طالع وتصادفه براقمغه مجبور ایدی . قادیندن برآز ایضاحات آلمق ایچون دیدی .

— دوقتور بومملکتده اعتماد ایدلرمی؟

شیشمان قادینك کوبکی‌ده حویلادی . مسافرینه خوش کورونمك ایچون جواب ویربوردی :

— آمان موسیو . دوقتور اولدیغکزی سویله‌مه‌یکز . اونی یالکز سلطان بیلیر . معاشکزی آلیر اوتورورسکز .

— مادام بن حکومتك حمایته کلیورم که .

— اجرای صنعت ایچونمی کیدیورسکز ؟

— اوت .

— اوح ، پك یازیق ، پك یازیق ... بوراده بزه مراجعت ایده‌جك اجنبیلردن باشقه برکیمسه یوقدر . حالبوکه هرسفارتك کندی دوقتوری ، کندی اجزا خانه‌سی وار .

انکسار امیدی باشلامشدی . هیچ ارمازسه ، دیوردی . طرابلسده معاش آلیوردم . بوراده آچلقدن تولمه‌ده وار . کیری دونمك پك تهلکه‌لی . یالکز بر چاره قالمشدی . اوده قضا وقدره تسلیم اولق ، مقدراته یاغلانمق .

الکصوك خبرلر

آلمان تبلیغ رسمیسی

برلین ۳۱ تشرین اول (م) — قرارکاه عمومی تبلیغ ایدییور :

غرب صحنهٔ حربنده : بادیرا ولی‌عهدی پرنس (دوبره‌خت) اردوسی غروبی : احوال هوائیه‌نك غیر مساعد بولنمسی (سوم) ده فعالیت حربیه‌یی تحدید ایلمشدر . (له‌بوف) نك شمال‌شرقیسنده وشرقنده‌کی مواضعمزه قارشی ایلرولین دشمن مفرزه‌لری آتشمز ایله کیری یه بوسکورنلمشدر . پرفرانسز بلوکنك (لاوزونت) ه توجیه ایلدیکی هجوم عقیم قالمشدر . (بیاشه) نك جنوبنده‌کی بکی‌لرمزه کیرمك ایچون ال بومباسی عساکری طرفندن اجرا اولنان تشبثات دخی بوشه کیتمشدر . (آله‌فور) ه قارشی و (شولف) ـ (لیهود) شوسه‌سنك ایکی طرفنده کائن فرانسز قوتلرینك پایمق ایستدیکی هجوملر مدافعه آتشمزدن طولایی اجرا ایدیله‌مه‌مشدر .

آلمانیا ولی‌عهدی اردوسی غروبی : (موز) اراضیسنده‌دخی اولیکی کوتلردن فضله‌سکون حکمفرمادر . یالکز (سن‌میهل) حوالیسنده طوپچی آتشی آوه‌صره صوك درجه کسب شدت ایلمشدر .

روسیه صحنهٔ حربنده : پرنس (لئوپولد) اردوسی جبهه‌سی : فجر وقتنده قیصه بر مدت طوپچی آتشی تشدید ایلدکدن صوکره روسلر (قراشین) جواوننده (شچارا) نهری بوینده‌کی مواضعمزه هجوم ایلمشلر ایسه‌ده قاتلی بر صورتده پوسکورتلمشلردر . یوقاری (استیر) بوینده (بره‌سته‌چفو) نك شمال غربیسنده ایلرو قره‌غول محاربانی بزه مساعد بر صورتده نتیجه ویرمشدر . (ناراپوفکا) نك شرق ساحلنده عساکر مثانیه (مولوخو) نك شمال غربیسنده دشمنك متعدد ایلرو مواضعی هجوم ایله ضبط ایلمشدر . دها جنوبده آلمان قطعاتی (قولو) نك غربیسنده مهم مواقع مرتفعه‌یی ضبط ایلمش و روسلرك متقابل هجوملرینی پوسکورتمشدر . بو اثناده (٤) ضابط و (۱۷۰) عسکر اسیر ایدلمش و (۹) مترالیوز اغتنام اولنمشدر . (اسه‌نیسلاو) نك جنوب غربیسنده روس مفرزه‌لرینك اجرا ایلدیکی بر تعرض نتیجه‌سز قالمشدر .

سواری جنرالی آرشیدوق (شارل) جبهه‌سی : ترانسیلوانیانك شرق جبهه‌سنده سکون حکمفرمادر . جنوبده‌کی حوالیٔ حدودیده کثیف سیسلر وآزه‌صره قار فورطنه‌لری حکمفرما اولمسنه رغماً محاربات دوام ایدییور . (قاچولونغ) نك شمالنده (بورجونی) جوارنده ، (اورشوه) نك شمالنده ، رومانیالیلر الارندن ضبط اولنان تپه‌لری استرداد ایچون بیهوده تشبثاتده بولنمشلردر . تشرین اولك اوتوزنجی پیاده جنرالی (فالکنهاین) نك اردوسی (۱۵۱) ضابط ، (۹۹۲۰) عسکر اسیر المش وبرچوق مواد ساترهٔ حربیه‌دن بشقه (۳۷) طوپ و (٤۷) مترالیوز وبرصنجاق اغتنام ایلمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : جنرال فلد مارشال فون (ماکنزن) اردوسی غروبی : دوبرجه‌ده وضعیت تبدل ایتمه‌مشدر . ماکدونیا جبهه‌سنده : (چرنا) قوسنك شرق قسمنده بدایتده بعض موفقیات الده ایدن (صرب) مفرزه‌لری بلغار پیاده‌سنك متقابل تعرضی ایله برچوق ضایعات ایله اسکی خروج موقعلرینه طرد ایدیلمشلردر .

آوستریا ـ مجار تبلیغ رسمیسی

ویانه ۳۱ تشرین اول — [رسمی] سواری جنرالی آرشیدوق شارل جبهه‌سنده : اورشوواده وترانسیلوانیانك جنوبنده حدود اوزرنده‌کی طاغلرده محاربات دوام ایتمکده‌در . (چرناوویچ) نك شمالنده و (قاپولونغ) نك شمالنده رومانیالیلرك اجرا ایلدکاری تعرضلر عقیم قالمشدر . مجار شرق حدودنده اورماناق قادیاطلرده دون نسبةً سکون حکمفرما اولمشدر . جنرال فالکنهاینك آوستریا ـ مجار وآلمان قطعاتی ۱۵ تشرین اولدن بری ۱۵۱ ضابط ، (۹۹۲۰) نفر اسیر ، ۳۷ طوپ ، ٤۷ مترالیوز ، برصنجاق وپك چوق مهمات حربیه آلمشدر .

جنرال فلد مارشال لئوپولد دوباویر جبهه‌سنده : ایتنا وولناده برچه‌جه‌نك جنوبنده آلمان وترك قطعاتی روسلرك قوتلیجه هجوم اولنش موضعلرینی ضبط ایلمشلردر . دشمندن ٤ ضابط ، ۱۷۰ نفر اسیر ، ۹ مترالیوز آلمشدر . روسلرك ولینیاده (زوبلووکا) ده‌کی تعرضلری پوسکورتلمشدر .

ایتالیان صحنهٔ حربنده : ساحل جبهه‌سنك بعض انسای مختلف شدتده طوپچی ولغم آتشنه معروض قالمشدر . تیرولده (غاردینال) ه قارشی بردشمن طابوری طرفندن بایلان هجوم دشمنه ضایعات عظیمه وبردیربلرك طرد ایدلمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : آوستریا ـ مجار قطعاتی جبهه‌سنده برتبدل یوقدر .

بلغار تبلیغ رسمیسی

صوفیه ۳۱ تشرین اول (م) — بلغار ارکان حربیهٔ عمومیه‌سی ۳۱ تشرین اول تاریخیله تبلیغ ایدییور :

ماکدونیا جبهه‌سنده : (مالك) کوللك جنوب غربیسنده جزئی ایلرولش اولان ضعیف دشمن مفرزه‌لری تکرار (قوپچا) یه طوغری طرد ایدلمشدر . چرنا قوسنك شرق قسمنده صربلر تعرض ایتك تشبثنده بولنمشلر ایسه‌ده مقابل برتعرضمزله اولکی موضعلرینه طرد ایدلمشلردر . بوندن بشقه (دوبرو پولی) قربنده دشمنك ضعیف برتعرضی دفع ایدلمشدر .

موغله‌نجا وادیسنده وواردارك ایکی طرفنده قره‌قول مصادماتی اولمشدر .

(بهلاسیجا) جبهه‌سنده واستروما اوزرنده دشمن طوپچیسز اوکنده مسکون موقعلردن برقاچنی بلا نتیجه بومباردمان ایتمشدر . آطه‌لر دکزی ساحلنده سکون حکمفرمادر .

رومانیا جبهه‌سنده : وضعیت غیر متبدلدر .

ایمپراطورك (فون ماکنزن)ه تلغرافی

برلین ۳۰ تشرین اول (ق) — وولف آژانسندن : رسماً بیلدریلیور : ایمپراطور جنرال فلد مارشال (فون ماکنزن) ه آتیده‌کی تلغرافی چکمشدر :

عزیزم مارشال !

مجرب و شایان اعتماد قوماندانکز آلتنده دوبرجه‌ده جریان ایدن پارلاق حرکات عسکریه‌ده صوکره قوماندا کز آلتنده بولنان عساکرك بودفعه دخی ابراز ایلدکاری مأثر بسالتدن طولایی سزه تشکر ایدرم . تشکرات قرالیه‌ی سزی ذاتاً قوماندان تعیین ایتش اولدیغم آلایه سزك اسمکزی ویرمکله اظهار ایدرم . اوحالده (۱۲۹) نومرولی شرق پروسیا اونجنجی الایینك (فلد مارشال فون ماکنزن) تسمیه ایدلمسی امر ایدییورم . قوماندا کزه موضوع عساکره اك صمیمی تشکراتمی وسلاملری تبلیغ ایتمکزی رجا ایدرم .

۲۵ تشرین اول ۱۹۱۶ بیوك قرارکاه عمومی

ایمپراطور ـ قرال ویلهلم

بلغارستان سفیری

صوفیه ۳۱ تشرین اول (م) — درسعادت بلغارستان سفیری اولوشف اعتادنامه‌سنی تقدیم ایتمك اوزره پحشنبه کونی حرکت ایده‌جکدر .

آوستریا قابینه‌سی

ویانه ۳۰ تشرین اول (م) — آوستریا قابینه‌سی مأمولك غیری برنحوك عدم وقوعی حالنده بروجه آتی تشکل ایده‌جکدر : رئیس وکلانوك (کوربر) ، مشترك مالیه ناظری وکیل بارون بوریان ، [اهلب احتاله کوره

جول حکایه‌لری :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

۲

محرری : غزه‌لی جمال

سرمدیکلك سیاسی ، قلبنك بوتون اضطراب واندیشه‌سنی کوسترمیوردی . بر آره‌لق دوشونمکدن صوکره ، بوتون بو مانعه‌لری اقتحام ایچمك قرار ویردیکنی ایما ایده‌جك بر طرزده اوموزلرینی سیلکدی :

— مادام دیدی ، فاسه کیده‌جکم . هم یارین حرکت ایده‌جکم . لطفاً بکا پر آز معاونت ایده بیلیرمیسکز؟

— های های موسیو ، ایسترسه‌کز مکاره‌جیلری شمدی چاغیرتیرم . اونو نه یکزکه ...

— خایر آغاشمه ، شمدی قارنم آچ .

دوقتور محاوره‌یی کسدی . یکنی بدکدن صوکره اوداسنه چکلدی . یئه دوشونیوردی . طالع خلیالری اوزرینه برسحاب انکسار ایچش دیمکدی . اوطرابلس غربده ایکن نه‌لر دوشونیوردی ؟ فاسه کیده‌جك ، برقاچینه آچه‌جق ، شهرت بوله‌جق ، اوقدرکه سلطان کندیسنی خصوصی دوقتوری تعیین ایده‌جکدی . یوصورتله حکمدارك توجهی قزانه‌جقدی صوکره فکرینی آچه‌جق ، سیاسی انفریقه‌لری ، فرانسه‌نك خدمه‌لرینی ، فلس حقندکی مقرراتی ، بومقصده وصول ایچون اتخاذ ایتدیکی حلول مصلحانه‌نك بعض مثالرینی کوسترمه‌جك برمشاور سیاسی اوله‌جقدی . یوصورتله‌ده آفریقانلك متنهای غربنده بوکون فقیر ، لاکن ثروت طبیعیه‌جه دنیانلك اك زنکین والك مقبول حکومدارینه بیطه بخش اولان یواسلام مملکتنك انکشافنه ، معدنلرینك ایشلدلسنه ، زراعتنك طرز جدید فنی ایله تعمینه ، شمندوفرلرك عمرانه سبب اوله‌جق ، احتمال بر قاچ امتیاز استحصال ایده‌جك ملیونر اوله‌جقدی . یوطالغی ایده‌لر کندیسنه پارلاق بر آتی وعد ایدرك کولرکن شمدی برخیال اولهرق سقوط ایتدی . اوشیشمان قادینك مشئوم ایضاحاتی بتون یوصعادتلری طوتوشدیردی . احتمال که ده طوغری سویلیوردی .

مسافیه بو (یوقیوت) بلکه اوروپالی دوقتورلرحقنده جاری ایدی . کندیسنه هیئدش اولمق دولایسیله دها زیاده اعتماد کوسترملری ملحوظ ایدی . فصل اولسه حکمداره مراجعت ایده بیلیردی . خصوصیله حال ایتدائیده بولنان برعملکتده مهربانلغی کوره بیله جکدی . فقرایی مجاناً تداوی ایتك صوریتیله هرکسك امنیت واعتمادینی قزانمق مشکل برشی دکلدی . سلطان کندیسنی مأمورده تعیین ایتسه ، بووظیفه‌یی شوحیطه ایچا ایتك قدر قولای نه‌اوله بیلیردی . عوام کوزینه اینسانیر دیرلر . کندیلرینه کوزله کورولهجك فائده‌لر کوسترمیه جکمیدی؟ شیشمان قادینك معلوماتی اساسی اولماسه کرك . احتمال مسموعاندی ، فرضیاتدن عبارت ایدی . بردها کندیسنك بوخصوصده هیچ ایضاحات ویرمسنه میدان ویرمه‌مك لازمدی . بناءً علیه چابوق قاچل دیوردی . برکون اول پانخته کیتمك ایجاب ایدر . صالونه اینه‌جکی زمان عین قادین ، صیغه‌یرق صوقو - لدی . سویلنمه‌سنه ، آخرینی آچسه‌نه میدان ویرمه‌دی!

— مکاره‌جیلر مادام ؟

— بك اصرار ایدیورسکز ، فقط بك یازیق اولاجق ؟ دها کچن کون بر اسپانیول دوقت ...

— بن اسپانیول دکلم مادام .

— یاردون فیرمزی شاپقه کزدن آکلاپورم . سز بر آوسترالیالیسکز .

— حدتله ، آوسترالی دکلم مادام . مکاره‌جیلر ؟

— حیرت ایدرك : آه... آوسترالی دکلیسکز ؟ طوریکز بیله‌جکم . سزه بر یونانلی اولمایسکز . بحث ایدرم که ...

— کوپوره‌رك : چینلی‌م مادام . دهانه ایستیور. سکز ؟ مکاره‌جیلر ؟

— تأمین ایدرم دوقتسور ، دیلمك اوجنسه قدر کلدی . چینلی دیه‌جکدم . چینلیلری طانیمازمیسم ؟ فی الحقیقه بویله برمسافرم کلدی . اما کوردیکم آنده طانیرم . بزه کوچك ایکن مکتبده عرق اصفر حقنده معلومات ویردلر . رسمارده یاپارلر . فقط عفوایدرسکز موسیو چینلیلر ، صاچلرینی اوزاتیورلرمش دکلمی ؟ طبیعی سز اوروپاده تحصیل کورمش مدنی بر چینلی اولدیغکزدن صاچلرکزی کسدیردیکز .

دوقتور ایاقلرینی یره ووره‌رق تپنیوردی . بیلمم خویندمی ، صوینمدمی ، بوعملکتده کیمه چاتدیسه صولیاق یاپدی . قادینه دها فضله سویلنمه‌مك ایچون چیقیشدی : — مادام مکاره‌جیلری چاغیره‌جقمیسکز .

— مسترغ اولیکزمرسیو، بن مسافرلرمك هرخدمتی عطوفتیله ایفا ایدرم . ایسترم که بتون مشتریلر بزی اونوتمه‌سین ، بوراپه اوغرادقجه بشقه اوتله کیتمه‌سین .

دائما مشتری کوندرسین . مکاره‌جیلری ایستیورسکز دکلی . بش دقیقه صبر ایدیکز . هرشی تمام اولور . یوصوك جله یاپانجی‌نی تسکین ایتمیدی . قادینك کوزه لکلریله استهزا ایتدی :

— مادام‌سزی اوتومتی ، فقط بونك ایچون سیکیرسز اولمق ایجاب ایدر .

— آه چوق سویلیسکز موسیو ، تشکر ایدرم . قیزینه‌دونه‌رك — دولوره چابوق اول . النامی‌یی چاغیر .

***

فرداسی کونی دوقتور ، براستراك اوزرنده صالالانه صالالانه طانجه‌نك یانجه‌لری آره‌سندن کچیوردی . صاغنده صولنده پورتقال باغجه‌لری ، آره‌سنده المالی ، آرمود اغاجلری میوه‌لرینی صارقیتمش ، طوپراغك فیضی اثبات ایتمك ایستیور کبی پشیللکار دالغه‌لاندیریوردی . شهر خاطره چیقدیغی زمان بر قوم حساسی بکارکن زمبوردن دانه‌لر اطلیف وادیلر ، چاموللی تارلالر ایچنده بولونمشدی . هرایکی اوچ ساعتده بردره‌نك یاغلنیسی ایشیدیلیوردی .

بر قاچ کون اول تارلالری خامور حالنه کتیرن مبذول بویاغموردی زمستی استرلر چکیوردی . حیوانلر دیزلرینه قدر چامور ، باتاقلرکن سرمه بك ، دوشمه‌لك ایچون آلتنده‌کی شیلته‌یه صاریلیور ، اوراغاندن یاپیلان اوزنکیلره ایاقلریله استناد ایدیوردی . بوایلك کونلرده باله چیقه استرلر یوویه بیلمشدی . دردنجی کونی یوروملرندی . کونده درت بش دفعه قاپانیرکن دوقتور ، یوزی قوبون جامورلرك ایچنده صولونمی آیور ، چفته صاووره‌رق آغیر یوکدن قورتولدیغنه مسرور اولان استرینك ارقه‌سندن قوشیوردی . مکاره‌جی ، مشتریلك ایوایولغلریی راحتسز ایدن سرت ونخته‌دن معمول کنیش سمرك اوستنه قویدیغی شیلته‌لرك چامورین سیله‌رك حیوانه طوردمق ایچون حیزلی حیزلی تهدیدلر یاغدیریوردی . دوقتور تکرار یتیوردی . بردرلو راحت ایده‌میوردی . قاپاریق شیلته‌نك اوستنده‌ایکرمنی کبی اوطوریوردی . حیوان دیزلره قدر سرت چاموره باتوب قاپانجه یوکلی نفس آله‌مدن یوارلانیور ، بضاً برونی ، آخرینی ده قاناریوردی .

براقشام تقریباً بوز متره کنیشلکده سریع الجریان برچایه تصادف ایتمشلردی .

مکاره‌جیلر اوزون اوزادی‌یه مجلس عقد ایتدیلر . قوتوشدیلر ، دوشوندیلر . نهایت ، صویلك اوبرطرفنده کیجه‌لمکه قرار ویرمشلردی . یورغون استرلر ، آجی صوبارك صیرتلرنده براقدقلری ایزلرك تأثیریله یان یان کیدرك ، اورکرك صویه کیرمکه مجبور اولمشیدی . دوقتورك استری ، قافله‌نك اك قوتلیسی والك قدملی حیوانی اولدیغندن ، ایلری سوردولمش ایدی . تورك ، بوکا بك قیزمش ایدی . یالکز کندیسی تهلکه‌یه معروض بولونیوردی . دیکرلری آرقه‌دن ایزینی تعقیبه قویولمشیدی . حیوان دیزلرینه قدر صویه کیردی . دها صوکره صیچرایان صولر دوقتورك بوزینه صیچرامغه باشلادی . چایك تصفی آشمه‌مادقلری حالده ، استرك اوموزلری ایصلانمش ایدی . تنره‌دیکی ، قورقدیغی کورولیوردی . اوکشنده ، کرداب کی دائره‌لر رسم ایدرك دونن کویوکلر بر معنای تهدید ایما ایدیوردی . طوردی . قولاقلرینی قابارتدرق ، باشنی صالالادی . کیری قاچمق ایستیوردی . آرقه‌دن بر حس حیوانی اورکوندی . بر آدیم دها آتدی . کرداب ایکلیوردی . تهلکه‌یی حس ایتمیدی . وات قزاغی ایستیورمش کبی ایستمکسزین صو ایچمکه باشلادی .

حیوانك جانی یاقدقله تهدید ایدن عین صدایو کسلدی :

ثه‌ررا ...

استر آتیلدی . دوقتسور ، ایصلانان دیزلرینی قالدیردی . صیم صیق قیصه بلیه صاریلدی . صویه باقدی . حیسوانك یان یان ، جریانه قاپیله‌رق کیتدیکی ظن ایتدی . باشی دونیوردی . دوشمه‌سنه آز قالمشیدی . ساحل سلامته باقدیغی زمان آلداندیغنه قناعت ایتدی . آز قالدی ، حرکت ظاهریه‌نك قربانی اولوب کیده‌جکدی . دوقتسورك ، ایلك کولره‌کی چوبکلکندن طولایی (جیلان) تسمیه ایتدیکی استره ، اپی یوجالادقدن صوکره قوماره آیاق باصمار باصمار محتویاتی کنم ایده‌میه‌رك طیلیایه طیلیایه اویناداقدن صوکره ، باشی اکدی ، قوتلی یرده چفته صاووردی . کنج تورك ، صیرت اوستی باقه قالدی . یوزینی اکشیه‌رك قالماركن ، کندیسنی قالدیرمغه شتاب ایدن مکاره‌جی‌یه یاری مسنهزی ، یاری حدتلی برکولوشله جواب ویردی :

— برشی دکل... قورتولدیغمزه سجده ایتدم .

الکصوك خبرلر

آلمان تبلیغ رسمیسی

برلین ۱ تشرین ثانی (م) — قرارکاه عمومی تبلیغ ایدییور :

غرب صحنهٔ حربنده : باوبرا ولی‌عهدی پرانس (روپره‌خت) اردوسی غروبی : هوالر ترصده‌مساعدا ولدیغندن (سوم) اراضیسنده مناطق عدیده‌ده شدید طوپچی فعالیتنه یکیدن ابتدار اولنمشدر . اقشام اوزری انکلیزلر (قورسه‌لت) حوالیسندن وقوای کلیه ایله (غرده‌قور) ـ (له‌بوف) خطندن هجوم ایچون ابرولمشلردر . (قورسه‌لت) ك شمالنده مدافعه آشمزك قارشیسنده هجوم ایلرولهمش و (لوترالسلوا)نك غربنده . بعض برلرده کوکس کوکسه محاربه اولهرق بوهجوم دشمنه برچوق ضایعات ویردیریلهرك قیرلمشدر .

آلمانیا ولی‌عهدی اردوسی غروبی : (موز) ك شرق ساحلنده طوپچی محاربه‌سی یالکز آره‌صره شدتلی اولمشدر .

شرق صحنهٔ حربنده : پرانس (لئوپولد دوباویر) اردوسی جبهه‌سنده: ۳۰ تشرین اول‌ده (ناراپوفقا)نك شرق ساحلنده ضبط ایلدیکمز مواضعه قارشی روسلر شدیدطوپچی استحضاراتندن صوکره ظلمت لیلك حلولی متعاقب شدید متقابل هجوملر اجرا ایتملر وهجوملری بش‌دفعه تکرار ایلملر ایسه‌ده بوهجوملر دشمن قاتلی ضایعاته دوچار اولهرق عقیم قالمشدر . قطعات عثمانیه دخی ضبط ابتدکاری اراضی‌یی دشمنك شدید هجوملرینه قارشی محافظه ایلملر وبر پرده خطك ایچریسنه کیرن دشمنی سریع بر تعرض متقابل ایله کیریه طرد ایلمشلردر . (یسترنجا ژولوجیلسفا) بوینده آوسترویا ـ مجار قطعاتی دشمن مفرزه‌لرینی آتش ایله پوسکورتمشلردر .

آرشیدوق (شارل) جبهه‌سنده : ترانسیلوانیاده وضعیت عمومیه تبدل ایتمه‌مشدر . (پره‌ده‌آل) کچیدینك غربنده آوسترویا ـ مجار آلایلری برموفقیت مهمه احراز ایتملر وروما نیالیلرك موضعنه کیرمشلر واون پیاده طوپی ، (۱۷) متراليوز اغتنام ایلمشلردر . (قرمزی‌قله) کچیدینك جنوب شرقیسنده هجومز ترقی ایلمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : فون (ماکنزه‌ن) اردوسی غروبی : اساسلی اهمیتی حائز بروامه اولامشدر .

ماکدونیا جبهه‌سنده : (چرنا) قوسنده و (بوتقوه) ایله (تاکیانوس) آره‌سنده طوپچی فعالیتی یکیدن آرتمشدر .

آوسترویا ـ مجار تبلیغ رسمیسی

و نه ۱ تشرین ثانی (م) — سواری جنرالی آرشیدوق شارل جبهه‌سنده : (پره‌ده‌آل) اووه‌سی غربنده قطعاتز دشمن‌مواضعه کیره‌رك اون پیاده طوپی ایله اون یدی‌متراليوز اغتنام ایتمشلردر . (قرمزی‌قله) کچیدینك جنوبنده اراضی ضبط ایتدك .

جنرال فلد مارشال (لئوپولد دوباویر) جبهه‌سنده : دشمن ۳ تشرین اول تاریخنده غائب ایتمش اولدیغی موانعی شدتلی بر طوپچی آتشندن صوکره استردادنه ایتك تشبثنده بولندی . آلتی دفعه تکرار ایدن واقوای کلیه ایله اجرا اولنان دشمن تعرضلرینه رغماً بتون مواضعه‌زی محافظه ایتدك .

عثمانلی قطعاتنه قارشی اجرا اولنان تعرضلر دخی عقیم قالدی .

(یسترنجا ـ ولوچیسکا)نه دشمن مفرزه‌لری تعرض آتشمزله پوسکورتمشدر .

ایتالیان صحنهٔ حربنده : ساحل جبهه‌سنك جنوب یاماجنده دشمن دون بتون کون شدتلی طوپ ولغم آتشی توجیه ایتمشدر . بعد‌الزوال ساعت اوچدن اعتباراً دشمن (وپیاش) اووه‌سنده‌کی موضعلرمزه تعرضه باشلامش وسیرلرمزه مقدما دوکمش اولدیغی تقاطعه هجوم ایتمش اولدیغی حالده مانعه آتشمز ومقابل تعرضلرمزله طرد ایدلمشدر . اقشام اوزری آتش شدتی غائب ایتمش ایسه‌ده کیجه‌لین یکیدن کسب شدت ایلمشدر .

ایتالیان طیاره‌لری (دودوو) (شه‌شانا) و (برامار) اوزرینه یومیا آتمشلرسه‌ده مهم بر خسارت ایده‌مه‌مشلردر . یوزباشی (شوزلر) قوماندا سنده‌کی طیاره (یانزارو) کورفرنده (قاپرونی) سیستمنده بر دشمن طیاره‌سنی اسقاط ایتمشدر .

جنوب غربی صحنه‌سنده مهم بر حادثه یوقدر .

بلغار تبلیغ رسمیسی

صوفیه ۱ تشرین ثانی (م) — بلغار ارکان حرب عمومیسی تبلیغ ایدییور :

ماکدونیا جبهه‌سنده : احوال تبدل ایتمه‌مشدر . (سلك) و (پره‌سپه) کوللری آره‌سنده محافظه مفرزه‌لری آره‌سنده هیچبر محاربه اولمشدر . (پره‌سپه) کوالدن (طوریان) کولنه قدر بتون جبهه‌ده خفیف طوپچی آتشی اولمشدر . (قرایا) و (باخوروو) قریه‌لری جوارنده دشمنك خفیف هجوملری قولایجه پوسکورتلمشدر . (طرتو) نك جنوبنده دشمنك ایلری قره‌غولانی طرد ایدوب متراليوزلر وطوردیل ما کنه‌لری اغتنام ایلدك . (بلاسیچه) انکازنده سکون حکمفرمادر . (استروما) جبهه‌سنده شدید طوپچی آتشی اولش ودشمن جان بتون جبهه‌ده ایلری‌یه حرکت ایلش ایسه‌ده دشمنك ایلری حرکتی پیاده ومتراليوز وطوپچی آتشمز ایله توقیف ایدلمشدر . اطه‌لر دکزی ساحلنده سکون حکمفرمادر . رومانیا جبهه‌سنده احوالده هیچ برتبدل یوقدر .

ایپرده ایتالیان قطعاتی

جنوده ۳۱ تشرین اول (م) — رومادن اشعار اولنیور : ایپرده ایتالیان قطعاتی ایلریلکده‌درلر . یونان حربیه ناظری یانیه قول اردوسنك مرکزینی نارده‌یه نقل ایتمشدر .

بر یونان واپوری غرق

جنوده ۳۱ تشرین اول (م) — برآلمان تحت‌البحرینك یونان باندیره‌لی (جه‌ره‌ن) نام واپوری غرق ایلدیکنی آژانس هواس بیلدیریور .

رومانیاده مهمات وطوپ فقدانی

لوغانو ۳۰ تشرین اول (ق) — (میلان) غزته‌لری (بکرش)دن آلنان برخبری نشر ایدییورلر . بوخبره کوره متفقلر طرفندن لوازم حربیه ومهمات ارسالی ، قوای امدادیه اعزامندن‌دها اول تسریع ایدلملیدر . رومانیا قوای حاضره‌سی روسلرك مواصلتندن بری احتیاجات حاضره‌یه کفایت ایتمکده‌در . رومانیا ارکان حربینه الیوم مشکلات عظیمه‌یی موجب اولان جهت طوپ ومهمات فقدانیدر .

استانبول مبعوثی انتخابی

شهر امانتندن :

اخیراً انحلال ایدن استانبول مبعوثانی ایچون انتخابات اجراسی ضمننده درسعادت وملحقاتی واطه قلعه منتخب ثانیلرینك هیئت تفتیشیه حضوریله اجتماعه دعوتی اقتضا ایلش اولدیغندن شهر حال رومینك یکری دردنجی پازار ایرتسی کونی بعد‌الزوال ساعت برده دوده قدر منتخب ثانیلرك مضبطه‌لرینی بالاستصحاب امانتك جمعیت عمومیهٔ بلدیه صالونندهحاضر بولنملری واقدیجه استحصال ایلدکاری منتخب ثانی مضبطه‌لرینی ضایع ایلش اولان ذواتك‌ده شمدیدن منسوب اولدقلری دوائر بلدیه‌یه صماجعتله نسخهٔ ثانیه ایدنملری لزومی اعلان اولنور .

جول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۳

محرری : غزه‌لی جمال

سیاحتك بوندن صوکره‌کی کونلری، فنا کچمه‌دی. اون دردنجی کونی کونش غروب ایدرکن پنبه سیسلر ایچنده‌کی پارلتیلر مکاره‌جیلرك نشئه‌سنی کتیردی. سراپا یشیل ونامتناهی بر اووه‌نك آغوشنده بم بیاض برشهر کولیوردی. استرلری قوشمغه سوق ایدن : ئه‌ررالر صیقلاشدی. برآز صوکره اغاچلر، خرمالقلر یشیللندی. قرون وسطی شهرلری کبی یوکسك وقالین بر سور ایله محاط فاس شهرینك بوتون خطوطی سچیلمکه باشلادی. قلعه بدننه تقرب ایتدکاری زمان، دوقتورك سرور فوق‌العاده‌سنه رغماً عربلرك یوزلری بوروشمشیدی. بونلردن بری، ایری برطاش قاورایه‌رق جسیم قپویی چالدی. طاتلیلقله باشلایان محاوره کفرلره، حایقیرشمه‌لره منجر اولدی. داخلده کیلرك قپویی آچمادقلری مکاره‌جینك قپویی قیرارجه‌سنه چالمه‌سندن، سویلنمه‌سندن بللی اولیوردی. فقط نه‌دن آچمیورلردی. بونی سرمد بك اکلایه‌مه‌مشیدی. یوکار ایندیرلدی. چادیر قورلدی. آتش‌ده یاقیلدی. چای ابریقی سورولدی. مکاره‌جیلر طوپلانه‌رق مصاحبه‌یه قویولدی. کیرمیه‌جکلری ایدی. استیذانمی لازم ایدی. نه غریب حاللر! حریفلرك اومورنده بیله دکل. دمین عصبیلشن، باغیران مکاره‌جی شمدی کولیور، چای ایچیوردی. بونلرك چای صفاسی جانی چیقارمشیدی. کونده بش، التی، یدی دفعه چای ایچدکاری واقع ایدی. فقط شهرك قپوسی اوکنده بو، پك جان صیقاردی. صبری توکه‌نن سرمد بکك عربجه‌سی ایشیدلدی.

— ینه چای؟ هروقت چای، عیب یاهو. ادخل بلد. صوکره چای.

دوه‌جیلر کولوشدی. بونلر، نه مناسبتسز آدملردی؟ تکرار چاتدی : نه وقت ادخل ؟ ینه کولوشدیلر. بریسی بر چوق لقردیلردن صوکره، لیل. لیل. باب‌الجلود جوابنی ویردی. جانم، ادخل بلد. صوکره چای. لیل‌دن مقصد کیجه‌می کیره‌جکلر ؟ تحف شی. شمدی کیرمك دها ایی دکلمی ؟ اوتله کیدر، اوراده اودا کزده ایستدیککز قدر چای ایچرسکز.

بردرلو صرامنی آکلاته‌مادیغی کبی اونلرك‌ده صرامنی آکلایه‌مامشیدی.

***

سیغاره‌سنی یاقدی. شهرقپوسی اوکنده طولاشمغه باشلادی. کندی کندینه سویلندی. کاه حدت ایتدی، کاه کفرلر صاووردی.

دریندن بر انسان سسی طویدی. بو، شهردن کلیوردی. نه‌قدر مونس برصدا؟.. شهرك کنارنده اولدیغی حالده صحراده ایمش کبی وحشی بر یالکزلق حس ایدیور، ایچرده‌کی انسانلرك حرکاتی، صداسی کندیسنه غایت خوش کلیوردی. شهره کیرمه‌یی بویوك برسعادت تلقی ایدیوردی. بو آدملر ینه کیجه کیره‌جکلر؟ بو بر آفریقا عادتیمی ؟

عین سسی ایشیتدی : همشری !...

بو نه ؟ همشری دیورلر. یا کیلیورمیدی ؟ قولاق ویردی. دقت ایتدی. آلدانمیوردی.

قلعه قپوسنك اناختار دلیکندن اناطوللی بر تورك شیوه‌سیله، غالبا دوقتوره خطاب ایدیلیوردی : بکا باق همشهری، خوش کلدك. بری کلسه‌ك آ برآز قونوشه‌لم :

دوقتور قولاقلرینه اینانه‌میوردی. قپویه قوشدی. اناختار دلیکندن باقدی. ایچریسی قاراکلق اولدیغی ایچون برشی کوره‌مدی. مع مافیه ایچرده انسان موجودیتنه دلالت ایده‌جك حرکتلر، صدالر واردی. برآز قولاق قابارتدقدن صوکره جواب ویردی :

— آرقداش نرده‌سك ؟

— بوراده‌یم، بوراده.. خوش کلدك باقالم.. سن ضابطمیسك، نردن کلیورسك ؟

— دوقتورم عزیزم، طرابلس غربدن کلیورم. فقط قپویی آچ‌ده کوروشه‌لم.

— اولماز سیدنا بنی آصار. نه‌که لازم بورادن‌ده قونوشورز.

— تحف شی سیدنا کیم اولیور؟ سنی نه‌دن آصه‌جقمش؟

— سن بیلمزسك. یکی کلدك. بورانك عادتی همشهرم، کونش ایله برابر قپولر آچیلیر، کونشله قاپانیر. یالکز باب‌جولود یاتسویه قدر آچیق طورور. اوده اوزاق. سز وارنجیه قدر قاپانیر. سیدنا بورانك پادشاهی. هیچ شاقاسی یوق آدمی آصدیریر.

— فقط دوستم، بوقدر احتیاطکارلق نه‌دن ؟ بز قرون اولی دورنده‌می‌یز؟

— والله قارنی اولا، قورنی اولا اکلامم. یالکز بدویلر شهری یاغما ایدرلر دیه قورقارلرده اوندن. هم یرلیلره بیله امنیت ایتمیورده، سیدنا تورکلری قپوجی قوییور. کورمیورمیسك؟ بن بورده قپوجی‌یم همشهرم. سویله باقالم. مملکتدن نه خبر ؟ یقینلرده جنغری‌یه اوغرادکمی؟ آلتی سنه‌در بزم چولوق چوجوقدن خبر آله‌میورم.

— طرابلس غربدن کلیورم دوستم. منفی برآدمم.

— وای جاننه، بلالیلر بربرینی بولور. سویله باقه‌یم. سنده کیمی ئولدوردك‌ده قاچدك. بن یوز باشیمی ووردم‌ده طرابلسدن دونوسه (!) قاچدم.

— کیمسه‌یی ئولدورمه‌دم دوستم، بن دوقتورم، بورانك حکومتنه خدمت ایچون کلدم.

ایچرده‌کی کولدکدن صوکره — ای یاوروم، سن چوق آبدال برآدمه بکزیورسك. صاقین دوقتورم دیمه. آکلادکمی ؟ سندن یدی‌ییل اوزاق قاچارلر.

— فقط عزیزم، اولا برآزاغزینی طوپلارجا ایدرم.

— نیه قیزدك همشهری ؟ اولور اولماز یارانلقلردن قیزه‌جق اولورسه‌ك وای باشمزه. بز بوراده، یابانجی ایلده برقارن‌ده بویومش کبی صارلملی‌یز. شمدیدن اویله دارغینلقلر چیقارمه. بن سکا نه‌دیدم‌ده کوجندك ؟ یوقسه آبدال دیدیکمه‌می جانك یاندی ؟

— برآز آغیردکلمی عزیزم ؟

— قصوره باقه همشهرم، بزم دیلمز آلشقین. سنك ضابط اولدیغنی اوتوتدم‌ده بر اوشاقله یارانلق ایدر کبی قونوشدم، صحیح حقك وارمش‌یه. نه‌دیه‌جکدم؟ بزم پادشاه بابا نصل ؟

بو سؤال کنج تورکك خوشنه کیتمامش اولملی که صورتی بوروشدی.

— آرقداش بورده نیه شیطاندن قاچار کبی دوقتورلردن قاچیورلرمش ؟

— شیطانمی دیدك ؟ بونلر شیطاندن قاچماز که. هر برینك یدی سکز دانه شیطاندن احبابی وار. هی همشهرم، سن بو مملکتی بیلمزسك. یارین اوکره نیرسك. بوراسی بویوجی مملکتی. اویله عالملر وارکه بر داغك اوزرینه اوفورسه اوچورور. اونلری بکا صور سن. بزم فطمه‌یه یوز ریال نکاح ویردم‌ده قاندیره‌مادیدم. صوکره بر خوجه‌یه واردم. اوچ نسخه ویردی. برینی یاقنجه، فطمه دلی دیوانه یانمه قوشدی. سکا واره‌جغم دیه آیاقلریمه قاپاندی. سز چوجقسکز دها یاوروم.

— آرقداش، سنك آدك نه ؟

— بکا دلی حسین دیرلر. قرعه‌م چیقنجه بزی یلدیزه پادشاهك یاننه ویردیلردی. اوراده تعلیمده اونباشیمی دوکدیکم ایچون دلی دیدیلر. آرناؤد بر ضابطمز واردی. اوچ آیلق عجمی ایکن بکا ایکی طوقات آتدی. بن‌ده ایکی یومروق صاللادم. طرابلسه نفی ایتدیلر. خدا بیلیر آ، پادشاهه کوجنمدم. اما او ضابطه اوفکه‌لی‌یم. طرابلسده‌ده شیطانه اویدم آدم اولدوردم. قورشونه دیزه‌جکلر دیه اوشاقلر قورقوتدیلر. دونوسه (!) قاچدم. نه یابارسك همشهرم قاقام سرت. شمدی باشم دانق دیه دیواره ووردی اما ایش ایشدن کچدی. سنك آدك نه همشهرم دیدی.

— سرمد. کورجی‌یم.

— صالمت افندی. سن بورایه کندی عقلنجه، ویزیته یاپمغه‌می کلدك ؟ یوقسه کیزلیورمیسك؟ طوغری سویله همشهرم، بوراده کیمسه‌دن قورقو یوق. یاپدیغك وارسه مملکتده قالدی. یوقسه سن‌ده سار طبیبیمی ووردك ؟ هله صاقلامه.

— بن اوشومکه باشلادم عزیزم، شوقپویی آچ‌ده ایچری کیره‌یم. سکا حوادث ویره‌یم.

— توبه اولسون یاربی، بنی آصارلر. صالمت افندی. برهمشهری ایچون جانم قوربان اما... بونلرك شاقاسی یوق. بنی صاللاندیریرلر والله... نه‌دیدی؟ حوادثمی (!) ویره‌جکدك. نره‌نك حوادثی.

— پادشاه بابانك، چنغرینك، نره‌نك ایسترسه‌ك قپویی آچ‌ده قونوشورز.

— هانی سن دارابولوسدن کلیوردك. یوقسه بنی آلداتمقمی ایستیورسك.

— بنم چنغریلی برآرقداشم وار. چنغری‌یه عائد حوادثی اوسویلدی.

— ئولن، دیزلرم چوزولیور. چنغرینك آدینی ایشیتدکجه.. آچه‌یمی دیرسك.

— آچ دوستم آچ... ترددایتمه. صغوقدن ئوله‌جکم.

قوانین ونظامات

۲۰ ایلول ۱۲۹۳ تاریخلی ادارهٔ عرفیه قرارنامه‌سنك ۳نجی ماده‌سنی معدل قانون موقت

ماده ۱ ۲۰ ایلول ۱۲۹۳ تاریخلی ادارهٔ عرفیه قرارنامه‌سنك اوچنجی ماده‌سی بروجه آتی تعدیل ایدلمشدر :

« حکومت ملکیه‌یه عائد وظائف ضابطه‌دن مجلس وکلاجه تعیین ایدیله‌جك اولانلر ادارهٔ عرفیه حالنده حکومت عسکریه‌یه انتقال ایده‌جکدر. حکومت عسکریه‌نك کندیسنه انتقال ایدن وظائفه متعلق اولمق اوزره اتخاذ ایده‌جکی قرارلر ضابطهٔ محلیه معرفتیله اجرا ایدیلیر. »

ماده ۲ بو قانون تاریخ نشرندن معتبردر.

ماده ۳ بو قانونك اجراسنه حربیه وداخلیه ناظرلری مأموردر.

مجلس عمومینك اجتماعنده قانونیتی تکلیف اولنمق اوزره اشبو لایحهٔ قانونیه‌نك موقتاً مرعیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم.

۳ محرم ۱۳۳۵ — محمد رشاد

۱۸ تشرین اول ۱۳۳۲

داخلیه ناظری	حربیه ناظری	صدر اعظم
طلعت	انور	محمد سعید

وسائط نقلیه آنونیم شرکتی نظامنامهٔ داخلیسی صورتیدر

بشنجی فصل

حسابات سنویه ومفردات دفتری بیاننده‌در

اوتوز بشنجی ماده شرکتك سنهٔ مالیه‌سی افرنجی کانون ثانی ابتداسندن بدأ ایله افرنجی کانون اولك صوکنجی کونی ختام بولور. فقط برنجی سنهٔ مالیه مستثنا اوله‌رق شرکتك صورت قطعیه‌ده تشکیلی تاریخی ایله اوسنه‌نك افرنجی کانون اولك صوکنجی کونی بیننده‌کی مدتی شامل اوله‌جقدر. مجلس اداره هرسنه نهایتنده شرکتك مطلوبات ودیوناتی حاوی بردفتر عمومی تنظیم واشبو دفتر ایله موازنه دفترینی وحساباتی هیئت عمومیه‌نك اجتماعندن قرق کون اول مفتشلره ارائه وتبلیغ ایده‌جك وهیئت عمومیه‌نك حین اجتماعنده اکا تقدیم ایلیه‌جکدر. هیئت عمومیه‌یه داخل اولمق صلاحیتنی حائز اولان هرحصه‌دار مذکور دفترلری وحساباتی شرکتك قلمنده مطالعه ایده‌بیلور.

آلتنجی فصل

تمتعاتك صورت تقسیمی ورأس‌المال محسوب اقچه بیاننده‌در

اوتوز التنجی ماده شرکتك تمتعات صافیهٔ سنویه‌سندن اولا احتیاط اقچه‌سی اوله‌رق یوزده بشی ثانیاً بلااستثنا حصه‌لرك جمله‌سنه فائض اولمق اوزره یوزده التی اعطاسنه کفایت ایده‌جك مبلغ افراز اولندقدن صوکره قصورینك یوزده اونی مجلس اداره اعضالرینه ویوزده اوتوزی مؤسس حصه سنداتنه ویوزده التمشی حصهٔ تمتع نامیله حصه‌دارانه توزیع ایدیله‌جکدر. مؤسسلره بخش اولنان حقوقه مقابل عاملنه عائد اولمق اوزره مؤسس حصه سنداتی نامیله درت یوز قرق سند ترتیب و اخراج ایدیله‌جکدر. مذکور سندات حامللری کرك شرکتك امورینه و کرکسه اتخاذ ایدیله‌جك بالجمله مقررانه مداخله‌یه صلاحیتلری اولمیه‌جقدر. شوقدرکه اشبو نظامنامه‌ده باپیله‌بیله‌جك تعدیلات مذکور مؤسس حصه سندی اصحابنك حقوقنه خلل کتیره‌میه‌جکدر. سندات مذکوره نه تزیید ونه‌ده تنقیص ایدیله‌جکدر.

یدنجی فصل

احتیاط اقچه‌سی

اوتوز یدنجی ماده احتیاط اقچه اوتوز آلتنجی ماده موجبنجه تمتعات سنویه‌دن مفرز مبالغك تراکمندن تشکل ایده‌جك ومصارف فوق‌العاده وغیر ملحوظه‌یه قارشولق طوتیله‌جق واشبو اقچه‌نك مقداری شرکت سرمایه‌سنك عشرینه مساوی بر راده‌یه بالغ اولدقده احتیاط اقچه‌سنك افرازی مجبوری اولمیه‌جقدر.

اوتوز سکزنجی ماده حاصلات سنویه حصه باشنه یوزده التی فائض اعطاسنه کفایت ایتمدیکی تقدیرده نقصانی احتیاط اقچه‌سندن اکمال ایدیله‌بیله‌جکدر.

اوتوز طقوزنجی ماده شرکتك انقضای مدتنده وبالجمله تعهداتی وحصه سنداتنك سرمایه‌سی تأدیه وایفا اولندقدن صوکره احتیاط اقچه‌سنك یوزده قرقی مؤسس حصه سنداتنه ویوزده التمشی کافهٔ حصه‌داران بیننده تقسیم اولنه‌جقدر.

سکزنجی فصل

شرکتك تمدید مدتی وفسخی وقطع معاملاتی بیاننده‌در

قرقنجی ماده مجلس اداره هرنه وقت وهرنه سببله اولورسه اولسون هیئت عمومیه‌یی اجتماعه دعوتله شرکتك مدتنك تمدیدینی وبا قطعی ایله تصفیهٔ معاملاتنی ویاخود سائر شرکتله برلشمسنی تکلیف ایده‌بیلور. شوقدرکه تمدید مدت ایدلمسی ویا ایجاب ایدرسه شرکتك برلشمسی وتحویلات اخراجی واشبو نظامنامه‌نك تعدیلی ماده‌لری هرحالده حکومت سنیه‌نك رخصتنه متوقفدر.

قرق برنجی ماده مجلس اداره شرکت سرمایه‌سنك اوچ ربعی ضایع اولدیغی حالده شرکتك فسخنه ویا دوامنه قرار ویرلمك اوزره هیئت عمومیه‌یی دعوت ایدر.

قرق ایکنجی ماده شرکتك مدتی منقضیه اولدقده ویا مدتی تکمیل اولمقسزین فسخ اولندقده اجتماع ایدن هیئت عمومیه شرکتك صورت قطع معاملات وحساباتنه قرار ویره‌جك وقطع حساب ایچون بر ویا بر قاچ مأمور تعیین ایده‌جکدر. هیئت عمومیه شرکتك موجود اولدیغی زمانلرده اولدیغی کبی قطع معاملات اثناسنده دخی اقتدار وصلاحیتنی استعماله دوام ایده‌جکدر. قطع محاسبه مأمورلری هیئت عمومیه‌نك قراری وحکومت سنیه‌نك مساعده‌سیله شرکت مفسوخه‌نك حقوق وسندات وتعهداتنی دیکر برشرکته ویا آخر برکیمسه‌یه دور وافراغ ایده‌بیله‌جکلردر.

قرق اوچنجی ماده اشبو فصلك حاوی اولدیغی ماده‌لرده کوستریلان خصوصاته قرار ویرمك اوزره صورت فوق‌العاده‌ده دعوت ایله‌جك هیئت عمومیه‌ده شرکت سرمایه‌سنك لااقل نصفنه مساوی حصه سنداتنی حامل حصه‌داران حاضر اولمدقجه جریان ایده‌جك مذاکرات مقبول ومعتبر اوله‌ماز.

طقوزنجی فصل

مواد متفرقه بیاننده‌در

قرق دردنجی ماده شرکتك اخراج ایده‌جکی حصه‌لره طالب قیدی ضمننده نشر ایده‌جکی اعلاناتده اولا شرکتك مقصد تشکلنی ومدتنی ثانیاً مؤسسلرك اسامیسنی ثالثاً سرمایه‌سنك مقدارینی وصورت تزییدینی رابعاً تمتعاتك صورت تقسیمینی وبومیانده مؤسسلره وهیئت اداره اعضاسنه تخصیص ایدیله‌جك مقادیری صراحةً بیان ایده‌جکدر.

قرق بشنجی ماده اشبو نظامنامهٔ داخلی صورتی شرکتك تشکیلنه حکومتجه مساعده اعطا اولندقدن صوکره برآی ظرفنده درسعادتده تقویم وقایع ودیکر معتبر برغزته ایله وشرکتك ویاشعبات اداره‌سی بولنان یرلرده جرائد رسمیه ایله عیناً ویااجمالاً نشر اولنه‌جغی کبی نظامنامهٔ داخلیده حکومتك مساعده‌سیله وقوع بوله‌جق هرکونا تعدیلات وهرسنه‌نك هیئت عمومیه مفرداتی وسنه‌لك پلانچو صورتلری دخی کرك درسعادت وکرك طشره‌ده بروجه محرر اعلان اولنه‌جقدر.

قرق آلتنجی ماده شرکت اشبو نظامنامه‌یی طبع وتمثیل ایتدیره‌رك طالب اولنلره اعطا ایلیه‌جکی کبی اللی نسخه‌سنی بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره تجارت نظارتنه ارسال ایده‌جکدر.

قرق یدنجی ماده شرکت ایستاتستیق اداره‌سنجه اعطا قلنه‌جق نمونه‌سنه توفیقاً هرسنه معاملاتنه دائر ایستاتستیق جدولی تنظیم ونظارته تقدیم ایلیه‌جکدر.

۱۴ جماذی‌الاخر ۳۳۰ ۲۸ مایس ۳۲۷

قهرمانلرمز ایچون

غالیچیاودوبریجه‌ده‌کی قهرمانلرمزه توتون کوندرمك ایچون مطبوعات عثمانیه‌جه آچیلان تشبثه خلقمزك سهولتله اشتراکنی تأمین ایچون آتیده‌کی محللرده اعانه قبول ایدلمسی تقرر ایتمشدر :

استانبولده سلانیك بونمارشه‌سی، غلطه وبك اوغلنده تیرینغ مغازه‌سی، تقسیمده سپاهی اوجاغی، کوپری باشنك استانبول جهتنده وبشکطاش واسکدار اسکله‌لرنده شرکت خیریه کیشه‌لری.

بورالرده جمعه ایرتسی کوننده اعتباراً مقبوض مقابلنده اعانه قبول ایدیله‌جکدر.

§ تیرینغ مغازه‌سی ۴,۰۰۰ پاکت توتون اهداسی صورتیله بو تشبثه اشتراك ایلمشدر.

§ جنرال فلد مارشال فون ماکنزون اردوغروپنك دوبریجه‌ده اجرای حرکات ایدن قطعات عثمانیه ایچون ۲۰۰ بیك سیغاره اهدا ایلدیکی مستخبردر.

تبدلات هوائیه

هوا آز بلوطلی اوله‌جق و درجهٔ حرارت برآز تزاید ایده‌جك، معتدل روزکار شمال ایله شمال شرقی بیننده وزان ایده‌جکدر.

۱۹ تشرین اول - اعظمی درجهٔ حرارت: درسعادتده ۱۵، ادرنه‌ده ۱۴، ازمیرده ۲۲، آنقره‌ده ۱۹، آطنه‌ده ۲۹، بیروتده ۲۳.

۲۰ تشرین اول قبل الزوال درجهٔ حرارت: درسعادتده ۱۳، ادرنه‌ده ۶، ازمیرده ۱۶، انقره‌ده ۷، آطنه‌ده ۲۱، بیروتده ۱۸، بغدادده ۱۵، برلینده ۸، ویانه‌ده ۹، بوداپشته‌ده ۷، صوفیه‌ده ۶ درجه‌در. [ملی]

جول حكايه‌لرى :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

٤

محررى : غزه‌لى جمال

جسيم قيونك آرقه‌سنده دمير ماندالرك سسلرى طوبولدى ، كوچوك برپنجره قدر برقناد آچيلدى . ابرى بيغلى ، كثيف اومورلى ، اوزون براصامى ، بوبورك هله باقه‌لم. ديدى. دوقتور بوكوزل تصادفدن پك محزون كورونيوردى. باشنى اكه‌رك ايجرى كيردى. قيونك آرقه‌سنده سوقاق، جاده وار ظن ايدبوردى، فقط قبه‌لى اوزون برلوريدور تخمينى بوشه‌چيقاردى. بوقوريدورك ايكى طرفنده سونوك لامبه‌لرك ضياسيله، دوماغلى اودالرك ايچنده‌كى عسكرلر، ديوارلره آصيلان سلاحلر ، چاكتلر ، پالطولولر برر كوللكه‌لى فرق ايديليوردى. قيوچى ، مسافرينى پك صميمى براشتيافله دراغوش ايتمش ايدى . الى سنه‌در تورك قيافتنه، تورك‌چه لسانله‌حسرت اولديغى صاف افاده‌ايله، آده‌صره دوقتورك قوارينى، اومورلرينى دراغوش ايتمه‌سيله ارائه ايدبوردى . اودانصه كوتوردى ، بوراده تخته‌دن بر كيره‌ديت اوزرنده تميز بر يتاق ، باشى اوجنده‌ده كوزل برتقنك، طبانجه واردى . ديوارلرده ، تورك فيافت عسكريه‌سنه عائد رسملر، غازى عثمان پاشانك، ادهم پاشانك ، عبد الازل پاشانك دستانارى چاقلمش ايدى. دلى حسين ليله ديوارلرده‌كى رسملرى كوسترمه‌ك ايچون چكه‌كدن سوكره ، ايشته ديوردى . بونلرله قونوشورم. هرصباح بونلره باقارم. وطنمى خاطرلارم - برحس ندامتله ناثرينى صالابه‌ردى- فقط نه پاپارسك. آنلمك قره‌يازيسنى چكيورم. قيوچى عادتا آغلايه‌جقدى. دمين، قيونك آناخطاردايكندن سرت‌سرت قونوشان حسين، حليم، ساكن ضعيف القلب برآدم اولديغى. دوقتورك احوالنى ، صحتى سوردى ، بولده كچيرديكى مشقتلرى اونوتديرمق ايستيورمش كبى مسافرينه بر سيغاره اكرام ايتدى .

— بولده‌چوق صفتنى چكمش اولمشسكز محشرم وكلى؟ ديدى . وسيغاره‌سنك دوماغلرينى صاووره‌رق دوام ايتدى.

— آدم سنده هپسى مصال اولدى . شمدى حلمزه باقه‌لم.

مملكتده ، سياحتدن بحث ايدلدى . دلى حسين ، سركذشتى بردها نقل ايتدى . دوقتوردده ماجراسنى آكلاتدى. حسين نه‌ياپه‌جغنى ، نه اكرام ايده‌جكنى شاشيرمش كبى دولاينى قاريشديربوردى . بواثناده باشنده حصيردن اوروبش برطاقيه ايله ايجرى برفاعلى كيردى. طاقيه‌يى يره قويدى . يينه حصيردن مخروط شكلنده‌كى قاپاغى قالديردى . تحته‌دن دائروى ومقاوم برتكه‌لنك ايچنده بلفور پلاوينى آندىرير بر يمك واردى. مخروط كبى تنظيم ايدلش ، اطرافنه طاووق پارچه‌لرى سريلمش، اوزرندن بخارلر اوچوبوردى. حسين‌عربجه، اهرامليره بعض اصرار وبرركدن‌صوكره مسافرينه دونه‌رك دعوت ايتدى :

— بيورك صالت افندى، بوله قوص‌قوص دها آغزينه بيله آلامشكدر. بوملكتده باشقه‌بك آرامه‌ها. دوقتور قوص‌قوصه پك بيكانه دكلدى. فقط آغزينه هيچ صوقامشيدى . بوله پكسماد وزيتوندن آرتق اوصانمش ، صيجاق بنكه حسرت قالمش اولدينندن ، بخارلر اشتهاسنى آزتيربوردى . دلى حسين ، هيچ اضطراب ايله چكه‌دن باغداش‌قوردى. دوقتورياطولولر ايله چيزمه ايله چومه‌له‌يوردى. قيوچينك تقديم ايتديكى ياسه‌دنى ايكى قات بوكرك اوطوردى، آياقلرينى صوله طوغرى اوزاتدى. حسين قوص‌قوص مخروطنك سطح خارجندن، صوغوبن طبقه‌يى اليله طوبلايوب آووجنده صيقدقدن صوكره جوبز كبى بوارلايور ، مسافرينك اوكنده بربكه‌بربوردى . آده صره كتدى فكرنجه يكى كان دوستنى تشويق ايدبوردى .

— بيبورسك صالت افندى . قطمه چوق كوزل قوص‌قوص ياپار .

صرمه بك ، طوغرىسى بو قوص اوصدن حظ ايتمشيدى. يالكز ، حسينك اليله طوبلايه‌رق آووجنده صيقدقدن بوارلاقلرى پك‌ده اشتها ايله يوته‌ميوردى . نه‌يالان سويله‌سين . ايكره‌تيوردى. قيوچينك آووبى ، بيلكارى ياغ ايچنده قالمشيدى. حتى صيوأغزى قولاندن ديرسكارينه طوغرى صيزان ياغ ايزلرينك پارلتيسى هيجده اشتهانى آچه‌جق بر منظره دكلدى. بناءً عليه كندى اليله بوارلاق ياپمق فكرينه مغلوب اولدى.

حسينى‌ده اينجته‌مك لازمدى.

— تحف اصول‌ديدى .

— بالله‌يم، بوارلاقلرى بجره‌يه‌بيله‌جكمى‌يم ؟

— قاطر همشهرم. اوبله‌كوزل وقوناق‌اولورلركه ، الك جنس قيصرافلره تورجيبح ايدرلر . هپ طاريسى كيدر. شيشمان زنكينلرده دوشمكدن قورقار .

— يكى اما بونلرك هپسى زنكين دكل‌ياه. فقيرلرى نه‌ياپار ؟

— دكزده كزر كبى پاچارى سيوار دالارلر .

بوصره‌ده براسطر كورولدى . اوزونده‌كى اهرامل حسينك ديديكى كبى پانجار كبى قيرمزى ، داوول كبى شيشمان ايدى. آرقه‌سنده - كوله‌سى اولديغى - يالين آياق ، سوبكلى برزنجى شابير شابير صويك ايچنده پوزبوردى. ايكى تورك خانك قبوسنه واصل اولمشلردى. دوقتور مكاره‌جيلردن برينى طمانيدى . تبسم ايدرك صوردى :

انا اشيا هپسى كلدى .

حسين تأمين ايتدى : صباح ايچه‌م. برشيشنك غائب اولورسه كوزلرينى پاطلاتيرم. خانه كيرنجه دوقتور ، برونق قاووايه‌رق كيرى كيرى چكدى :

— اووف. حسين، بوخان دكل، آخير...

الكصوك خبرلر

آلمان تبليغ رسميسى

برلين ٤ تشرين ثانى (م) — قرارگاه عمومى طرفندن تبليغ اولنمشدر :

غرب داراكحربنده : برنس روپره‌خت اردوسى غروبى : دشمن شدتلى طوپجى آتشندن صوكره متعدد هجومله‌ده بولنمشدر. مذكور هجومله آتشمزك تأثيرله آنجق قسماً حيز فعله چقمشدر . (قورسلت) كه شمال غربيسنده وكه‌وتور لهزف منطقه‌سنده اجرا اولنان دشمن هجومله‌رى پوسكوردلمشدر . وقوع بولان محاربات هوائيه‌ده طوپجيمز طفوز دشمن طياره‌سنى اسقاط ايتمشدر.

آلمانيا ولى عهدى غروبى : دشمن بعدالظهر موزك شرقنده‌كى مواضعمزه قارشى توجيه ايتديكى آتشى شدتلندرمشدر. دشمنك (دوتومون) ايله (رو) آره‌سنده اجرا ايله‌ديكى ايلرلوله حركتلرى عقيم قالمشدر .

شرقى داراكحربنده : برنس لئوپولد دوباويير غروبى : (نارايوفكا) نك صول ساحلنده احراز ايتديكمز موفقيات قولو - غراستولهك جنوب غربيسنده‌كى روس مواضع اصليه‌سندن ديكر بعض اقسامك طرفمزدن ضبطى سايه‌سنده توسيع ايدلمشدر. مواضعمزك كافه‌سنى دشمنك اعتداد اعاده‌سنه‌كى تشبثلرينه رغماً محافظه ايتدك .

سوارى جنرالى آرشيدوق شارل جبه‌سى : شرقى تراسيلوانيانك شمال قسمنده فعاليت حربيه يكيدن شدتلنديسه‌ده شمدىيه قدر مهم پياده محاربانى وقوع بولمدى .

جنوب جبه‌سنده رومانيالىلرك اجرا ايتدكلرى منفرد هجومله‌ر پوسكوردلدى .

آلت شاغ كچيدى جنوب غربيسنده كائن روسقال كچيدى دشمن طرفندن اشغال اولنمشدر. پرده‌آلك جنوب غربيسنده رومانيالىلرك بر موضعى ضبط ايتدك . اكتبو موضعى ٢ تشرين ثانى تاريخلى ايلرى حركتمزده اشغال ايلديكمز فردامى كيجه ضايع ايتمشدك . بوراده دشمندن (٢٥٠) اسير آلدق .

آوسترياـ مجار تبليغ رسميسى

وياله ٤ تشرين ثانى (م) — [رسمى] روس صحنهٔ حربنده : سوارى جنرالى آرشيدوق (شارل) غروبى جبه‌سنده : دشمن (اقلاق) كه شماليده تعرضلرينه دوام ايلمشدر . (براسو) قرونشتادله جنوب شرقيسنده حدود اوزرنده روشنا تپه‌سنك استرداديندن ماعدا دشمن‌هيچ بر برده موفقيت احراز ايده‌مه‌مشدر. دشمنك (پرده‌آل) كه جنوب غربيسنده‌كى تپه‌لرده برموضعى ضبط ايتمك ايچون اجرا ايلديكى شدتلى تعرضلر اثناسنده (٢٥٠) اسير آلدق .

ترانسيلوانيادە: رومانيا طوپجيسى تزييدفعاليت ايلمشدر .

فلد مارشال برنس لئوپولد دوباويير اردوسى جبه‌سنده : (برخودوجاى) ده برآوسترياـ مجارمفرزه‌سى روسلرك ايلرى قره‌غولرينه تعرض ايتمش ودشمنك اوچ موضعى تخريب ايتمشدر . (نارايوفكا) ده آلمان طابورلرى روسلردن تكرار برقاچ سپرضبط ايتمش ومذكور سپرلرى دشمنك شدتلى هجومله‌رينه رغماً محافظه ايتمشدر.

ايتاليان صحنهٔ حربنده : تشرين ثانينك برنجى وايكنجى كونلرى طرفنده وقوعه كان محاربادن صوكره اوچنجى كونى صباحى ساحل جبه‌سنده بيوك حركات حربيه اولمامش ايسه‌ده بعدالظهر ايتاليانلر تعرضلرينى تزييد ايتمشلردر . دشمنك دفعاتله اجر ايلديكى تعرض تشبثاتى ممانعت آتشمزله طرد ايدلمشدر . دشمن ضايعات عظيمه‌يه دوچار اولمسنه رغماً هيچ بر برده اراضى قازانه‌مامشدر . (وياخ) وادىسنده دشمن (تله‌توبيا) ؟ ايله (چليا) آره‌سنده‌كى موضعلرمزه داخل اولمش ايسه‌ده هجومينه اجرا ايديلن مقابل تعرضله مذكور موضعلر استرداد ايدلمشدر. برساعليه‌رى طابورلرندن برچوقلرى بيهوده تعرضلرده بولندقلرى اثناده (فوسترنى) و(دامبر) ده مائله‌مز اوكنده عظيم ضايعاته دوچار اولمشلردر.

بر تشرين ثانيدن برى آلتان اسرانك عددى ٣٥٠٠ ه بالغ اولمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : اهميتلى بر حادثه اولامشدر .

وقوعات بحريه : بر دكز طياره قيلوزى اوچ تشرين ثانى اقشامى سن (چيناترن)ه مونفالكونه و آدرياتيق ساحلنده‌كى استحكامات اوزرينه پك چوق بومبالر آتمشلردر.

بلغار تبليغ رسميسى

صوفيه ٤ تشرين ثانى (م) — اركان حربيهٔ عموميه طرفندن تبليغ اولنمشدر :

رومانيا جبه‌سنده : دوبريجه‌ده دشمنك خفيف برعموى طوپجى آتشيله دفع ايدلمشدر.

طونه اوزرنده اولهٔ‌چه ، روسچق ، زيفيچ وكيكك جوارنده طرفين طوپجى فعاليتى ابراز ايتمشدر . بوكون موثيطورلردن مركب برفيلو (پيرغوص) قريه‌سى شماليده كائن آطه‌يى اشغال ايله قارشى ساحله برقاچ مفرزه اخراج ايتمشدر. اشبو مفرزه‌لر ٥٧ ميليمتره‌لك ايكى طوپ، درت مهمات آرابه‌سى، ١٥٠ اوبوس اغتنام ايتمش وكنديلرينه طوغرى ايرلولياى بردشمن بلوكنى دفع ايتمشدر.

ماكدونيا جبه‌سنده : شايان اشعار مهم برشى يوقدر. وضعيت تبدل ايتمشدر .

رومانيا مجروحلرى- اتفاق مثلث اخطارى

برلين ٤ تشرين ثانى (م) — لوقال آنچه‌ايكر غزته‌سى يازيور : صوك كونلرده بكرشه‌اوقدر چوق مجروح كلمشدر كه خسته‌خانه حالته‌افراغ اولنان خصوصى بنالر بيله بونلرى استيعاب ايده‌مامشدر . ملجأسز صوقاقلرده ياتان مجروحلر بكرشده حكمفرما اولان خوف واندىشه‌لنك تشديدينه سبب اولبور . اخيراً مجلس نظار اتلاف مرخصلرينك‌ده اشترا كيله عقد اجتماع ايتمشدر. مرخصلر رومانيانك اتلاف طرفندن وبرلين تعليمات دائره‌سنده‌حركت ايتمسى لازم كلديكنى، هكسى تقديرده رومانيانك كندى حالته برافيله جغنى بيلدرمشلردر .

(فره‌مدنيلات) لك تقديراتى

وياله ٣ تشرين ثانى (ق) — حكومت عثمانيه‌نك حرب عموميه‌يه اشتراك كنك ايكنجى سنهٔ دوريه‌سى مناسبتيله (فره‌مدنيلات) يازديغى بر باش مقاله‌ده ديبوركه: تركيه‌نك بصيرتكار حكمدارى وفراستكار سياسيونه‌رى منافعنك بوعزمكار ودوربين مدافعلرى ائتلاف طرفندن تركيه‌يى تهديد ايدن تهلكه‌لرى واسكلره ايله منفقرى مظفر اولدقلرى تقديرده تركيه ايچون تولد ايده‌جك نتائجى وقت مناسبنده تبيغن واحاطه ايلشلردر . تركيه‌ده اليوم موقع اقتداده بولنان رجال ، منفعت ذاتيه بسله‌مه‌مكده اولدقلرى اوتهدن برى معلوم اولان دول مركزيه ايله تشريك حركات

جول حكايه‌لرى :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

٥

محررى : غزه‌لى جمال

ديوانه‌لرى صيواسى ، ايچريسى قراكاغى ، شيشه‌سز برقنديلك نشر ايتديكى غاز قوقو ودومانيله سيسلنمش اولان آخيرلرى آندىران بومسافرخانه‌لك نره‌سنده ياتاجقدى ؟ كوبره‌لر هرطرفنده بيغين بيغين مفروت نشر ايديور. قنديلك صاووردينى دومانلر آره‌سنده كوبره بيغينلرندن اوچان ايرى‌ايرى ذرات عادتا كوزله مشاهده ايديليوردى. دوقتوره برذراتى تنفس ايتمه‌مك ايچون دومانلرى ايتك ايستيور كبى الارينى صالليه‌رق ، آغزينى صم صبق قاپايه‌رق برونندن نفس آله آله برآز دها كيريله‌دى . بوغوق بوغوق عنيزم ، بو ميقروبلر ايچنده نصل ياشايورلر ديدى ، بونلرك ادراكى بوتسه ، برونلرى‌ده برقى ؟ تولييورلرى ؟ خسته‌لنيورلرى ؟

حسين‌ده دومانلرى يوتمقدن ، تنفس ايتمكدن چكنديكنى كوستردر برطرزده تسكينه‌رك جواب ويردى :

— بونلره برشى اولماز . كورميورميسك عنادينه شيشيورلر. فقط سنك اودا بوقاريده .

— بورادن كچه‌جك دكلميم . كچركن يوتمه‌جغم پيسلك كافى.

— برونى طيغار كچرسك. نه‌پايه‌لم. بشقه بريوق. هله بريوقارى‌يه‌ده پاقه‌لم. طوغريسى اسپانيول قادينلك كوزه‌لكلرى هيچ ايدى . اونى نه‌قدر آديورسك . خصوصيله الارى برونندە ياغمورديك قاچاركى صيچرايه‌رق صرديونى چيقه‌قدن صوكره حبرتى دها زياده آرتدى. بوقاريده بوم بوش ، قيوسنك ، بنجره‌سنك قاناديرى طاقلمامش نك براوادا واردى .

حدثه‌سوردى : نرده ياتمه‌جغم. يتاقدن ، قاريولەدن واز كچدم. قيوآچيق ، بنجره آچيق. برلرجامور ايچنده . بوحالارى حسين‌ده كورييوردى . فقط قوچه‌پاشخدمه تميز وپاپيس هيچ براوتل بولونماديغى حالده ، خانلرده اسكان ايديله‌جك برحالده دكلدى . مسافرينى نه‌پايه‌جغدى ؟ كندى‌اوى‌يله غلبه‌لكدى. زوجه‌سى ، كنيج بالديزلرى ، قاتن والده‌سى هپ برآواده بولونيوردى. ايكى طرف واحتمسز اولەجغدى . مع مافيه اكر مناسب بر محل بوله‌مازسه صوك چاره‌ى‌اولق اوزره اورايى طاماراريورلا بوردى. بر سيغاره ياندى . دوشونمكه باشلادى . بيقاريه اوينايه‌رق تفكره دالدى ، بردنبره باشنى قالديردى . صحيح به .. خاطرمه كلدى .. ديدى . سنى تكيه‌يه كوتوره‌يم . اوراسى چوق ايى ، هم ياتارسك ، هم يمك برسك .

اكر بوتكليف طنجه‌ده واقع اولسه‌يدى . يوخلى صاغلام كوپوردى . فقط خاطرك حالى كوروب تومبد اولدقدن صوكره تكيه‌يى بويوك برنعمت تلقى ايتدى. هيچ اولمازسه اودالرك قيوسى‌وار ، پنجره‌لرده قاناد يوقدر ، ديوردى. حسينك يوكسكدن ممنون اولدى وعادتا استعجال ايدرك آرقه‌داشنى تشويق ايديوردى :

— نه ايى خاطرينه كلدى. كيدەلم. فقط قاچ كون قاله‌بيليرم ؟

— ايسترسك بوزسنه . دمين كچديكمز چارشى‌يى كوردكمى ؟ هپ بورالك وقتى. بوراسى ، صحرا پادشاهى مألينين ديدكارى شيخكدر . بويوك مسافرلر هپ اورايه كيدر.

— ايى اما بن بويوك مسافر دكلم كه . بنى كيم طانير... اذن الق لازمى؟

— اوراسى ايكى چشيددر. اذن ايله ايچرى الناں مسافرلر ايچون آچرى بربر وار. اوراسى جنت كبيدر همشيرم. يككار ، يتاقلر غايت مكمل. جاريه‌لر خدمت ايدر. مسافرلرك چاشيرينى بيقارلر. اوراسى بزه كوره دكل. بن سنى عادى دروشلرك مسافرخانه‌سنه كوتوره‌جكم. بوراسى دها راحت. هله كل باقالم.

مكاره جيلردن برى ، طنجه‌ده برالاى حمالك قاپيدينى تكميل اشياسنى صيرتلادى .

***

حسين برآز صوكره ، اوزون بردبوارك آزه‌سندن سوقاغه صاروقان آغاجلرى كوستره‌رك تكيه‌يى اشارت ايتدى .

قيصه بر قيونك اوستنده كوفى ياز يسيله بر طاقم شعرلر يازلمشدى. داخلى پك فرحناك ايدى. هرطرف بياض ، وكونك ضياسى ايچنده پارلايوردى .

ديوانلرده‌كى بياض وسارى چيزيلر ، زمينك تميز صرمه‌لرى ، سوسل ولطيف بر حاوض دوقتورك نقشه‌سنى اعاده‌ايتدى. حاوضك باشنده ، سياه لوارينى صيوامش ، اطرينى بيقارکن بياض دينارى ، قيرمزى ديل كوردونى بر زنجى ، آبدستى يارديه براقه‌رق اونيفورمه‌لى مسافرى خومورداندە‌رق اوغمى ايچون قيوبه آتيلدى . حسين قارشيسنه چيقمشدى. (هذه تورکى) جمله‌سى زنجى‌يى تطمين ايتمشدى. فقط يافه‌ده‌كى صرمه‌لر ، آپولتلر ، قوللرنده برصارى ، بربياض صرمه شريط سياهينك تخمينه كيتمشدى . دفعتله بوصرمه‌لرى كوزدن كچيردى . آره‌صره ايصلاق الاريله‌ده معاينه ايتدى. بياض دينارى كولدى :

— اوبله ايسه شيخه صوره‌يم. بزم تكيه‌يه فرنك البسه‌سى دها كيرمه‌دى .

قوشه قوشه دار ومنتظم صرديونى چيقدى. آره‌دن پك آز برمدت كچمشيدى . ايكنجى قاتك پارمقلغنه داياناں زنجى فيصلداركى سسلنيوردى:

— دالى حسين... مسافرى كتيره. سيدى ايستيوره. دوقتور خلجانه طوتولمشيدى . ايكنجى برمعاينه‌يه تابع طوتوله‌جغنى ظن ايديوردى .

ايكنجى قاتك اوكنده اوزون و حاولى‌يه ناظر بر صوفه واردى . ديوانلر پك مصنع ايدى . سرايا چيچك رسملريله تزيين ايدلمشيدى . حسين تعليمات ويريبيوردى :

— شيخك الى اوب ، چيزمه‌لرى چيقار. اوطوردينك زمان ديز چوك . او صورمه‌سه برشى سوبله . بورانك پادشاهى بيله كندينه آياغه قالقار والى اوپر.

شيخك اوداسنه كيرديكى زمان مسافر ، غير مأمول برحادثه قارشيسنده بولونمش كبى تره‌مكه باشلامشيدى. زمين ، تماماً خاليلرله مفروش ايدى . اوته‌ده بريده قاپالى ، آرسلان پوستلرى ، ديوارلرده حديث ، آيت لوحه‌لرى ، شيخك اوكنده عربكارى صدف برچكمجه ، لطيف بر توتسو رايحه‌سى قلبنك ضربانى ، هيجانى آرتيريوردى . شيخك خطوط وجهه‌سنى پك تشخيص ايده‌مه‌دى . ياكز ، سياه صقالى ، قره كوزلى بياض وينبه برخيالك اوكنده ديز چوكدى. بوخياله قارشى ، ايلك لحظه‌ده قلبنده بر حس حرمت اويانمشيدى . الارينى اوبدى وتكرار بر ايكى آديم كيريليه‌رك امره منتظر اولدى . حسين‌ده برلكده بولونيور ومسافره رهبرلك ايديوردى . شيخ ، الى اوپديرمه‌دى ، مصافحه ايدرجه‌سنه‌دوقتورك الى صيقدى. مهمانتواز بر تبسمله دوقتوره خطاب ايتدى :

— آنت تورکى . وكندينه يقين بربر ارانه ايدرك ، اوطورمه‌سنى امر ايتدى وتكرار كولدى : مرحبا اصلسك ، سن ايلك تورك مسافر اولەرق تشريف ايدورسك .

دوقتور محويتكارانه جواب ويريوردى . بعضاً حسين‌ده ترجمانلق وظيفه‌سنى ايفا ايديوردى . شيخ پك ملتفت ، پك سوكلى ايدى. دوقتورك آدينى سوردى. مسافر جواب ويردى .

— احمد سرمد ...

— سيد احمد نره‌دن تشريف ايديورسك؟

— طرابلس غربدن ؟

— مقصد سياحت ، زيارتمى ؟ دوقتور حسينه اكلاتدى. اوده جواب ويردى.

— فرانسه‌لك حيله كارلغلرينى غرته‌لرده اوقومش. بورايى فرانسزلرك النه‌دن قورتارمق ايچون كلمش.

شيخك قاشلرى چاتلدى. حدتلى پك نمايان اولديوردى. سؤالاتينه دوام ايتدى :

— البسه‌دن برضابط اولدغكزى ظن ايدييوردم. طوبجيميسكز عجبا !

— تردده ، طبيب ضابطم .

— شيخ باشنى صالاادى ، نه كوزل ؟ فن طبى استانبوله‌ده تحصيل ايتديكز!

— اوت افندم، استانبول مكتبلرنده .

— عمليات جراحيه‌ده اختصاصكز وارمى؟

بوسؤال مسافرك اوزرنده اولدقدن صوكره ايى برتأثير اجرا ايتدى كه سونجله جواب ويردى :

— ذاتاً اختصاصم فن جراحت. چوق عمليات ياپدم. شيخ تقديرايدرك باشنى صالاالاپورو تبسملرصاچيوردى. عجبا آلتلرکزده وارمى؟

— هربرعمليانى يابه‌جق قدر آلتم وار .

— پابيلنه‌جق ادويه كزده وارمى .

— برمقدار وار ياسيدى.

الكصوك خبرلر

عثمانلى حماستى

متفقلرمزك تقديراتى

جانب سنى الجوانب حضرت پادشه‌هى‌يه ٢٦ تشرين اول ١٩١٦ تاريخيله حشمتلو بلغارستان قرالى حضرتلرى طرفندن ارسال اولنان تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سيدر

مساكر شجيعه‌ملوكانه‌لرينك كوستنجه وعجيده خطوط مهمه‌سنك ضبطى خصوصنده طوبراق حصار وقوبادين محاربات شديده‌سنده ، بالخاصه تميز ايتمش اولدقلرى دوبرنجه‌ده متفق اردولر طرفلرندن احراز اولنان پارلاق مظفريات مناسبتيله الك حار وصميمى تبريكاتمى ومشترك دشمنه قارشى برطاقم مظفريات جديده احرازيله دعواى محقه‌مزك غلبهٔ نهائيه‌سنى تأمين ايتمش حقنده‌كى آمال وتمنياتمك قبول بيورولمسى ذات شوكتسمات حضرت پادشاهيلرندن رجا ايلرم.

طرف اشرف حضرت پادشاهيدن ٢٩ تشرين اول ٩١٦ تاريخيله حشمتلو بلغارستان قرالى حضرتلرينه كشيده بيوريلان تلغرافنامهٔ همايونك ترجمه‌سيدر

متفق اردولر طرفندن دوبرنجه‌ده احراز اولنان پارلاق مظفريت وسيله‌سيله بيان تبريكاتى متضمن اولەرق طرف حشمتپناهيلرندن ارسال بيورولان تلغراف كمال ممنونيتله اخذ ايتدم . طوبراق حصار وقوبادين محاربات شديده‌سنده شائل سلاح اردقداشلرى ميانده تمايز ايتمش اولان شجيع عساكرم حقرنده‌كى حسيات حشمتانه‌لرندن طولايى بالخاصه ذات حكمدارلرينه بيان تشكرات ايدر ومتفق اردولرمزك برطاقم ايله مشترك دشمنلرمزى جزالنديره‌رق دعواى محقه‌مزك غلبهٔ قطعيه‌سنى تأمينه موفقيتلرينى جناب حقدن تضرع ونياز ايلرم .

درسعادتده باش قوماندان وكيل ذيشانى انور پاشا حضرتلرينه

دولت علية عثمانيه‌نك ايكى ايمپراطورلق يانمده مدافعهٔ استقلالى ايچون حربه داخل اولدينى زماندن يعنى ٢٩ تشرين اولدن برو ايكى سنه كذران ايتمش اولييور . بويوك قرار قطعات وكياست عاليلرى اثربدر . قهرمان ترك اردوسنك پارلاق حركاتى تاريخه عائددر . جناق قلعه وكوتة العماره محاربانك بيوك كونلرينى برچه‌جانه ودوبرنجه‌نك ظفرله مالى منافى تعقيب ايتمشدر. بونلر بتون متفقلرك صادق سلاح ارقداشلغنك برر آبده‌سى حكمنده‌دره « هربرى هپسى ايچون چالشمليدر. » عباره‌سى بزجه دستورالعملدر. عسكرلره خاص بروشوح ونفوذ نظره ذات عاليلرى قطعات عثمانيه‌يى حدود عثمانيه‌دن اوزاقى محالده متفقلركزك معاونت وخدمتنه توديع ايتمكده اصلا تردد ايتمديكزى . وتوضيحه هدف مقصودكز انجق قواى مشتركه‌نك ايله الده‌ايديله‌بيله‌جكى قناعتيله ياپديكزى . بز قوى ومتين برامنيت متقابله ايله كچن ايكى حرب سنه‌سنه ارجاع نظر ايده‌بيليرز . دستورمز لايتزلزل اطمئنان ايله (ظفره طوغرى ايلرى) در.

جنرال فلد مارشال فون هيندنبورغ

درسعادتده باش قوماندان وكيل ذيشانى انور پاشا حضرتلرينه

٢٩ تشرين اول وقعهٔ تاريخيه‌سنك تأييد خاطره‌سى ايچون طرف والالرندن كشيده اولنان تلغرافنامه‌نك ياد لطيفى بنى صميمى بر مسار قلبى‌يه مستغرق ايتمشدر .

آوستريا ـ مجارستان اردوسى شرفلى ترك اردوسنك سلاملرينه كمال منتدارى ايله مقابله ايدر . كرك اردوى عثمانى وكرك اردوى مذكور وقوماسى طرفندن ايكى سنه‌دنبرى دوام ايدن حرب مشترك اثناسنده كوستريلين وقعلمات عثمانيه‌نك وطن طوبراغى خارجنده حرب ايلسى خصوصنده طرف اشرف حضرت پادشاهيدن اتخاذ بيوريلان جسورانه ومردانه قرار ايله بر قات دها تعالى ايدن صادق سلاح ارقداشلغنك متعدد ونى‌پايان آثار فعليه‌سى اراءه‌ومژده شكرانى ومنتدارى ايله قارشولاغقده‌در. ذات عاليلرى طرفندن كمال موفقيتله سوق واداره اولنان اردوى عثمانينك بوندن بويله دخى توفيقات ربانيه‌ده مظهريتى من صميم القلب تمنى ايده‌رم .

فلدمارشال ٹەرج هرچوغ واردو باش قوماندانى فريدريخ

بلغار اردوسى باش قوماندانى جنرال « زەقوف » طرفندن كشيده قلنان ٣١ تشرين اول ٩١٦ تاريخلى آلمانجه تلغرافنامه ترجمه‌سى

دولت علية عثمانيه‌نك جهان حربنه اشتراكنك ايكنجى سنه‌سى مناسبتيله ذات آصفانه‌لرى طرفندن شجيع اردوى همايون عثمانى نامنه بلغار اردوى قرالپسنه كوندريلن سلاملر پك فيمتداردر. قلبلرمز مسرت ومفخرتله مالامالدر. زيرا تركمحاربلرينك دوبرنجه‌ده ابراز ايتدكارى قهرمانلغك شاهدلرى صفتيله سوريه‌ده ، الجزيره‌ده ، قافقاسيه‌ده ، جناق قلعه‌ده وغالبچيادە كنشبلرينك پارلاق اوصاف جنكاورانه‌يه مالك اولدقلرينى اثبات ايدن اجراآتى دخى تخطر ايديبورز، ايكى سنه‌دنبرى ذات حضرت پادشاهينك اردوى همايونلرى طرفندن تحمل اولنان فوق العاده عظيم مصاعب وكثير محروميتلر عثمانلى سنجاغى بكى دفنه دالريله تزيين ايتمش ومتواضع وفداكار ترك ضابط وعسكرلرينك باشلرينى بكى اشعهٔ شان وشرفله لمعه‌دار قيلمشدر. مشتركاً دوكيلن قان سلاح آرقداشلغمزله برابر حيات متقابلهٔ امنيت واعتمادمزى دخى تقويه ايتمشدر . بتون بلغار اردوسنده‌كى قلبلره نافذ اولان بوحيات ايله محلو قلم ايله اردوى همايونه‌كى سلاح آرقداشلرله الك صميمى والك خالصانه آرقداش سلاملرمزى اتحاف وجناب حق كنشبلرينه مقدر اولان طرابى تعقيب ايتمكدارى صره‌ده مقصد مشتركمز ايچون مظفريت كامله‌يه مظهر اولنجه‌يه قدر دائما يكى مظفريتلر اقتطاف ايلرينى تمنى ايدرم . شمديه‌يه قدر متفقلرك سلاحلرينه معاونت صمدانيه‌سنى درياغ بيورمامش اولان جناب حق بزى اصلا ترك ايتيه‌جك وعدالت الهيه‌سيله جسور عثمانلى اردوسنه‌ده كذلك صادق متفق اردولره مظفريتلر احسان بيوره‌جقدره. بشاسون شائل سلاح ارقداشمز اولان عثمانلى اردوسنك ضابطان وافرادى .

باش قوماندان وكيل ذيشانى انور پاشا حضرتلرى طرفندن جنرال فلد مارشال هيندنبورغ جنابلرينه جنرال فلد مارشال ٹەرج هرچوغ واردو باش قوماندانى فريدريخ جنابلرينه جوابا كشيده بيوريلان تلغرافنامه سورتيدر

حكومت عثمانيه‌نك مجرد مدافعهٔ نفس وحقانيت مقصديله قان وجان فداسيله حرب عموميه داخل اولدينى اوچنجى سنهٔ دوريه‌نك تبريكنى حاوى كشيده بيوريلان تلغرافكزه تقديم تشكرات ايدرم. تركيه محض اثر الهام ربانى اولەرق طرابى صوابى التزام ايلدى وقوماندان اعظم افندمز حضرتلرى اجداد عظامنك رايت شان وظفرينى بردفعه دها ميدان شرف وجهاده وكز ايلدى.

اردوى همايون ايكى سنه متمادياً عدل وحقانيت اغوشنده مظفراً حرب وايكى سنه متفق بولنان مظفر اردولره لايزال برصداقت ايله تشريك مساعى ومعاونت ايلدى.

بوحرب عمومى ، مقدسات مليه ودينيه‌سنك اعى محافظه‌سنى ومتفقلريله عدل وحق اغوشنده اجراى حربده نه‌درجه وفاكار وصداقتله متحلى اولدينى حقنده‌كى اوصاف عنعنويه‌سنى اثبات ايده‌بيلمك برفرصت احضار ايلمش اولدى .

ايمان اتمى هرتركك اعماق قلبنده مشحوندر . ياكز بوامتقاد آهنين ايله ثابت قدم اولدقجه قريباً اكليل مظفريت قطعيه ايله تتوج ايده‌جكمز بديهيدر .

جول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

٦

محرری : غزه‌لی جمال

شیخ برآز دوشوندی. بردنبره باشنی قالدیره‌رق سویلنمکه باشلادی :

— نه‌مقدس برمقصدله کلیورسکز؟ بزدن آیلرجه اوزاق بر وطندن قالقوب هردرلو مشاق ومزاحمی اقتحام ایدرك بزه خدمت ایچون تشریف ایتمکز بیلمزسکز، یکا نه‌درجه تأثیر ایدیور. ذاتاً بن استانبولدن تحصیل وتربیه کورمش طوپجی، سواری، طبیب، بیطر صنفلرینه منسوب برهیأتك کوندرلمه‌سنی رجا ایده‌جکدم. فکریمی امیر حضرتلرینه‌ده آچدم. - دها زیاده باغیره‌رق - لاکن بونلر تقدیر ایتمیورکه. فکریمی قبول ایتدیره‌مه‌دم. خرافات واباطیل ایچنده جهلك اك قویو بر درکه‌سنه دوشمشلر. قورتاره‌میورم، یاخود قورتولمق ایسته‌میورلر. سرایك اطرافنی، شارلاتان برطاقم سحربازلر صارمش. بر نفس ایله، قوجه بر دشمن اردوسنی محو ایده‌جکلرینی صانیورلر. اوتانمه‌دن بنم اوکمده بیله بو هذیانلری سویلیورلر. تجربه‌لر یاپیورلر. حالبوکه مادیات ایله معنویات آره‌سنده هیچ بررابطه یوق. معنویات، صرف اخروی برحالدر. دنیا ایله، قوانین حیاتیه ایله قطعیاً برلشه‌مز. حیات ایچون مادیات لازمدر. چونکه حیات مادی‌در، یاشامق نصل ات، سبزه، اکمك کبی مادی شیلرله قائم ایسه مدافعهٔ وطن‌ده، ادارهٔ حکومت‌ده طوپ، تفنك، قلنج کبی کسکین مادیاتله تأمین ایدیله‌بیلیر. وفیاتمز، وفیات اطفالمز اندیشه بخشدر. بنم سکز چوجوغمدن آنجق ایکیسی یاشایور. هپمز، بطاقلقلرك صبزان صولرینی ایچیورز. یازین یوزده طقسان صتمه‌لی وار. مالاریادن بوتون سکنه‌نك قارننده طاش کبی شیشکینلك حاصل اولمش. - الی قارننه کوتوره‌رك - ایشته بن‌ده‌ده‌وار. چوجقلرمده‌ده‌وار. یارین سنده‌ده اوله‌جق. دشمنمز بردکل ایکیدر. هم انساتلره، هم‌ده امراضه قارشی ضعیف بروضعیتده هجومه معروض بولونیورز. فرنکی، عادی برچیبان کبی انساندن انسانه کچیور. طلبه‌لرمدن هرکون بش اون کشی‌یی طرد ایدیورم.

زواللی شیخ، مخاطبنك تأثراتنی کوردکجه ایضاحات ویریور، فکرینی اکلایه‌جق برمحرم اسرار بولدیغندن سوینه سوینه وفقط پك دلخون اوله‌رق اکلاتیوردی. دوقتورك موفقیتی امیدینك فوقنده ایدی. شیخك نفوذندن استفاده ایدرك حکمداره تقدیم ایدیله‌جکنی واونی بوتون طلاقت لسانیه‌سیله اقناع ایده‌جکنی تصور ایدییوردی.

شیخ مملکت حقنده برچوق ایضاحات ویرمشیدی. اویله مدققانه، عالمانه سوز سویلیوردی که دوقتور بوکا حیرت ایدیوردی. حسینك سرورینه پایان یوقدی. اللرینی اوغوشدیریور، سرورینی کتم ایده‌میه‌رك صاف صاف کولیوردی. آره‌صره همشهریسنك فکرینی‌ده ترجمه ایدیوردی. شیخ، پك بلیغ وفصیح برعربجه تکلم ایدیوردی. دوقتور، آز کلمه‌لر مستثنا اولمق اوزره بوتون دیدکلرینی اکلایور، یالکز جواب ویره‌میوردی. قلباً چوق مسترح ایدی. برلحظه، بومحترم شیخدن آیرلمق ایسته‌میوردی. بواثناده ایپکلی اهراملر ایچنده زنجی برچوجق کمال تواضع وسکونتله کیره‌رك شیخك صاریغنی اوپدکدن صوکره اکیلوب قولاغنه برشی فصیلدادی. شیخ‌ده باشنی صاللادی. آیاغه قالقدی، مسافرلره قپویی کوستره‌رك: طعام ... دیدی.

بتیشك اودایه کیردیلر. اوراده باشلرینی، یوزلرینی سیاه براورتو ایله صارمش. یالکز کوز وبرونلری کوروله‌بیلن سکز کشی حلقه‌واری سفره اطرافنده دیزلمش بکلیورلردی. شیخ کیرنجه هپسی آیاغه قالقدی. دوقتوری اینجه‌دن اینجه‌یه سوزیورلردی. سفره‌یه اوطورولدی. دوقتور شیخك صاغ طرفنده ایدی. حسین اك کریده قپویه یقین برموقعده دیز چوکدی. یمکه باشلاندی. ایلك طابله قیزارتلمش طاووقدن عبارتدی. شیخ یالکز اوچ پارمغنی استعمال ایدرك یمك ییور؟ دوقتوره طاووق پارچه‌لایوب اوکنه قوییوردی. بوا کرام، یوزلری قاپالی اولان اهراملیلرك شیخ حضرتلرینه خوش کورونمك ایچون یاریش ایدرجه‌سنه دوقتورك اوکنه طاووق پارچه‌لری ییغملرینه سبب اولدی. شیخك حرمت ومحبتنی قازانان بوفرنك البسه‌لی حقنده هربری باشقه باشقه فرضیات یوروتیوردی. بری آرقداشنك قولاغنه اکیله‌رك خفیفجه :

— تونسلی دیور. اوبری باش صاللایه‌رق اویله اولمدیغنی اکلاتمق ایستیور، مناظره ومحاوره‌یی چوق سون، قیصه بویلی، طیقناز برکنج، فیصلدایه‌رق جدی برکشفده بولونمش کبی قاشلرینی چارتدقدن صوکره رفیقنه سویلیوردی.

— علوم طبیعیه معلمی برفرانسز. استنادله مناظره ومباحثه‌یه کلمش. یانده‌کی قاشلرینی، تپه‌سنه قدر قالدیرمغه چابالایه‌رق تصحیح ایدیوردی :

— مصرلی برضابط. بن مصره کیتدم. مصر ضابطلرینی طانیرم. مرخص سیاسی.

شیخ، بوفرضیاته نهایت ویرمك ایستیه‌رك کزیده طلبه‌لرینه ثابت برنظرله باقدی دیدی‌که :

— مسافرمز، نه قونسول‌در، نه‌ده مرخص سیاسی‌در. علوم طبیعیه‌یه واقف‌در. لکن فرانسز دکلدر. تورك ومسلمان‌در.

علوم طبیعیه معلمی دین طلبه آتدیغی طاشك بوشه کیتمه‌دیکنی کوره‌رك دوقتوری آلقشلایوردی :

— ماشاء... علوم طبیعیه‌یه واقف برمسلمان.

— اوت علوم طبیعیه‌یه واقف دینداش برذات، مشتاق ومتحسر اولدیغکز علوم طبیعیه‌یی، یاخود حیات بشر ایچون موضوع قوانین الهیه‌یی بندن زیاده بیلیر، - دوقتورك یوزینه کوله‌رك - آرتق بن ایی بیلمدیکم بوعلمدن بحث ایتمکه جرأت ایده‌مم. چونکه شمدی حقیقی برعالم قارشیسنده‌یم. بلکه اکسیك سویلرم، بلکه خطا ایدرم. بناءً علیه بعدما - مسافری کوستره‌رك - علوم طبیعیه معلمکز سید احمده مراجعت ایدیکز. دوقتور هرحالده کندیسنك علوم طبیعیه‌یه آشنا اولدیغنی وبوفضیلتکار عالمك علوم طبیعیه‌یه مفتون اولدیغنی آکلامشیدی. یالکز کندیسی حقنده‌کی مدح وستایشی پك اکلایه‌مدیغی ایچون محویت کوسترمدی. حسین آتیلدی.

— استغفرالله دی ! استغفرالله دی...

شیخ دیورکه سن کندیسندن دها زیاده علم بیلیورسك. ذکی مسافر، شیخك نه سویلمش اولدیغنی آکلار کبی اولدی باشنی اکدی، قیزاره‌رق :

— استغفرالله افندم، دیدی. سز، استاد عموم.

شیخ سوزینه دوام ایتدی :

— آرتق بکا، یاغمورك نه‌دن نشأت ایتدیکنی، رعد وبرقك اسباب حکمیه‌سنی، کهربانك نه اولدیغنی صورمایکز.

کرهٔ ارضك حرکاتنی، نجومك سیرینی، کونشك طلوع وغروبنی سید احمد سزه آکلاتیر.

طبقات الارض، معادن، حیوانات، نباتات، فلکیات، علم الروح معلمکز ایشته کندی کندینه کلدی. بوندن صوکره قوجه‌مان کائناتی بر اوکوزه یوکلته‌رك، بوثقلت آلتنده یورولان زواللی حیوانی یولارندن طوتوب قارشیمه کتیرمه‌یك. بن‌ده برطوقات وورور، هپکزی زلزله‌یه طوتولمش کبی صارصارم. علوم طبیعیه برنوع قوانین وحقائقدرکه جناب حق حیات بشری بوقیدلر آلتنده خلق ایلمشدر. بالخاصه کیمیاده استادکز دها واسع بروقوفه مالکدر. باقیره عارض اولان خسته‌لکی ازاله ایدوب کویا اصلی اولان التونه ارجاع ایتمك نه‌قدر کولونج اولدیغنی بعدما وضوع تامله اکلایه‌جقسکز. معادنك اجناس وخواص واوصافنی کندیسندن کوزل بلله‌مکه غیرت ایدیکزکه مملکتکزده‌کی واحه‌لره کیتدیککز زمان قوملرك صاری التماعاتنده مکنوز اولان خزائن وثروت طبیعیه‌دن استفاده ایده‌بیله‌سکز. طلبه‌لرك کوزلری آچیلدی.

شیخ پك چوق تفصیلاته کیرشمش ایدی. حسین دوقتورك نائل اولدیغی حسن توجهدن فوق‌الحد ممنون اولیوردی. ایکنجی طابله زعفرانلی، لیمونلی بنه طاووقدن عبارت ایدی. اوچنجی طابله معهود قوص قوص مخروطی تشکیل ایدیوردی هرکس الی دالدیردیغی حالده شیخله، دوقتورك اوکنده کموش برر قاشیق واردی. دوقتور، شو محترم ذاتك هرحالده مصره ویا استانبوله کیتمش اولدیغنی فرض ایدیوردی. بو قدر یکی فکرلی اولمق، مدنیته پرستشکار بولونمق ایچون باشقه برسبب تصور ایده‌میوردی. بونی آکلامق ایچون زیاده‌سیله فکرینی یوروییوردی. نهایت جسارتلنه‌رك صوردی :

— حضرت شیخ، استانبوله سیاحت ؟ حسین ایضاح ایتدی.

شیخ انتقال ایتدی. بو سؤالك آلتنده مندمج مراقی ازاله قصدیله جواب ویردی :

— کیتمکه حاجت یوق. ژاپونیایه کیتمه‌ین برانسان اوراده محاربه وقوعنی، آمریقایه کیتمدیکی حالده اختراع ایدیلن معجزه‌لری - آرزو ایدرسه - آکلایه‌بیلیر. غزته‌لر انسانی، اوطوردیغی یرده هرشیدن خبردار ایدر. مدنیتك فوائدینی آکلامق ایچون استانبوله کیتمکه نه حاجت ؟ جاده‌لری، قوم ایله زفتدن مرکب بر خلیطه ایله صیوایوب انجماد ایتدیرنجه یرك دوم دوز وتمیز اوله‌جغنی کسدیرمك معجزه دکلدر. بلکه برآدم فاسده بویله تمیز ودوز برسوقاغه تصادف ایتدیکنی سویلرسه معجزه نقل ایتمش اولور.

شئون داخلیه

حضوره قبول — شیخ‌الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلری دون سرای همایونه عزیمتله حضور پادشاهی‌یه قبول بیورلمشدر.

★ شرق جمعیتی — برلین ٥ تشرین ثانی (م) — شرق جمعیتی دون بعدالظهر ترکیه سفیری حقی پاشا وبرلینده‌کی ترك تبعه‌سی شرفنه آلمانیا سرای ایمپرا. طوریسی مصنوعات نفیسه متعهدی مارتن هالله‌یسه سالوننده بررسم قبول ترتیب ایتمشدر. ترکیه سفیری حقی پاشا، باش شهبندر لطفی بك، سفارت سنیه وشهبندرخانه ارکانندن برچوغی، برلینده‌کی تبعهٔ عثمانیه معتبرانی، آلمانیا خارجیه مستشاری چیمرمان، بارون اوپنهایم، سفرادن رشدا، مشاور خاص واندر وبرلین محافلنه منسوب برچوق ذوات رسم مذکورده حاضر بولنمشلردر. ایمهوف پاشا، دوقتور شاوب، دوقتور وولبر طرفلرندن نطقلر ایراد اولنمش وباش شهبندر لطفی بك تشکراتده بولنمشدر.

★ برلینده برضیافت — برلین ٥ تشرین ثانی : دون کامل پاشا برو داع ضیافتی ویرمش وبوضیافتده شهزاده عثمان فؤاد افندی حضرتلریله سفیر حقی پاشا وآلمانیا حربیه ناظری جنرال فون (اشتاین) وفریق ذکی پاشا، جنرال فون (شووله‌ر)، میرالا فون (استره‌سپه‌ل) ومیرالای شکری بك وسفارت مستشاری (ووزه‌نبرغ) حاضر بولنمشلردر.

★ توجیهات علمیه — مدت عرفیه‌سی بیك اوچیوز اوتوزبش سنه‌سی محرمی غره‌سنده ختام بوله‌جق اولان مکهٔ مکرمه قاضیسی صالح صدقی افندینك مأموریتی تجدید ایدلمشدر.

§ اوف علماسندن هارون افندی‌یه ازمیر پایهٔ مجردی توجیه اولنمشدر.

§ اووه‌جق قضاسی قاضیلکنه کیفی قضاسی قاضیسی محمد ممتاز افندی نقلاً تعیین اولنمشدر.

★ تلطیف — بیروت والیسی عزمی بك افندینك حرب مدالیه‌سیله تلطیف بیورلدقلری بیروت غزته‌سنده اوقونمشدر.

★ تیبیس اراضی — کرماستی ۲۳ تشرین اول (م) — نافعه مدیر عمومیسی بك افندی رفاقتنده نافعه مفتش عمومیسی اولدیغی حالده دونکی کون مرکز قصبه‌یه کله‌رك ایکی سنه‌دن بری مانیاسی قره‌جه بك کرماستی اووه‌لرینك تیبیس وارواسی حقنده هیئت فنیه طرفندن تنظیم واکمال اولنان پروژه‌لری تدقیق و کرماستی دره‌سنك طغیان زماننده تهلکه ملحوظ اولان وقصبه‌یه ضرر کلیسی بولنان بر قسمنك ترمیم وتحکیمی ایچون لازم کلن تشبثاته ابتدار ایلمشدر.

★ اجنبیلر حقنده — ممالك عثمانیه‌ده اقامت وسیاست ایدن اجنبیلر اولبابده‌کی قانون مخصوص موجبنجه اقامت تذکره‌سی استحصال وابرازینه مجبور بولندقلرندن سائر مملکتلرده اولدیغی مثللو کندیلرینك مدعی ومدعی علیه ویاشاهد صفتیله محاکم حضورینه جلب ودعوتلرنده تبیین هویته مدار اولمق اوزره ابراز ایده‌جکلری اوراق ثبوتیهٔ سائره ایله برابر اقامت تذکره‌سنك دخی طلب اولنه‌جق واقامت تذکره‌سی استحصال ایتمیانلر حقنده تعقیبات قانونیه ایفاسیله حکم قانونك تطبیقی مرجعندن تعمیماً ایجاب ایدنلره بیلدیرلمشدر.

★ برائت ومحکومیت — مالیه ناظری وکیلی طلعت بك افندی حضرتلرینك امضالرینی تقلید ایتمك فعلیله متهم اولوب دونکی کون درسعادت جنایت محکمه‌سنده محاکمه‌لری اجرا ایدیلن ضیا منلا زاده سلیمان وهبی وممدوح سلیمان وسعید حلمی بکلردن سلیمان وهبی وممدوح سلیمان بکلر برائت ایتمشلر وبونلردن سعید حلمی بك اوچ سنه‌یه محکوم اولمشدر.

★ مولد نبوی — منلا کورانی مدافعهٔ ملیه شعبه‌سی طرفندن اولاد شهدانك روحلرینه اتحاف اولنمق اوزره بوجمعه کونی جمعه نمازینی متعاقب مولد شریف قرائت اولنه‌جغی احوال دینه بیان اولنور.

★ تصحیح — افراد احتیاطیه ومستحفظه‌دن بدل نقدی ویرمش اولانلرك احتیاج مبرم حالنده تحت سلاحه آلنمسی حقنده ١٤ تشرین اول تاریخلی نسخه‌مزده مندرج قانون موقتك برنجی ماده‌سنده بولنان [۲۱ و۲٤ و۲٦ و۳۱ تموز و۸ اغستوس و۲٥ ایلول و۲۱ شباط ۱۳۳۰ و ۷ مارت ۱۳۳۲] تاریخلری [۲۱ شباط ۱۳۳۰ و۲٥ کانون ثانی ۱۳۳۱ و۷ مارت ۱۳۳۲] و٥ نجی ماده‌سنده‌کی [حربیه ناظری مأموردر] عباره‌سی [حربیه، مالیه، داخلیه وخارجیه ناظرلری مأموردر.] صورتنده تصحیحی لازم کلدیکی دونکی تقویم وقایعده اوقونمشدر.

قوانین ونظامات

مکتب حربیه‌دن باشهادتنامه نشأت ایدنلرك قطعاته صورت توزیع واستخداملرینه متدائر ۲۲ ربیع الاخر ۱۳۳۰ تاریخلی قانون موقتك ۱ نجی ماده‌سنی معدل قانون موقت

ماده ۱ مکتب حربیه‌دن باشهادتنامه نشأت ایدنلرك قطعاته صورت توزیع واستخداملری حقنده ۲۲ ربیع الاخر ۱۳۳۳ و۲٤ شباط ۱۳۳۰ تاریخلی قانون موقتك برنجی ماده‌سی بروجه آتی تعدیل ایدلمشدر.

« مکتب حربیه‌ده اکمال تحصیل ایله باشهادتنامه نشئت ایدنلر معلومات مکتسبه‌لرینی اکمال وضابطلکه اولان قابلیت ولیاقتلرینی بالفعل اثبات وارائه ایلمك اوزره ترجیحاً ایلروده ضابط اوله‌رق استخدام اولنه‌جقلری قطعاته کوندریلیرلر. بونلر قطعاتده ضابط وکیلی عنوانیله بالفعل ضابطلك وظائفنده استخدام اولنورلر. آنجق سفربرلکدن ماعدا احوالده ممالك حاره‌ده‌کی قطعاته کوندرلمزلر. بونلرك کوندریله‌جکلری قطعاته توزیع وتقسیملری حربیه نظارتجه باقرعه اجرا اولنور.

ماده ۲ بو قانونك حکمی سفر برلکك تاریخ اعلانی اولان ۲۱ تموز ۱۳۳۰ تاریخنه قدر ماقبلنه شاملدر.

ماده ۳ بو قانون تاریخ نشرندن اعتباراً مرعی الاجرادر.

ماده ٤ بو قانونك اجراسنه حربیه ناظری مأموردر.

مجلس عمومینك اجتماعنده قانونیتی تکلیف اولنمق اوزره اشبو لایحه‌نك موقتاً موقع مرعیته وضعنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم.

۷ محرم ۱۳۳٥ — ۲۲ تشرین اول ۱۳۳۲ — محمد رشاد

حربیه ناظری — انور

صدر اعظم — محمد سعید

غازیلرمز ایچون

کیره‌سونلیلرك حمیتی

غالیچیا ودوبریجه جبهه‌لرنده حرب ایتمکده اولان قهرمان عسکرلرمزه توتون تدارك ایتمك اوزره شهرمزده وقوع بولان تشبثاته ولایات اهالیسی‌ده بیکانه قالمامش، دونکی نسخه‌مزده مندرج اولدیغی وجهله کیره‌سونده بومقصد ایچون شمدیلك اوتوز بش لیرا جمع ایدلمشدر. بوخصوصده عموم ولایات اهالیسنه تقدم ایدن کیره‌سونلیلرك شو اثر حمیتنی تقدیر ایدر وپك یقینده ولایاتك سائر محللرندن‌ده بویولده هدیه‌لر ورود ایتمکده کچیکمیه‌جکنی شبهه‌سز عد ایلرز. غزته‌مز بویولده ورود ایده‌جك اعاناتی قومیسیون مخصوصنه تودیع ایچون مع‌الممنونیه توسط ایتمکه آماده‌در.

§ دوبریجه وغالیچیاده‌کی قهرمان غازیلرمزه اهدا ایدیلن توتون جدولی

پاکت	
٤۰۰۰۰	عثمانلی بانقه‌سی
٤۰۰۰۰	اناطولی عثمانلی دمیر یوللری شرکتی
۳۰۰۰	باغچه قپوسنده ارطغرل مغازه‌سی
۲۰۰۰۰	دویچ بانق
۱۰۰۰	صناعی طابوری ۲ نجی بلوك ملازمی علی حیدر بك
۱۰۰	بك اوغلنده، اوتل امپریال صاحبی آوانجیلو قوزیلی افندی
۱۰۰۰	تلفون اداره‌سی مهندس قلمی مدیر ومأمورینی

تشکر علنی

هلال احمر اسرا قومیسیونندن :

هلال احمر جمعیتی ریاست علیه‌سنه

واسطهٔ علیه‌لریله باش قوماندان وکیلی پاشا حضرتلرینك همشیره‌لری خانم افندی طرفندن لطف بیوریلان هدایا وصول بولمشدر. تشکرات بندکانه‌مك عرض بیورلمسی استرحام اولنور افندم. ۲۳ ایلول ۹۱٦

هندچینیده یورما ایالتنك رانقون ولایتنه تابع قایه‌یمتو قصبه‌سنده اسرای عثمانیه قرارکاهنده

ی.. ط.. ک.. افرادندن بایبوردلی

رضا بن طوران چاوش

چول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۷

محرری : غزه‌لی جمال

طعام ختام بولمش ایدی . سفره قالقدی . چای طاقمی کلدی . رنکارنك قدحلر ، کموش بر تپسی اوزرنده دیزلمش ایدی . بونلرك هر بری بر آدمك اوکنه قونولدی . آغیر آغیر چای ایچیلدی . دوقتورك نظر دقتنی بر جهت اویاندیرمشیدی . هرکس قدحنی طانیوردی . شبهه‌سز بو ، شیخك نظافت واحتیاطکارلغنه دلالت ایدیوردی . طعامدن قالقدقلری زمان شیخ ، مسافرینی عین قاتده ، نهایتده‌کی بر اودایه کوتورمش ایدی . حسینه ، بو اودانك مسافره تخصیص ایدلدیکنی ، هرنیه احتیاجی اولورسه کوله‌لره امر ایتمه‌سی لازمکلدیکنی سویلدی . بورغونلغنی دیکلندیرمك ایچون استراحت ایتمه‌سنی توصیه ایتدکدن صوکره چکیلدی . حسین بو لطفدن صوك درجه ممنون اولدی وشیخك اللرینه قاپانه‌رق تشکر ایتدی . اودا ، جداً نظرفریب ومراق آور مفروشاتی حاوی ایدی . عربکاری وصدف ایشلمه‌لی نادیده برماصه اوزرنده کموش بخوردانلق ، اسکی شام معمولاتندن صرمه‌لی ، ایپکلی پرده‌لر ، مصنع وکموش ابریق ولکن ، دیوارده کموشلی وآنتیقه سلاحلر ، خنجرلر اودایه احتشام بخش ایدیوردی . بر متره ارتفاعنده ، قاباریتلمش دوه قوشی توینندن درت بش یتاق ، اوزرنده صرمه‌لی چارشافلر حسینك سینهٔ افتخارینی قاباریتیوردی . بر چوجق کبی سوینجندن دوقتوری قوجاقلایه‌رق سویلنیوردی .

— الله‌ك ایشی کوردکمی همشرم؟ غریب قولنك یووا سنی الله یاپار . بوراسی شیخك کندی خانه‌سی . قپوجی ، مسافرینی بردرلو براقه‌میوردی ، آقشام اولدیغی زمان ایستمه‌میه‌رك آیرلمشدی . چونکه قپولری قاپامق ایجاب ایدیوردی . ایرتسی صباح جمعه اولمق طولاییسیله کلوب دوقتوری جمعه سلاملغنه کوتورمك اوزره ایچنی چکه‌رك وداعلاشدی ، کیتدی .

آقشام یمکی ، شیخ حرمده بیوردی . بونك ایچون دوقتوره آیری برسفره چیقمشدی . کیجه ، یوموشاق یتاقلر اوزرنده سید احمد ، دها زیاده خیالپرست اولمشیدی . شیخك تکیه‌سنی ، بر فاکولته فرض ایدیور . کندیسی‌ده فاس دارالفنون علوم طبیعیه معلمی اولیوردی . کیم بیلیر دها نه قدر نامل اکتساب ایده‌جکدی ، پارلاق ورنکین خیاللرله صباحه قدر مسافری اوبوتمادی . کندی فکرنجه اردویه‌ده وضع ید ایدیور ، اونلره ترك قیافت عسکریه‌سنی قبول ایتدیریور ، اردو تشکیلاتی پاییلیور . صحیه دائره‌سی تشکل ایدیوردی . اردونك تعلیم وتربیه‌سی ایچون طوپچی ، سواری ، پیاده ضابطلرینه احتیاج واردی . کیمه‌لری کتیرتملی ایدی ؟ طرابلس مرکز خسته‌خانه‌سنده خسته‌خانه مدیرینی ، خسته‌لر اغاسنی طانیوروسویوردی . بونلرده کنج ، درایتلی ضابطلردی .

دها لازمدی . طوپچی مکتبنده معلم بر احبابی واردی . اوده کلیر دیوردی . دها کیم ؟ خاطرینه بردنبره کلدی . طرابلسده نه قدر منفی وارسه هپسی کلیر . بویله برخدمتی کیم قبول ایتمز دیوردی . صباح اولمشیدی . حالا طاتلی امیدلرله اوغراشیوردی ، حسین کلدی . شیخ ، دائره‌سنه چیقمش ایدی . یاننه کیدرك الی اویدیلر . جمعه نمازینی قیلمق ایچون مساعده طلب ایتدیلر . کندیلرینه مبارك ترفیق ایدلدی .

***

هرآدیم باشنده ، دار وپیس سوقاقلردن ، قارا کاق کمر آلتلرندن ، محله‌لری بربرندن آییران جسیم قپولردن کچیورلردی . حسین بوقپولری ایضاح ایدیوردی :

— بوقپولری کوریورمیسك ؟ کیجه هپسی قاپانیر . برمحله‌دن او برینه کچمك قابل دکل .

— بونیه ؟

— اویله کورمشلر ، اویله یاپارلر همشهرم .

— کیجه خسته‌لری اولورسه

— اولسه‌ده نه یاپارلر صانکه... دوقتورمی چاغریرلر ظن ایتدك ؟

— نه یاپارلر ؟

— چای ایچدیررلر .

شمدی چارشی‌یه چیقمشلردی . بوتون جاده‌نك اوستی آصمه داللریله اورتونمش ایدی .

هردکانجینك اوکنده جسیم برتپسی اوزرنده ، حلوا کبی برمعجون صاتیلیوردی . دوقتور بونی برشیئه بکزه‌تمه‌میه‌رك قپوجی‌یه صوردی : بالمی ، حلوامی ، نه‌در اه عشقنه .

حسین کولومسه‌یه‌رك مشکلنی حل ایتدی : ـ عرب صابونی همشرم .

قلعه قپوسندن کچنجه عسکرلره تصادف ایتمکه باشلادیلر . بونلردن اکثریسنك باشی آچیق ایدی . برآز ایلریده کوچوك برسجاده اوستنده اوستی باشی تمیز ، بیاض صقاللی برذات اوطوریوردی . صاغنده صولنده دمت دمت اینجه قزلجق صوپالری ایله ایکی زنجی عسکر بولونیوردی .

دوقتور ، حسینه صوردی :

— بودیلنجیمی ، صانجیمی ، نه‌در . اوستی باشی دیلنجی‌یه بکزه‌میور .

— قاضی همشرم ، قاضی . یاننده‌کی صوپالری کوریورمیسك . بری قیریلیر اوبرینی آلیر ، قرق ، اللی ، یوز ، ایکی یوز ایستدیکی قدر صوپا آتار .

— پك مراقلی برشی . فقط بونك دائره‌سی ، محکمه‌سی یوقمی ؟

— محکمه‌سی قلعه قپوسی همشرم . هرکون صباحلین کلیر . سجاده‌سنی آچار ، اوطوریر ، اقشام اوستی اوینه کیدر .

— پکی ، مدعیلر بورایه‌ی کلیر ، بوراده‌می محکمه اولورلر ؟

— دعواجیلر ماعواجیلر هپ بورایه کلیر . قاضینك جانی صوپا ایسترسه ، عسکرلره امر ایدر . آدمی چویریرلر ، مکتب چوجوغی کبی اوده صوپایی باصار . ـ کلنلری اشارت ایدرك ـ ایشته بش التی کشی باغیره باغیره شکایته کلیور . ایسترسه‌ك طورده سیر ایت .

— آمان پك مراقلی برشی ، شونی کوره‌لم .

کلنلردن بری ، دعواجی اوله‌جق ، خصمی غیرتلاغندن قاورامش سوروکلیوردی . آرقه‌سندن برقاچ سیرجی تعقیب ایدیوردی .

قاضینك حضورینه کلنجه مدعی خصمنی حاکمك اوکنده چوکدیره‌رك کندیسی‌ده یره قاپاندی . قاضینك دیزلرینی اوپدی ، آوازی چیقدیغی قدر شکایته باشلادی :

— یاسیدی القاضی . صلی علی النبی . تلعین الشیطان ، وحدالله ، اسمع والله العظیم وحق سیدی ادریس . بالله الکریم .

— نه‌دیور ؟

— دها شکایت ایتمدی .

— برساعتدر سویلیور .

— بونلرك اهمیتی یوق ، یمین ایدیور .

— نه‌زمان حکم ویرلدی . دها حاکم آغزینی آچوب یمین تکلیف ایتمدی که .

— اوکا باقه ، بوراده هرسوز باشنده یوز یمین ایدرلر . دیکله شکایت باشلایور .

دعواجی ، قاضینك الی قاورامش ، برشیلر صایار کبی پارمقلرینی برر بر قاپانه‌رق تظلم حال ایدیوردی :

— هذه الرجل اخذ منی عشرین بلیون والله العظیم ، والله العظیم والله العظیم وبالله الکریم ـ حاکمك سرچه پارماغنی قاپایه‌رق ـ اول شهر ـ ایکنجی پارماغنی قاپایه‌رق ـ وثانی شهر ، ـ اورته پارماغنی قاپایه‌رق ـ وثالث شهر ـ شهادت پارماغنی ، نهایت باش پارماغنی‌ده قاپایه‌رق ـ وخامس شهر دیدی . حاکمك پارمقلری وعده‌نك عدد شهورینه کفایت ایتمه‌دی . اوبر الی قاورادی . عین اصول ایله وسادی شهر ، باغیره‌رق وهذه سابع شهر ما اعطانی ولاقرش...

یمینلر باشلادی . دوقتور متحیر اولمشیدی .

— عزیزم دیدی . بونلر حاکم ایله پك لاابالی کیدیور ، نصل شی ؟

— بو برشی دکل ، بعضاً غیرتلاق غیرتلاغه طوتوشدقلری‌ده وار .

— اوزمان کیم آییریر ؟

— یاننده‌کی سیاه عسکرلر .

تبدلات هوائیه

فاصله‌لی یاغمور احتمالی موجود اولوب روزکار جنوب ایله جنوب شرقی بیننده وزان ایده‌جکدر .

۲۶ تشرین اول تاریخنده اعظمی درجهٔ حرارت : درسعادتده ۲۰ ، وانی کوینده ۲۱ ، ادرنه‌ده ۱۷ ، ازمیرده ۲۲ ، آنقره‌ده ۲۰ ، آطنه‌ده ۲۸ درجه‌در .

۲۷ تشرین اول تاریخنده‌کی قبل الزوال درجهٔ حرارت : درسعادتده ۱۲ ، وانی کوینده ۱٤ ، ادرنه‌ده ٦ ، ازمیرده ۱٦ ، انقره‌ده ۷ ، اطنه‌ده ۲۰ ، برلینده ۷ ، ویانه‌ده ۱۰ ، بوداپشته‌ده ۸ ، صوفیه‌ده ۸ درجه‌ده‌در .

[ملی]

اك صوك خبرلر

آلمان تبلیغ رسمیسی

برلین ۹ تشرین ثانی (م) — قرارکاه عمومی تبلیغ ایدییور :

باویرا ولی عهدی پرنس (روپره‌خت) اردوسی غروبی : (لوسسار) ایله (بوشاوه‌ن) آره‌سنده وکذلك (سوم)ك جنوبنده (پره‌سوار) جوارنده انکلیزلر ایله فرانسزلرك هجوم تشبثلری دها بدایتده توقیف آتشمز ایله همان کاملاً امحا وازاله ایدلمشدر .

شرق صحنهٔ حربنده : پرنس (لئوپولد دوباویر) اردوسی جبهه‌سنده : (میلوچوف)ـ(تارناپول) تیموریولنك طرفیننده‌کی جبهه‌ده آتش محاربه‌سی اهمیتلی صورتده جانلانمشدر .

آرشیدوق (شارل) جبهه‌سنده : (غیه‌رغیو) جبالنك شمالنده روسلرك هجوملری پوسکورتلمشدر . (به‌لبور) جوارنده و (تولفیه‌سن) منطقه‌سنده آلمانلرك اجرا ایلدیکی یکی هجوملر ایلرولمش اولان روسلری کیری‌یه طرد ایتمشدر . (قرمزی قوله) نك جنوب شرقیسنده هجوملرمزه دوام اثناسنده (بایه‌ستی) منطقه‌سی کچیلمش و (ساردویو) ایله اشبو موقعك ایکی طرفنه مجاور اولان مواضع مرتفعه ضبط ایدلمشدر . یوز اللی قدر اسیر آلدق وایکی طوپ اغتنام ایلدك . رومانیالیلرك بوراده اجرا ایلدیکی متقابل هجوملر (پره‌ده‌آل) منطقه‌سنده و (وولقان) جبالنده‌کیلر کبی آز موفقیت ویرمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : فون (ماکنزن) اردوسی غروبی : شمالی (دوبریجه) ده ایلری سورولمش کشف مفرزه‌لری کندیلرینه اعطا اولنان امره توفیقاً دشمن پیاده‌سیله محاربه‌دن اجتناب ایلمشلردر .

ماکدونیا جبهه‌سنده : حائز اهمیت هیچ بر وقعه اولمامشدر .

آوستریا ـ مجار تبلیغ رسمیسی

ویانه ۹ تشرین ثانی (م) — [رسمی] سواری جنرالی آرشیدوق (شارل) جبهه‌سی : (سوردوق) کچیدی جنوبنده رومانیالیلر طرفندن اجرا اولنان هجوملر بودفعه‌ده نتیجه‌سز قالمشدر . (سپینی) جهتنده یکیدن ترقی ایتدك ودشمندن (۱۵۰) اسیر ، طوپ آلدق . (تولفیه‌ش) و (به‌لبور) جوارنده ایلرولین روسلر آلمانلر طرفندن تکرار پوسکوردلمشلردر .

پرنس (لئوپولد دوباویر) جبهه‌سنده : شدتلی طوپچی فعالیتی اولمشدر . (زلوقوو) ، (تارناپول) شمندوفر یولی طرفیننده مهم وقعه اولمامشدر .

ایتالیا دارالحربنده : وضعیتده تبدل یوقدر .

بالقان دارالحربنده : (وییوسا) اوزرنده معتدل طوپچی آتشی اولمشدر .

بلغار تبلیغ رسمیسی

صوفیه ۹ تشرین ثانی (م) — [رسمی] ماکدونیا جبهه‌سنده : معتاد اولان طوپچی آتشندن وقره‌غول مصادماتندن باشقه بوتون جبهه‌ده شایان اشعار برشی اولمامشدر .

طونه جبهه‌سنده : بعض منطقه‌لرده طوپچی وپیاده آتشی اولمشدر . ایکی آلمان بلوکی آوستریا ـ مجار مونیتورلری غروپیله بلن قنالنك غرب مدخلی قارشوسنده صول ساحله کوچك برباصقین یاپه‌رق ساحل مدافعلرینی فراره مجبور ایتمشلر وبرچوق اسیر وبرمهمات آرابه‌سی آله‌رق عودت ایتمشلردر .

دوبریجه‌ده ایلری مفرزه‌لر آره‌سنده خفیف مصادمه‌لر اولمشدر . قره‌دکز ساحلنده سکون حکمفرمادر .

رومانیا اراضیسندن (٦۰۰) کیلومترو مربعی اشغال ایدلدی

برلین ۸ تشرین ثانی (م) — اسویچره غزته‌لری آلمان وآوستریا عساکرینك شمدی‌یه قدر (ترانسیلوانیا) آلیلرنده رومانیا طویراغندن اشغال ایتدکلری اراضی التی یوز کیلومترو مربعنه بالغ اولدیغنی بیان ایدییورلر .

آمریقا رئیس جمهور جدیدی

بورسه معاملاتنه تأثیر یاپمدی

برلین ۸ تشرین ثانی (م) — آمریقا جماهیر متفقه‌سنده رئیس انتخاباتنك نتیجه‌سی پیاسه اوزرینه هیچ برتأثیر یاپمامش ووضعیت عسکریه‌نك ابی اولمسندن وانکشاف اقتصادینك غایت موجب ممنونیت بولنمسندن طولایی بورسه معاملاتنه اشتراك ایدنلرك افکارنده اطمئنان تام حکمفرما بولنمشدر .

سارای وصربلر

صوفیه ۹ تشرین ثانی (ق) —(ئه‌قودوبلغاری) جنوبی ماکدونیاده جریان ایدن محاربه‌لر حقنده دییورکه : « جنرال (سارای) صرب عسکرلرینك قهرمانلغنی مدح وستایشده حقلی ایدی . چونکه صرب عسکرلری اورالرده بر خولیا ایچون کندیلرینی فدا ایدییورلر . بر قاچ تپه وقریه‌نك اله کچیرلمسی ایچون بیکلرجه صرب امحا ایدلمشدر . آز زمان ظرفنده صربستانی استرداد وتکرار تأسیس خولیاسی ایچون هیچ کیمسه قالمیه‌جقدر . ماکدونیا آنجق بر نقطه‌دن یاریله بیلیرایدی که بوراسی‌ده مناستر ایدی . (سارای) ایله صربلر بوراده بتون غیرتلرینی صرف ایتدیلر . استحصال ایتدکلری یکانه نتیجه ایسه صربلرك تمامیله بی‌تاب وتوان قالمسندن بشقه برشی دکلدر . بوده ائتلافك بالقانلرده‌کی هدف سیاسیسنك انهدامنی انتاج ایتمشدر . »

(بریان) پولتیقه‌سنه مخالفت

برلین ۸ تشرین ثانی (م) — « نوویه ورمیا » غزته‌سنك اشعارینه نظراً (بولونیا)ده اجتماع ایدن ائتلاف عسکری قونفرانسی (بریان)ك بالقان پولتیقه‌سنك وسلانیك تشبثنك دوامنه مخالفت کوسترمشدر .

روسیه باش وکیلی خسته ـ دوما آچیله‌میه‌جق

برلین ۸ تشرین ثانی (م) — پترسبورغدن « ده‌یلی تلغراف » غزته‌سنه اشعار اولنیور : روسیه باش وکیلی (اشتورمه‌ر) پك خسته اولوب تشرین ثانینك اوچنده کشادی مقرر اولان (دوما) بی آچه‌میه‌جقدر . جنرال (تره‌پوف) ایله داخلیه ناظری (پروتوپوپوف) دخی (دوما) ده‌کی ترقی پروران هیئت اتفاقیه‌سیله اختلاف و تضاد افکارده بولندقلرندن طولایی (دوما) بی (اشتورمه‌ر) ه وکالةً آچمقدن امتناع ایدییور .

اوترونك مطالعه‌سی

صوفیه ۹ تشرین ثانی — (اوترو) غزته‌سنه کوره صوبرانیه‌نك دون عقد ایتدیکی خفی جلسه‌ده باش وکیل (رادوسلاووف) بیاناتده بولنمش وازجمله شو سوزلری سویلمشدر : « وضعیت عمومیه غایت ممنونیت بخشدر . حرب میدانلرنده‌کی حادثات اویله بر طرزده انکشاف ایدییورکه ائتلاف لهنه اساسلی برتحول وقوعی احتمالی شمدیدن برطرف ایدلمش عد اولنه‌بیلیر . دول مرکزیه مظفریتدن امیندرلر . بلغار عسکرلرینك قانلرینی دوکدکلری بتون اراضی بلغار قاله‌جقدر . »

★ مرکز قوماندانلغندن : پیاده بیکباشیلرندن انقره‌لی ضیا افندینك عاجلاً برنجی قول اردوی همایون صنایع طاقملری قوماندانلغنه مراجعت ایتمسی ، احتیاط ضابط وکیلی خلیل ابراهیم افندی بن حاجی محمود ایله حدود طابوری ضابطانندن ملازم اول محمد توفیق وسوق مأموری ملازم ثانی تیمور علی افندیلرك مرکز قوماندانلغنه وموظف ضابط وکیلی اسکدارلی رائف افندی اوغلی مظفر افندی عائله‌سنك معاملات ذاتیه صحرا طوپچی قسمنه مراجعتلری .

چول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۸

محرری : غزه‌لی جمال

قاضی انفیه‌سنی چکدی . بر ایکی دفعه راحت اوطورمیورمش کبی صاللاندقدن صوکره ایشیدلمیه‌جك برسسله مدعی‌علیهه اکیلوب برسؤال صوردی . مدعیٔ علیه تصدیق ایتدی . مدافعه‌یه باشلایور غالبا ، اوده حاکمك الی یاقالادی . پارمقلری اوزرنده بر شیلر صاییوردی . اهرامنك ییرتیق ویامالی محللرینی آرایوب کوستره‌رك تظلم ایدیوردی . نهایت حکم ویرلدی . حسینك دیدیکی کبی مدعیٔ علیه یاقه پاچه‌یره یاتیرلدی . حاکم صوپایی اله آلدی . عسکرلرده آدمجغزی باشندن آیاقلرندن اویله صیم صیقی بر صورتده یاقالادیلرکه قلدایامیوردی .

دایاق باشلادی . دوقتور صایه‌رق سویلنیوردی . بوآدم اللی صوپایه تحمل ایده‌مز ، بحث ایدرم .

حسین قورقه دیوردی ، یدی جانلیدر . شمدی باق قاچ صوپا ییه‌جك . دوقتور صاییوردی : بر ، ایکی ، اوچ ، بش ، طقوز ، اوبش ، یکرمی ، فرق ، اللی ، یتمش ، سکسان ... وای جاننه پك یدی جانلی ایمش آه بیله دیمیور . بن اولسه‌م ئولوردم .

سکسان صوپایی ییدکدن صوکره مدعیٔ علیه هیچ برشی اولمامش کبی سیلکنه‌رك قالقدی . حاکمك دیزلرینی اوپدی ، چکیلدی . دوقتور حیرتله حسینی ایته‌رك نه اولیور ؟ دیدی .

— بوراده بویله ، همشرم دعواجی‌ده دایاق یر !

عسکرلر دعواجی‌یی یره یاتیرمغه اوغراشیورلردی . اوده اوتوز صوپا یدی . بو ، پك آلشقین دکلدی . بالدیرلرینی قاشیه قاشیه طوپاللایه‌رق ، میرلدانه‌رق کیتدی .

— دعوی حل اولدیمی حسین ؟

— کوزکله کورمدکمی جانم ؟

— کوزمله نه کوردم ؟ حقلی‌ده حقسزده دایاق یدی . ایکیسی‌ده قیورانه‌رق کلدکلری یولدن دوندیلر .

— دها نه ایستیورسك ؟

— حریفك پاره‌سی ؟

— جانی ایسترسه ویرمه‌سین .

— ویرمزسه .

— بردها قاضی‌یه شکایت ایدر . حاکم ایکیسنه‌ده برصوپا چکر .

— جانم برآدم حقنی آلمق ایچون اللی دفعه دایاقمی یر ؟

— بر همشرم یر .

— دیمك هانکیسی دایاقدن بیلمازسه اوقزانیر .

— اویله همشرم ، الله کیمسه‌یی بویله محکمه‌لره دوشورمه‌سین .

***

قلعه داخلنده جامعه طوغری یوللاندیلر . حالا ، یابانجی تورك دوشونیوردی .

بومضحکه ، برفاجعه قدر زواللی دوقتوری مأیوس ایتمشیدی . بدبخت اهالینك سوء اداره یوزندن معروض اولدیغی بوظلم واشکنجه غیر قابل تحمل بردرجه‌ده ایدی . حاکم ، برطوتام انفیه دها چکرکن دوقتور ، حسین ومبارك جامعك قپوسنه وارمشلردی . بوراده سلاملق ایچون دیزیلن عسکرلر کورونیوردی . البسه‌لرك رنکی اوقدر مختلف ایدی که برقارناوالده بوقدر تضاده تصادف ایدلمزدی . برنفرك البسه‌سی خاکی ، دیکرینك قیپ قیرمزی ، اوبرینك بم یشیل ، دها بریده‌کینك پنبه ، یاننده‌کینك مور ایدی . آره صره اجنبی ضابطاتنه مخصوص اونیفورمه‌لی البسه‌لری لابس اولانلرده واردی . باشده ، یالین آیاق ، دون اوزرینه برانکلیز میرالاینك چاکتنی کیمش برنفره ، برآز صولنده ، فرانسز نشانجی طابورلرینك ملازملرینه مخصوص بر البسه‌یی لابس برسیاه نفره تصادف ایدیلیوردی . دوقتور برتهور عصبی ایله سویلنیوردی .

نه کولونج اردو ؟ بونلر ، هیچ اجنبی عسکری کورمامشلرمی ؟ اوروپا کندیلرندن بر طاش آتیمی مسافه‌ده بولونیور . کورمیورلرمی ؟

— صوص همشرم صوص . اللی دانه فرانسز ضابطی بونلره هرکون تعلیم کوستریور .

— اما یاپدك ؟ اوحالده بوقیافت نه ؟

— فرانسزلر مخصوص یاپیور . کندیلری فاسی آلمق ایستیورلر .. اونك ایچون صاغلام ایش طوتمیورلر .

حسین ، جهالتیله برابر ، زواللی فاسك اك مدهش یاره‌سنه باصمش ایدی . فرانسز معلملری ، افرادی شیمارتمقدن ، شوکا بوکا تعرض ایتمکه تشویق ایتمکدن باشقه هیچ بروظیفه ایله مکلف دکل ایدیلر . بدایتده محاکم بیله ، جامعلرده ، عادلانه بر صورتده تشکل ایدرکن ، اجنبیلرك مداخله‌سی یوزندن سوقاقلره دوکولمش ایدی . فرانسزلر ایشلرینه کلمه‌ین عادل ، مستقیم قاضیلرك عزلی ایچون حکومتك باشنه سیاسی غائله‌لر احداث ایدرك هرکون بر حاکم عزلنی طلب ایده ایده نهایت محکمه‌لر نااهللر النه دوشمش ایدی . قپوجی ، عقلنك ایردیکی قدر فرانسزلرك تعقیب ایتدیکی سیاست مدهشه‌یی آکلاتمغه اوغراشیرکن موزیقه باشلادی . امیر ، جامعه کلیوردی . بدایتده فالصولردن نه چالدیغی آکلاشیله‌مامشیدی . برآز صوکره دوقتور حایقیره‌رق چیقیشیوردی :

— بو یك کولونج . مارسه‌ییه‌ز ! مارسه‌ییه‌ز ! موزیقه‌یی صوصدیره‌مازمی‌یز ؟

— نیه صوصدیره‌لم ؟ ایی فنا چالیور .

— ایی فنا ایچون دکل ... مارسه‌ییه‌ز چالیور .

— باشقه هوا بیلمیورلر که ... فرانسزلر نه اوکرتدیسه اونی چالارلر .

— فرانسزلرده برك دیبنه کچدیلر .

— دها ، دها ، بونلر هیچ . هله بر ایکی سنه اوطورنلر کوره‌جکسك ؟

دوقتورك سیکیرلرینه ، هپسندن زیاده فرانسز ملی مارشنك جمعه سلاملغنده چالنمه‌سی طوقونمشیدی . شوحالده فاس ، برفرانسز مستملکه‌سی عد ایدیلیوردی . الجزیره فونفرانسنك برنجی ماده‌سیله تأمین ایدیلن استقلالیت برلفظدن عبارت قالیوردی . اهالی ، حریت واستقلاللرینه ایندیریلن بو ضربه‌لری حس ایتمیورمی ایدی ؟ ملتده عزت نفس یوقمی ایدی ؟ بونلر آیریجه تدقیق ایدیله‌جك برر مسئله ایدی . بو مملکتده مظلم آتی‌یی کوره‌بیلن بر کنجلك طوغمامشمی ؟ طوغمش ایسه نه‌درجه قوتلیدر ؟ نه کبی تشبثلرده بولونمشدر ؟ بلکه شیخدن آکلایه‌بیلیردی . فقط شو دقیقه‌ده فرانسزلره قارشی حس ایتدیکی غیظ ونفرتی یکه‌میه‌رك حسینه دوندی :

— فاسلیلر موزیقه معلمنك کستاخلغنی آکلامیورمی ؟

— آدم سنده همشرم . سن نه دیورسك ؟ یاکلش چالدیغنك کیم فرقنه واره‌جق . بن بیله آکلایه‌میورم .

— یاکلش چالمق اهمیتسزدر . اونی صورمیورم . رسمی بر کونده فرانسز مارشیله حکمداری استقبال ایتمه‌نك نصل برحقارت اولدیغنی آکلایان یوقمی ؟

— شمدی‌یه قدر طوغریسی کیمسه‌دن بر شی ایشیتمه‌دم . ذاتاً موزیقه بوندن باشقه یالکز (علی الیامو یامو) ایله (مصر هواسنی) بیلیر ...

— (علی الیامو یامو) چالسه دها ایی . ملی برشرقی .

— والله عقلم ایرمز . سز مکتبلرده اوقودیکز . بزلردن ایی بیلیرسکز .

— قوزوم حسین ، مثلا کبار ، اصلزاده ، زنکین برآدم‌ده قاضی‌یه کیدرسه دایاق یرمی ؟

— کیدرسه اوده کوتکی یر .. فقط کیتمزکه ... چوق قوتلی بر آدم ایسه سیدنایه شکایت ایدر .

— حکمدار شکایت دیکلرمی ؟

— هرشیئه قاریشیر همشرم . مملکتك بویوکی دکلمی ؟

— پکی ، قاضیلرك بومناسبتسز حاللرینه ، عسکرك قیافتسزلکنه ، یوللرك چامورینه هیچ کیمسه صیزلانمیورمی ؟

— اویله کورمشلر ، اویله کیدر . صیزلانسه‌لرده صانکه نه چیقار ؟

— بوراده اهالینك فکرینی آچه‌جق غزته یوقمی ؟ حکومتك خطالرینی تنقید ایتمزلرمی ؟

— طنجه‌ده الساده (العاده) غزته‌سی وار اما فرانسز چیقاریور . اونی‌ده فرانسزك دیه اوقومازلر . حکومتك قصورلرینی کیم طانقیط (!) ایده‌جك ؟

— جانم هیچ کیمسه سویلنمیورمی ؟ مملکتمزی فرانسزلر آله‌جق ، مملکتمزده محکمه‌لر کولونج برحالده ، عسکرمز انتظامسز ، فرانسزلر هریره برون صوقمش دیه قیزمیورلرمی .

— فرانسزلرك یاپدیغنی هرکس ایشیدیر . مخزنه قیزارلر . عسکرلرك اسقامبیل کاغدی کبی چشید چشید اولدیغنی‌ده کوزلریله کورورلر . سویلنیرلر همشرم اما دیکلدین یوق .

— مخزن نه ایمش ؟

— حکومته مخزن دیرلر همشرم ...

— کوله‌رك ، تحف اسم . مخزن . . . . بر آز سکوتدن صوکره .

— پولیس تشکیلاتی نصل اولملی ؟ اونی برکورسه‌ك .

— پولیس مولیس یوق . بکجیلر واره .

— بوراده وقوعات اولمازمی ؟ تحف شی .

— همشرم آلتی سنه‌در بن بورده‌یم . کیمسه‌نك برونی قانامادی . هیچ بر اوه خرسز کیردیکنی ایشیتمه‌دم . قوزی کبی آدملر . برقاچ غوغالرینی سیر ایتدم . غوغا آره‌سنده هر وقت (صلی علی النبی) (وحدالله) دیه باغیریشیرلر ، اوته‌دن بری کچر اوپوشدیریر ، باریشیر کیدرلر . بن بویله اسلام مملکت کورمه‌دم .

— اوحالده اهالی پك حلیم انسانلردر .

— نه‌شی یوق همشرم . فقرایی ، مسافری چوق سورلر . چوق اکرام ایدرلر .

— دیمك ، حکومت فنا

— اوت ، قباحت مخزنده ...

سلاملق ختام بولمش ایدی . امیری کوره‌مه‌مشلردی . چونکه آبری بر قپودن جامعه کیرر ، خصوصی بر محلده معیتیله برابر نماز قیلاردی . عسکر دونمکه باشلامشیدی . ایکیشر ایکیشر ، فقط انتظامسز بر صورتده اکثری یالین ایاق ، بر قسمی باش آچیق ایدی . ایکی ترك ، مبارك ایله عودت ایتدیلر . اهالی جامعلردن چیقیوردی .

چارشینك اورته‌سنده برازدحام واردی . اورته‌ده ، النده‌کی دکنکه ایکی الیله استناد ایدرك برشی سویله‌ین چیپلاق بر آدم طوریوردی . تمیز اهراملردن مرکب بوغلبه‌لك ، بربریله یاریش ایدرجه‌سنه آره‌لرنده پاره طوپلایوردی .

— بونه حسین ؟

— یابانجی بر فقرا ...

— دیلنجیلر چیپلاقمی کزر ؟

— فاسلیلری مرحمه کتیرمك ایچون ایستدیکنی آلنجیه‌قدر بویله کزر . باق ، دیکله نه ایستیور ؟

دیلنجی آغیر آغیر فقط یوکسك بر مقام ایله باغیرییوردی .

— طالب من الله ومن مال الله ومن رزق الله ومن لطف الله طربوش وتشامیر وبلغه وعشرین ریال . هنیألك یافاعل الخیر عندالله ، الحسنة ترد البلا

دوقتور حسینك یوزینه باقه‌رق میرلداندی .

— نه عارسز حریف ؟ عشرین ریال اکلادم ، طربوش اکلادم . تاشمیرله ، بالغایی آکلامادم .

تبسم ایدرك جواب ویردی : ایچ البسه ایله آیاق قابی .

— دیسه‌ك آ . حریف تجارته چیقمش . دیلنجی اون پاره ، یکرمی پاره ایستر . بویکرمی مجیدیه بردن ایستیور . مکمل برقات البسه‌ده برابر . اکسیك اولسه آلماز ؟

— ایستدیکنی آلنجه‌یه قدر چیپلاق کزر . اهالی اوتانیر . پاره‌لر طوپلار حریفی صاوارلر .

— اما یوزسز آدم ؟

***

تکیه‌یه وارمشلردی . دوقتورك اوداسی سوپورلمش ، یتاقلر دوزلنلمش ایدی . چارشافك اوستنده صرمه‌لی بربوغچه طوریوردی . مسافر بدایتده بوکا اهمیت ویرمك ایسته‌مدی . فقط ، بوغچه‌نك آره‌لغندن صاری بر عرب پابوجی کورونیوردی . ترلکمی اوله‌جق ؟ آچدی . حسین مراق ایله قوشدی . سرور وشاطر دوقتوری تبریك ایتدی . خلعت ، خلعت ، تبریك ایدرم . آمان آمان شمدی البسه‌کی دکشدیر . یمکه عرب البسه‌سیله چیق . شیخ سنی بونکله کورسون . ممنون اولور .

— بوالبسه ایله کزه‌مم که حسین .

— چوق عیب ایدرسك همشرم . هیچ طورمه صویون . شیخ سنی اولادلغه قبول ایتمش کوك آیدین . هم بوشیخك کندی البسه‌سیدر . چابوق اول ، صویون .

— جانم بوشالواری نصل طاشیه‌بیلیرم .

حسینك دلالتیله دوقتور شالواری ، عرب کوملکنی کیدی . اوستنه اینجه براهرام ، اونك اوستنه ارغوانی چوخه‌دن براهرام دها علاوه ایتدی ، اونك‌ده اوستنه اینجه ایپکدن ، تول کبی براوچنجی اهرامی باشندن کچیردی . آینه آرادی . حسین تأمین ایتدی . اویله یاراشمش که ، شوفسی‌ده باشنه کچیر باقه‌لم .

— هپسی ایی اما بوصاریق بونیمی قوپاریر . نه قدرده بویوك ، نه قدر آغیر ؟

— ایی یا همشرم ، بوراده آدم نه قدر بویوك ایسه اوقدر ایری صاریق صارار . یمکده شیخك حضورینه چیقدیغی زمان حقیقةً آدمجغز ممنون اولمشیدی .

یالکز صقال لازم دیوردی . ایکی اوچ آی صوکره‌ده اوده بویور . اثنای طعامده دوقتور ، اوکونکی مشاهداتنی ، قیریق عربجه‌سیله پك سوزشلی بر لسان ایله نقل ایتدی . شیخ پك غمناك کورونیور ، باشنی صاللایور ، هرشی دوزه‌لیر دیوردی . اللریله صبروتأنی اشارتی یاپه‌رق ، برآز بکله دیمك ایستیوردی . مع‌مافیه نشئه‌سزلکی یوزندن اکلاشیلیوردی . دوقتور صوردی :

— یاسیدی حرارت کثیر ؟ چونکه یوزی پك قیزارمشیدی .

شیخ باشیله جواب ویردی . طعامدن صوکره ، چای صفاسی یاپه‌دن دوقتوری قولندن طوتوب حرم دائره‌سنه کوتوردی . خسته قیزینی کوستردی . مسافر الی چوجوغك باشنه وضع ایدرك حرارتی یوقلادی . چوجوغك آغزینه باقدی . دها دقیق بر معاینه‌دن صوکره ایچنی چکه‌رك : قوش یالازی دیدی .

شیخك نظرلری ، دوقتورك کوزلرنده امید خلاص آرایوردی ، چهره‌سنده حزن وماتم علائمی مشاهده اولیوردی . اوچ اولادینك خیالی قارشیسنده ارتسام ایتمش کبی آووجیله آلنی صیقدی . استفهامکار برلسان ایله : مهلك . دیدی . اوچ اوغلم بوآفتدن کیتدی . دوقتور عصبی برخنده ایله مقابله ایدرك تأمین ایتدی .

لا ، یاسیدی . تهلکه یوق ... انا عملیات ...

شیخك کوزلری پارلادی . برقاچ دفعه دوقتوره ، تأمیناتنی تکرار ایتدیردکدن صوکره چوجوغی اشارت ایدرك : قورتار . دیدی . خلاص ایدرسه‌ك الله شاهد اولسون لیلا سنکدر .

شئون داخلیه

حضوره قبول — شورای دولت رئیسی ابراهیم بك افندی حضرتلری دون سرای همایونه عزیمتله حضور پادشاهی‌یه قبول بیورلمشدر .

★ مجلس وکلا — مجلس وکلا دون صدر اعظم سعید حلیم پاشا حضرتلرینك تحت ریاستنده عقد اجتماع واجرای مذاکرات ایلمشدر .

★ آلمانیا سفیر جدیدی — آلمانیا سفیر جدیدی موسیو فون کولمان بوکون بالقان تره‌نیله شهرمزه مواصلت ایده‌جکدر . عینی تره‌ن ایله سفارت آتشه ناوالی هومانده شهرمزه عودت ایلیه‌جکدر .

★ اناث سلطانی مکتبی — قندیللیده تأسیس ایدیلن اناث سلطانی مکتبی بوکون کشاد ایدیله‌جکدر .

★ عودت — بروسه ولایتنده بعض تدقیقات نافعه‌ده بولنان نافعه مدیر عمومیسی سلیمان سری بکك تحت ریاستنده‌کی هیئت عودت ایلمشدر .

★ طرابلسده هال انشاسی — طرابلس شام قصبه‌سنده انشاسی تصمیم ایدیلن طرز جدید اوزره سبزه پازارینه مخصوص بر پلان تنظیم وارسالی محلی متصرفلغنجه بیروت ولایتندن طلب اولنمشدر .

★ کوربوز درنکلری — بیروت ولایتی ملحقاتنده بولنان سلطانی واعدادی مکتبلرنده کوربوز درنکلری تشکیل ایدیله‌رك تطبیقاتنه باشلاندیغی محللرینك اشعارندن اکلاشلمشدر .

★ تلطیف — آمریقا صلیب احمر خسته‌خانه‌سیله ایلك قنال سفرینه اشتراك ایدن بیروت آمریقا طبیه‌سی معلملرندن دوقتور وورد ، حسن خدمتنه بناءً نام نامیٔ حضرت پادشاهی‌یه اوله‌رق بر قطعه قیرمزی قورده‌لالی حرب مدالیه‌سیله تلطیف بیورلمشدر .

★ معاملات ذاتیه مدیریتی : دردنجی اردودن برای تبدیل هوا درسعادته کلن استحکام ملازم اولی مصطفی آصف افندینك بالذات مراجعتی وادرنه قلعه استحکام طابورینك ایکنجی بلوکی قوماندانی ایکن شهیداً وفات ایدن یوزباشی یوسف کنعان افندینك پدری احمد افندینك محلنی بالذات ویا بالواسطه معاملات ذاتیه مدیریتی قطعات فنیه قسمنه بیلدیرمسی .

★ استانبول ولایتی زراعت مدیریتندن : استانبول ولایتی زراعت اوطه‌سنجه کیفیتك مذاکره‌سی ضمننده شهر تشرین ثانینك ایکنجی چهارشنبه کونی بعد الزوال ساعت برده فوق العاده اجتماع ایده‌جکندن اعضای کرامك یوم مذکورده ولایت زراعت مدیریتی اوطه‌سنده حاضر بولنملری اعلان اولنور .

§ شهر تشرین ثانینك برنجی صالی کونی زوالی ساعت اوندن بعدالظهر زوالی ساعت درده قدر اسکدار وجواری زراعتدن وایکنجی چهارشنبه کونی بك اوغلی وجواری وپنجشنبه کونی دخی استانبول وطوپجیلر ورامی وکوچك کوی وجواری زراعتدن تخملق بغدای آلمغه طالب اولانلرك توزیع ایدلمش اولان کفالت متسلسله‌یی محتوی مطبوع دین سندلرینی منسوب اولدقلری هیئت اختیاریه‌لرینك مهرلری ایله برابر کندی ذات مهرلریله دخی بالتختیم لازم کلن چوللرینی مستصحباً حیدر پاشا استاسیوننده مرکز زراعت معلمنه مراجعت ایلملری اعلان اولنور .

قولنك یوقاری قسمنده شمدیکی (له) کوکالی آلایلرنده اولدیغی کبی معدنی (له) قرتالی وکنارنده قرمزی ییلدیزلر بولنه‌جقدر. بوعلامت برنجی ناپولیون زماننده‌کی (له) اوهلان عساکرینك مزراقلری اوجنده‌کی بایراقلرده منقوش بولنیور ایدی.

(له) اردوسی افرادینك سرپوشی (قونفه‌ده‌رانفا) تعبیر اولنان قالپاق اوله‌جق وبونك اوزرنده کناری قرمزی زمینده (له) قرتالی بولنه‌جقدر. (له) کوکالی الایلرنده مستعمل اولان طوزلق ابقا ایدیله‌جکدر. سواری ایچون (قونفه‌ده‌رانفا) دن بشقه بیاض قرتاللی اوله‌رق (له) اوهلان الایلرینك (چابقا) دنیلن سرپوشی دخی استعمال اولنه‌جقدر. شمدیکی (له) کوکالی الایلری مستقبل (له) اردوسنك اساسنی تأسیس ایده‌جکدر. ایکی سنه‌دنبری بوالایلرك اکتساب ایلدکلری تجارب عسکریه (له) اردوسنك پك ایشنه یارایه‌جقدر.

روسیه‌نك غریب تدابیری

برلین ۱۴ تشرین ثانی (م) — « هامبورغر فره‌مدنبلات » غزته‌سنك استخبارینه نظراً روسیه حکومتی انکلتره وسائر ائتلاف دولتلرندن اشعار اخیره دکین هانکی دولت تبعه‌سندن اولور ایسه اولسون مملکتلرنده‌کی بتون (له) لرك مراقبه التنده بولندیرلمسنی وبونلرك بولندقلری مملکت خارجنه چیقملری ایچون پساپورط ویرلمه‌سنی التماس ایلمشدر. آلمان مطبوعاتی بوحوادثه نظراً ائتلاف دولتلرینك لهلره دشمن نظریله باقدیغنی اتیان ایدییور.

آوستریاده

پرنس هوهنزولرنك قبولی

ویانه ۱۳ تشرین ثانی (ق) — ایمپراطور وقرال فرانسوا ژوزه‌ف، پرنس کیلیوم دوهوهنزولرنی بعدالظهر شونبرونده قبول ایلمشدر.

ئه‌رده‌لی آلتون معدنلرینك ایشلدلمسی

مجارستانده ئه‌رده‌لی (ترانسیلوانیا) آلتون معدنلری اوجاقلرنده ۱۶ - ۱۹۱۵ سنه‌سنده (۱۲۴۴) کیلو غرام آلتون اخراج اولنمش وبونك تشکیل ایتدیکی حاصلات سافیه ۱,۵ ملیون قرونه بالغ اولمقده‌در.

روسیه‌ده

انکلتره علیهنده نمایشلر

برلین ۱۲ تشرین ثانی (م) — نه‌غلیشه‌روندشاو غزته‌سی تشرین اول آیی نهایتنده پترسبورغ، موسقووه وخارقوفده پك مهم قیاملر ظهور ایتمش اولدیغنی اشعار ایدییور. اشبو قیاملری رأی‌العین مشاهده ایدنلر موسقووه‌ده ضابطه ایله اهالی آره‌سنده مصادمه‌لر وقوع بولدیغنی وپترسبورغده بیکلرجه کشینك «انکلیز بویوندروغی آرتق الویرر» ندالریله سوقاقلری طولاشدقلرنی نقل ایتمکده‌درلر.

رومانیا قرالنك برادری

رومانیانك حرکتنی تقبیح ایدییور

برلین ۱۳ تشرین ثانی (ق) — وولف آژانسندن: [رسمیدر] رومانیایه قارشی حرب ایدن آلمان عسکری آره‌سنده بولنمقده اولان پرنس دوهوهنزولرن، طقوزنجی اردو باش قوماندانی طرفندن ویریلان بر ضیافتده ایراد نطق ایدرك رومانیایه قارشی حرب ایدن عسکر آره‌سنده بولنمقله، برآلمان صفتیله، رومانیانك حیاتنه قارشی حس ایتدیکی انفعالی اردو وملت مواجهه‌سنده اظهار ایلمك ایستدیکنی سویلمشدر.

(معلومدرکه پرنس دو هوهنزولرن رومانیا قرالی فردیناندك برادریدر.)

بلغارستانده

جنرال ژه‌فوفك بیاناتی

صوفیه ۱۳ تشرین ثانی (ق) — اوترو غزته‌سی محررلرندن برینك باش قوماندان جنرال ژه‌فوف ایله وقوع بولان ملاقاتی نشر ایتمکده‌در. جنرال دیمشدرکه: دها قوتلی وسائط مادیه ومعنویه‌یه مالك اولان طرف احراز ظفر ایلیه‌جکدر. شیمدی‌یه قدر بز غالب کلدك وغالبیت قطعیه‌یی‌ده بز احراز ایده‌جکز. چونکه بز خصملرمزه فائق برموقعده‌یز. بزده صلح ایسترز. فقط بوصلح حقیقت وعدالت نقطه‌لرینه استناد ایتملیدر. قدرت وقوهٔ عسکریه‌مزه مطمئن بولندیغمزدن دشمنلرمزك حربدن صرف نظر ایده‌جکلری زمانه‌قدر انتظار ایده‌بیلیرز. لهستانك احیاسی دول مرکزیه طرفندن اتخاذ ایدیلن پك مکمل بر قرار سیاسی اولمشدر. دول مرکزیه حربك اك بیوك مسائلندن برینی حل ایلمشدر. اتفاق مربعك موقعی بتون جبهه‌لرده پك مکملدر. سوم اوزرنده انکلیز وفرانسزلرك تعرضلری نه سیاسی نه‌ده عسکری هیچ بر نتیجه ویرمه‌مشدر. ائتلاف دولتلری آراسنده باش کوسترن اندیشه دول مذکوره‌نك وضعیت حقیقیه‌یی تقدیر ایتمکه باشلادقلرینه ووضعیتی کندی لهلرینه تبدیل ایده‌بیلملری غیرممکن اولدیغنه قناعت کتیردکلرینه دلالت ایدر.

شرق جبهه‌سنده قطعی برموفقیت استحصالی ایچون روسلر طرفندن صرف ایدیلن بالجمله مساعی عقیم قالمشدر. روسلرك تشبثات حاضره‌لری محلی موفقیتلر استحصالنه معطوفدرکه بونك نتیجهٔ قطعیه ایله علاقه‌سی یوقدر.

روسلرك کله‌جك ایلك بهاردن اول آرتق قطعی برتشبثه، کیریشه‌میه‌جکلری تظاهر ایلمشدر. اوزمانه‌قدر ایسه پك چوق شیلر جریان ایده‌بیلیر. هرحالده کچن زمان بزم ایچون فائده‌لیدر، دشمن ایچون دکل. بزه قارشی حربه دوام ایتمه‌نك بیسود اولدیغنی متفقلرمزله متحداً دشمنلرمزه اثبات وارائه ایده‌جکز.

رومانیاده

اوده‌سایه فرار ایدییورلر

(کوغسکی میسل) غزته‌سنه اوده‌سادن اشعار اولنیور: رومانیادن برچوق اهالی روسیه‌یه فرار ایتمکده دوام ایدییور. مهاجرلر هنوز برتهلکه اولدیغنی سویلیورلرسه‌ده اهالیدن وقت حالی اولانلر روسیه‌یه هجرت ایتمکده بردوامدر.

صلح مسئله‌سی

روسلر صلح ایستیورلر!

روسیه‌نك (رچ) غزته‌سی «شمدی‌یه‌قدر صلحك عقد اولنمامسنه سبب انکلتره‌در و بوندن او مسئولدر» دییور. مذکور غزته مطالعاتنده دوام ایدرك «انکلتره متکبرانه اولان طور و عظمتنی ترك ایدرك محاربه‌ده اك زیاده ضایعاته دوچار اولان فرانسه وروسیه‌یه نظر ایتملیدر. بوندن بشقه انکلتره روسیه‌نك احوال داخلیه‌سنه قاریشمامليدر. احوال داخلیه‌سندن روسیه حکومتی علاقه‌دار اولوب محاربه‌نك دوامی فائده‌لی یاخود ضررلی اولدیغنی اوتعیین ایده‌جکدر. آنی انکلتره تعیین ایده‌مز.» سوزلرینی‌ده علاوه ایدییور.

قوانین ونظامات

عسکری جزا قانوننك ۱۵۲ نجی ماده‌سیله ۳۰ تموز ۱۳۱۰ و۱۹ مایس ۱۳۱۳ تاریخلی ذیللری مقامنه قائم ماده حقنده قانون موقت

ماده ۱ عسکری جزا قانوننامه‌سنك یوز اللی ایکنجی ماده‌سیله ۳۰ تموز ۱۳۱۰ و۱۹ مایس ۱۳۱۳ تاریخلی ذیللری مقامنه احکام آتیه اقامه ایدلمشدر:

« میری بینك ویایوك ویا قوشوم حیواننی ویابونلرك طاقملریله لوازم سائره‌سنی ویا طرف دولتدن خدمت عسکریه ایچون ویرلمش اولان اسلحه ویا جبخانه‌سندن ویا تجهیزاتندن بر شی صاتمق ویا قصداً ضایع ایتمك صاتیلان ویا قصداً ضایع ایدیلن شیلر موجودایسه عیناً آلندقدن ومستهلك ایسه قیمتی تضمین ایتدیر. لدکدن صوکره امرا وضابطان حقلرنده اوچ ماهدن برسنه‌یه قدر حبس واسباب مشدده‌نك وجودی حالنده حبس ایله برابر سلك عسکریدن طرد وکوچك ضابطان ونفرات حقلرنده تجدید قید ایله برابر اوچ ماهدن برسنه‌یه قدر پرانقه بند ویا تجدید قید ایله برابر قرق دکنکدن سکسان دکنکه قدر ضرب.

میری بینك ویایوك ویا قوشوم حیواننك ویابونلرك طاقملریله لوازم سائره‌سنك ویا طرف دولتدن خدمت عسکریه ایچون ویرلمش اولان اسلحه ویا جبخانه‌سندن ویا تجهیزاتندن برینك دکزه ویا نهره دوشمه‌سی ویا حریقدن قورتولمامسی ویا برحادثه اثناسنده غائب اولمسی کبی احوالده اهمال وتکاسلی تحقق ایتمك.

بعد التضمین امرا و ضابطان حقلرنده یکرمی درت ساعتدن اوچ آیه قدر حبس وکوچك ضابطان ونفرات حقلرنده اون بش کوندن بر آیه قدر پرانقه بند ویا اون بش دکنکدن اوتوز دکنکه قدر ضرب. »

ماده ۲ اشبو قانون تاریخ نشرندن معتبردر.

ماده ۳ اشبو قانونك اجراسنه حربیه وبحریه ناظرلری مأموردر.

مجلس عمومینك کشادنده قانونیتی تکلیف اولنمق اوزره اشبو لایحهٔ قانونیه‌نك موقتاً مرعیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم.

۱۰ محرم ۱۳۳۵
۲۵ تشرین اول ۱۳۳۲

محمد رشاد
صدر اعظم
محمد سعید

حربیه ناظری وبحریه ناظر وکیلی
انور

چول حکایه‌لری:

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۹

محرری: غزه‌لی جمال

لیلا سیاه وطاتلی کوزلریله دوقتوردن حیات وصباوتنك باغشلانمه‌سنی تمنی ایدییور کبی باقیوردی. زوللی قیز، تکلم ایده‌میوردی. نفس آله‌میوردی. بیاض یناقلری دونوقلاشمش، دوداقلرینك منکشه رنکی برصفوت معصومانه سرپیوردی. مینی مینی آغزی، بوغوق بوغوق برشیلر سویلمك ایچون آچیلدیغی زمان اینجی قدر بیاض، اوقاجق دیشلری کولرکبی پارلایوردی. تقریباً اون ایکی، اون اوچ یاشلرنده ایدی.

دوقتور ه حرمدن چیقدقدن صوکره کندیسنی بر اولاد صمیمیتله قولندن چکن محترم عالمك شو سویملی کریمه‌سنی قورتارمق ایچون عادتا چیرپنیوردی. حسینه تورکجه بعض شیلر صوردی. شیخ حضرتلریله اوزون اوزادی‌یه کوروشدیلر. نتیجه‌ده، وقتیله اسپانیول بردوقتورك اجزاخانه‌سنده چالیشمش اولوب بوکون سفیل وپریشان برحالده طولاشان سعید یعقوب نامنده برفاسلینك دوقتوره معاونت ایتمه‌سی ایچون چاغرلمه‌سنه قرار ویرلدی. کوله اونی آرامغه کیتدی. دوقتور قیزك بوغازینه کموش برماصوره طاقه‌جغنی بیان ایدرك اونی یاپدیرمق ایچون حسین ایله برلکده قیومجیلره کیتدی.

آقشام کچ کلمشیدی. شیخی پك طورغون برحالده بولدی. یعقوب‌ده کلمشیدی. آلتلرینی چیقاردی. صو قاپیناندی، اسپرتو کتیرتدی. علاجلرینی حاضرلادی. سید یعقوب، حسین ومبارك دوقتور ایله قیزك یاننه کیتدیلر. بودلبر قیز حالت احتضار ایچنده بولنانلر کبی کوزلرینی آچیور، قیورانیور، اللریله بوغازینی قاورایه‌رق کوپوریوردی. عملیات ختام بولدقدن صوکره لیلا ایصلق چالار کبی نفس آلیوردی. راحت ایتدیکی پك بللی ایدی. کوله، بدایتده قیزی کسه‌جکلر ظنیله برقاچ دفعه عملیاته ممانعت ایتمك ایستدی. باغیردی چاغیردی، شیخنك یاننه قوشدی. نهایت شیخ اونی خاشلامش اولملی که دوقتورك اوامرینه اعتماد تام ایله منتظر اولدی. عملیاتك نهایتنده‌ده چوجق کبی قوشه‌رق افندیسنه، کریمه‌سنك نفس آلمغه باشلادیغنی تبشیر ایتدی. شیخك یوزی کولدی. سیماسی شنلندی. بوصره‌ده اوداسنه کلن سرمد بکی قوللری آراسنده صیقه‌رق یوزندن، کوزلرندن اوپدی. آرقه‌سنی صیغادی. اقتدار ومهارتنی تبریك ایتدی.

بوموفقیت اولا طلبه آره‌سنده شیوع بولمغه باشلادی. هرکون، برچیبان ده‌شیور. قولاق تمیزلیور، کوز سیلیوردی. شهرت محله آره‌سنه، صوکره تکمیل مملکته شیوع بولدیغی حالده هنوز اعتماد ایدلیوردی. لیلا، تماماً آفاقتیاب اولوب‌ده یاره‌سی بوس بوتون قاپانجه شیخ، تصادف ایتدیکی احباسنی بولده طولدیریور، سرمد بکك موفقیتنی، حذاقت ومهارتنی تفصیلاتیله نقل ایدیوردی:

بونکله برابر خارجدن برخسته کلوب کندینی معاینه ایتدیرمدی.

برکون اوداسنده اوطوریرکن مبارك صیرینه‌رك کیردی:

مریض، مریض دیدی واشاغیده انتظار ایتدیکنی ایله اکلاتدی. دوقتور قپویه قوشدی. چیپلاق مرکبنك یولارینی طوتار برفاسلی طوریوردی. انت مریض؟ دیه صوردی. فاسلی باشنی قالدیره‌رق جواب ویردکدن صوکره مرکبك صیرتنده‌کی شیشکینلکی اشارت ایتدی. سرمد بك کوپورمشیدی:

— هذه مریض؟ هذه حمار.

آرقه‌دن زنجی مبارکك قهقهه‌سی عکس ایتدی:

— ایوا، ایوا الحمار مریض.

مع مافیه اهالینك، امین اولمق ایچون حیوانلری اوزرنده حذاقتی تجربه ایتمك ایستدکلرینی تفرس ایدرك مرکبك صیرتنده‌کی شیشکینلکی دشدی، تمیزلدی. علاج ده‌ویردی. برقاچ کون صوکره عین آدم دوقتوره کلدی. اوموزلرینی صاریغنی اوپدی.

ایرتسی کون بردوه، براستر مراجعت ایتدی (!) دها صوکره برچوجق، فقیر قادین، برکچی، ایکی عسکر کلمشیدی. خسته‌لر سوکمکه باشلادی.

اولردن‌ده چاغیرلدی. طبیب احمد بواثناده فاکولته‌سنی (!) اهمال ایتمیوردی.

تعبیرات فنیه سایه‌سنده اولدقجه فکرینی طلبه‌یه ایضاح ایده‌بیلوردی. بادیه نشین طلبه‌نك سرعت انتقال وذکای شدیدی بوخصوصده کندیسنه پك چوق معاونت ایتمشیدی. حکمتك، کیمیانك بسیط نظریاتی، عمومی ومفید قانونلرینی اکلاتمقدن باشلادی. هندسه وجغرافیه‌یی مفصل اوکره‌تیوردی. عین زمانده‌ده تکیه‌یه مراجعت ایدن خسته‌لری معاینه ایدیور، آره‌صره اولره‌ده چاغیردقلری زمان کمال شوق ایله کیدیوردی.

براقشام قومشولردن بریسنك کوله‌سی مراجعت ایتدی. برخسته‌یه باقه‌سی ایچون اوه کلمسنی رجا ایتدی.

شیشمان، قرمزی چهره‌لی خانه صاحبی کندیسنی بر اوطه‌یه کوتوردی. یاننه اوطوردی. بوآدم اوقدر عجله وتحف سویلیوردی که هیچ بردیدیکی آکلاشلمیور. دی. قاده‌لرندن تکرار ایتدیکی (مریض) کلمه‌سندن برخسته اولدیغی شبهه‌سزدی. فقط بومریض کیم ونرده؟

فاسلینك قیپ قرمزی صورتی هیچده خسته‌لکه دلالت ایتمدیکی حالده متمادیاً سویلیور، آکلاتیور ودوقتورك یوزینه باقیوردی.

بوکیدیشله مسئله اوزایه‌جقدی. طبیب احمدك جانی صیقیلدی. استنطاق ایدرجه‌سنه فکرنده قضیه‌لر ترتیب ایدرك استجوابه باشلادی:

— هذه بیت مریض.

— نعم. تکرار سویلمك ایستدی. ایله اشارت ایتدی.

— سکوت. سکوت. انا سؤال، انت جواب.

— خیار (!)

بو نه دیمك؟ خیار حریفمی دیمك ایستیوردی، عربجه‌سیله استهزامی ایدیوردی؟ اویله یا. بو کلمه‌نك نه‌مناسبتی وار؟ طور باقه‌لم، دیوردی. تربیه‌سزلکی اله آلیرسه بن‌ده یاپه‌جغمی بیلیرم.

آدمجغز تکرار سویلنمك ایستدی. بودفعه دوقتور ایله آغزینی قاپایه‌رق:

— سکوت. سکوت، دیدی. اناسوآل، انت جواب دیدك یا.

— خیار (!)

— ایکی اولدی.

دوقتور سیغاره‌سنی یاقدی. برمدت تأمل ایتدی. استنطاقنه عودت ایتدی:

— هذه بیت مریض وار. بوآکلاشلدی. لا کن کیم؟ انت مریض؟

— لا...

یوقسه بو ذات‌ده‌می حذاقتی بر حیوان اوزرنده دنه‌مك ایستیورده اوتانیورمی؟ آدم سنده، دیوردی. بن آلیشقین برآدمم. اوسویلمزسه بن سویلیرم. طور باقه‌لم:

— انت حمار مریض؟

فاسلی کوپورمشیدی: لا، لا یا سید احمد انا انسان الحمدلله.

— لاحوله ولا ... لاف‌ده آکلامیور. جانم انا سؤال... اذا کان انت حمار مریض کوستر. ضرر یوق. حمار شرط دکل، مثلا انت بقل، انت حمل، انت بقر، انت کلب. اولوریا بلکه مریض.

بو سلسلهٔ شتوم وتحقیر آلتنده بوکالان فاسلی شاشیره‌رق سویلیوردی.

— عیب یاسید احمد. انت کامل.. انت عاقل...

— عیب مافیش. بن آلشدم. سن کوستر، انت بقل یاخود انت کلب نرده؟

— یاراجل انا انسان، امش کلب.

انتقال ایدن دوقتور قیزاردی. محجوبیتله ترضیه ویردی:

— عفو، عفو.. انت انسان کبیر... انا لسان ناقص...

فاسلی‌ده مسئله‌یی اکلادی. کولوشدیلر. دوقتور استیضاحاته دوام ایتدی.

— مریض ولد؟

— لا... اخت - همشیره -

— ها! . ها. ! ها. ! اکلاشلدی.

ایله طبیب احمدك یاپدیغی استفهام اشارتی اوزرینه خانه صاحبی جواب ویردی.

— فی الدار (اوداده)

— لازم انا شوف. - کورملی‌یم -

— شهادت پارماغنی صاللایه‌رق: - لا..

— او حالده نصل تداوی ممکن؟

چول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۱۰

محرری : غزه‌لی جمال

فاسلی خسته‌لکی تعریف ایتمکه باشلادی . قارنی اشارت ایتدی، صانجیلانمش کبی یوزینی بوروشدیردی، ایکلی تقلیدی یاپدی. بش پارماغی آچه‌رق دوقتورك یوزینه طوغری اوچ دفعه صاللادی . ایشته بو قدر زماندر صانجینك دوام ایتدیکنی آکلاتمغه اوغراشیوردی. غزل اوقومق ایستیورمش کبی النی قولاقلرینه یاپشدیردی . باشنی صاغه اکدی، اون بش کوندر یاتدیغنی سویلدی .

— کورمزسه‌م نصل مرض تشخیص ؟ هذه ممکن؟ بلکه معده... بلکه باغیرصاق ... بلکه باغیر. صاق اعمی. بلکه حامله ...

بوصوك احتمال اوزرینه فاسلی ایاغه قالقه‌رق حایقیردی.

— باکره، باکره. بنت .

دوقتور برآز قیزاره‌رق تعمیر ایتدی :

— ضرر مافیش . . . هذه مش پوط کبیر. ان شا اه تداوی .

ایش پك صاریه صارمش ایدی. سوء تفهم اوزادقجه دوقتورك بر پوط قیرمه‌سی‌ده ممکن ایدی. نهایت بر مسهل توصیه ایدرك قاچدی.

***

طبیب احمد، یالکز بردوقتور ویا بربیطر ومعلم اوله‌رق قالمامشیدی. آره‌صره کندیلرینی سومین زوجه‌لرینه بویو یاپدیرمق ایچون کلنلره‌ده حدت ایتمه‌مکه باشلادی. بعضاً قاضی اولدیغی‌ده واقع ایدی. برچوق اختلافاتی، ایکی طرفی ممنون ایده‌جك برطرز بولور وحل ایدردی .

شهرت آرتیور، طبیب احمد نامی هربرحال ایچون مرجع حل اوله‌رق طانیوردی . نشانلیسی لیلا کغدیسندن تماماً صاقلانیوردی. تادر ارله‌رق ایکیلی اهراملرك آره‌سنده اوفاجق وقته‌لی برالك رعشه‌لری ابتدائی برقلبك عشقنی سویلیوردی . معمافیه قیولرك آره‌لقلرندن، متحسس ایکی سیاه شعله‌نك پارلتیسنی هردم کوریلیوردی.

بوتون صحرای کبیر حاکمی (مأ العینین) حضرتلرینك فاسده برمرخص اولان حامیسی سید ادریس، برلحظه دوقتورسز طوره‌ماز اولمشیدی. سیاه اورتولر آره‌سندن یالکز کوزلری قابل رؤیت اولان طلبه‌لری آرتیوردی. هرکون یکرمی اوتوز هجین ، تکیه‌نك قپوسی اوکنده چومه‌لیور، سراپا سیاهلر ایچنده، اللرنده‌کی مزراقلرله برهیولای مهیب کبی آتلایوب قارشیسنه دیز چوکن طوارقلیلر آز مدت صوکره حیاتك یالکز چولدن عبارت اولمادیغی آکلایور، فنه، ترقی‌یه عادتا برعشق ایله صاریلیوردی.

بو قرون وسطی حیاتی ، پك ساده وپك لطیف ایدی . هیچ برطعامده اکسیك اولمایان قوص قوص مخروطلری ، یشیل چای صفاسی دوقتوری‌ده جذب ایتمشیدی. یالکز برضربه دوقتورك جانی صیقمشیدی. بر آیدنبری دوامسزلق ایدن حسینی صوردیغی زمان مبارك باش صاللامش و :

— محبوس ، محبوس دیمشیدی .

هرحالده بووطنداشی قورتارمق ایجاب ایدییوردی. آقشام اوستی سیدادریسه ملاقی اولدیغی زمان حسینك بوفلاکتنی سویلدی . سید ادریس پك عادی بروقعه دیکلر کبی کولدکدن صوکره :

— قورتولور ، دیدی، سلطان احمد تخته جلوس ایدرسه بوندن قولای نه اولور ؟

— ولی‌عهدك اسمی احمدی؟ دین دوقتوره شیخ صمیمی بر نظر فیرلاتدی :

— طبیب احمد. سلطان اولورسه‌دیمك ایستیورم، دیدی .

بو التفات آلتنده کوزلرینی ایندیرن دوقتور ، برتمیٔ محال اوله‌رق جواب ویردی .

— برکون سلطان اولسه‌م؟... وباشنی صاللایه‌رق دوام ایتدی :

— برکون سلطان اولسه‌م. باشقه برشی ایسته‌مم.

شیخك خطوط وجهیه‌سی دها زیاده شنلندی :

— یکی نه یاپارسك ؟

— قاضیلری عزل ایدرم.

— دها ؟

— اوفوروکجیلری کاملاً حبس ایدرم . متطببلری نفی ایدرم.

— دها، دها؟

— فرانسه‌یه اعلان حرب ایدرم . هله موزیقه معلمنی مطلق قاضی‌یه تسلیم ایدرم (!) کولوشدیلر . دوقتورك مستهزی خنده‌لری، شیخك جدی تبسملری قارشیلاشدی. شیخ تکرار باشلادی :

— سن برخیال اوزرینه فرضیات یوروتدك . فقط برحقیقت ؛ بررؤیا کوره‌جکسك .

قیصه. طاتلی مسعود برهفته کچیره‌جکسك . سکا سلطان احمد دیه‌جکلر.

— التفاتکز پك قیمتلی. تشکر ایدرم.

— شاقا سویله‌میورم. جدی تلقی ایدیکز.

— امان یاسیدی، اوکسورن کچیلری، طوپاللایان مرکبلری، اویوز دوه‌لری تداوی ایدن بیطر احمد ، سلطانمی اوله‌جق ؟

— اینانمیورمیسکز؟

— استغفراه، استغفراه یاسیدی... اویله‌دیمه‌دم.

— سزه غریب کلیور دکلمی؟ غیرممکن کوریورسکز.

— طوغریسی افندم، باشقه بری سویلمش اولسه. یدی یانندن قاچاردم .

— او حالده سزه مسئله‌یی ایضاح ایده‌یم . بونی سزده پك بسیط کوره‌جکسکز. حال حاضرده‌کی عائلهٔ حکمداری وقتیله ظالم وخونخوار برحکمدار ایدی. خلع ایدوب قانون وراثتی دکشدیرمك ایستدی. اهالی بو متغلبك اعداملرندن ، مظالمندن قورقدیغی ایچون کندیلرینه ظهیر اوله‌مادی. مملکتده هیچ کیمسه‌نك مالی، حیاتی تحت امنیتده دکلدی. معیتی هرکسه تعرض ایدر، هرکسی تحقیر ایدردی.

زنکینلری ، ثروتلرینی غصب ایچون برر برر آصیوردی . فاس، جاهل برطاقم حشراتك بازیچه‌سی اولیوردی. خرسزلق ، ارتکاب اوقدر تعمم ایتدی‌که بوکا بخشش نامی ویریلدی . او زمان یالکز طلبهٔ علوم ، بونك حیات سفیهانه‌سنه، خونخوارلغنه نهایت ویرمشیدی . حکمدار جدید ، طلبهٔ علومه مدیون ومقتدار ایدی . بوخاطره‌یی تبجیلاً سنه‌ده بر هفته ، طلبهٔ علومك انتخابیله اکثریتی احراز ایدن ذات اجرای سلطنت ایدر . بو ، هرسنه بر موسمدر . هرکس بوهفته ظرفنده اووه‌یه چیقار ، چالغی چالار ، چادیر قورار ، اکلنیر ، اجرای سرور ایدر . بو سنه‌ده طلبهٔ علوم ، یعنی طلبه‌کز سزی انتخاب ایتدی . بن پك موافق بولدم . بوآقشام کیفیت انتخاب حکومته تبلیغ ایدیله‌جك . یاربن دکل ، اوبر کونده سزك جلوسکزدر . نصل رؤیا طاتلیمی ؟ سلطان احمد !

دوقتور ، رؤیادن اویانیور کبی کوزلرینی آچدی. دوشونیوردی . نه قدر یوکسله‌جکدی ؟ نه مشعشع ومحتشم بر نام طاشیه‌جقدی؟ جمعه سلاملغنی سیرایتمك ایچون ، هر برده دورتوشلره، اینیشلره معروض دکل، بالعکس اهالینك کندیسی ایچون دالغه حالنده بربری اوستنه ییقیله‌جغی تصور ایدیوردی . ولوکه موقت اولسون، برهفته حشمتپناه اوله‌جقدی. مسعود انسانلرك حیاتندن بر هفته یاشایه‌جقدی . قارشیسنده رکوعه واران، توابعی آره‌سنده باشنی قالدیره‌جق، انسانلره ، یوکسکدن باقه‌جق؛ قوجه بر مملکتك تحت وسریری مغرور یورویشندن صارصیله‌جقدی.

دوقتور، برهفته‌لك ایام سلطنتنده نفوذ فوق العاده‌سنی منحصراً مملکتك تأمین سعادتی ایچون استعمال ایده‌جك، عدالتك ، حقانیتك اهالی اغزندن نشیده‌لرینی دیکلمك ایچون هرنه قاباسه یاپه‌جقدی. فقرایه احسان ، ضعفایه مرحمت ، مظلوملره عفو ایله معامله ایلیه‌جك ، قهر وتنکیله هیچ مراجعت ایتمیه‌جکدی . سلطنت واداره اوقدر حساس ونازك برنقطهٔ موازنتدرکه جزئی بر انحراف سقوطی موجب اولدیغی ایچون اکثریا ظالملر، قوانین بشریه خارجنده بعض قوتلرله تأمین موازنه‌یه تشبث ایدرکه بودائما فجیع حاللری موجب اولور . بونی ، شمدیدن حس ایدیوردی. برمملکتی ولو یدی کون اداره ایتمه‌نك قولای اولمادیغنی آکلایوردی.

شیخك صدای مشفقی ، رؤیالرینی ، محاکمه‌لرینی قاچیردی :

— نه دوشنیورسك ؟

ککه‌لدی. برلحظه مونس شیخنك یوزینه باقدقدن صوکره جواب حاضرلایه‌بیلدی.

— پروغرام حاضرلایورم .

— حاضرلا اوغلم . حاضرلا . برهفته‌لك ایام سلطنتك تاریخه کچسین .

اك صوك خبرلر

آلمان تبلیغ رسمیسی

برلین ۱۵ — قرارکاه عمومی تبلیغ ایدییور :

غرب دارالحربنده : برنس روبره‌خت جبهه‌سنده — [تلغرافك باشی نقصان کلمشدر] بوراده کیجه‌یه قدر دوام ایدن محاربات ۱٤ تشرین ثانی کونی بیوك محاربات کونلری اعدادینه ادخال ایتمشدر . انکلیزلر ابتداء احراز ایتدکاری بعض موفقیاتی توسیع امیدیله آنقرك شمالنده یکیدن هجوملر اجرا ولوسار که‌دغور آره‌سنده اشبو هجوملرینی برچوق دفعه تکرار ایتمشلردر . دشمن بوقور کوینی فی‌الحقیقه ضبط ایده‌بیلمشسه‌ده وسیع جبهه‌لرك ایکی نقاطنده صولت عقورانه‌سی مواضعمز اوکنده قیرلمش وکندیسی پك جسیم ضایعاته دوچار اولمشدر . آلتمش آلتنجی ماغدبورغ پیاده آلایی، ۱٦۹ نجی باد پیاده آلایی وخاصه فرقه‌سی پیاده‌سی مدافعه محارباتی اثناسنده فوق العاده برصورتده تمایز ایتمشلردر .

فرانسزلر سن پیه‌ر واست اورمانی ضبط ایچون پك جسیم قوتلر سوق ایتمشلرسه‌ده هیچ برموفقیت احراز ایده‌مه‌مشلر وبوصورتله قاتلی برهزیمته دوچار اولمشلردر .

شرق دارالحربنده : برنس لئوپولد دوباویه‌ر جبهه‌سی: نارایوفقانك شرق ساحلنده روسلر فالو قراسنولیسق غربنده اخیراً ضبط ایتمش اولدیغمز مواضعه قارشی پك شدتلی هجوملر اجرا ایتمشلرسه‌ده برموقعده مقابل تعرضله اولمق اوزره تمامیله پوسکوردلمشلردر.

سواری جنرالی آرشیدوق شارل جبهه‌سی : ترانسیلوانیانك شرق ساحلنده فعالیت حربیه آزالمشدر. افلاقه منتهی اولان یوللر اوزرنده‌کی اورمانلق طاغلرده لهمزده دوام ایدن محاربات اثناسنده رومانیالیلردن ۲۳ ضابط، ۱۸۰۰ نفر اسیر ومتعدد مترالیوز آلدق.

بالقان دارالحربنده : جنرال فلد مارشال ماکنزه‌ن غروپی : بکرش موقعی مستحکمی طیاره‌لرمز طرفندن بومباردمان ایدلمشدر.

ماکدونیا دارالحربنده : ایچلرنده آلمانیا ایمپراطورینك منسوب بولندیغی الای‌ده داخل اولان بلغار قطعاتی فرانسزلرك شدتلی هجوملرینه کمال متانتله مقاومت ایتمشلردر. دشمن چرناقوسده برقاچ تپه ضبطنه موفق اولمشدر. وادیده‌کی مواضعمزه قارشی یاندن برتعرض وقوعنی منع ایچون مدافعه خطمزی وادی‌یه کیری آلدق.

آوستریا ـ مجار تبلیغ رسمیلری

ویانه ۱٤ تشرین ثانی (م) — [رسمی] شرق دارالحربنده : (ماکنزه‌ن) اردوسی غروپی : طونه مونیطورلرمز دشمنك شدید مقابله‌سنه رغماً (برکوکی) قربنده قسماً یوکلی یدی رومو کوراغتنام ایلمشلردر.

آرشیدوق (شارل) جبهه‌سنده : (اورشوه) قربنده (چرنا)نك صاغ ساحلنی دشمندن تطهیر ایتدك. شمالی (افلاق) محاربانی بزه مساعد بر طرزده دوام ایتمکده‌در. بو صوك کونلری بوراده دشمندن (٦۰۰) اسیر و (۷) مترالیوز وبرطوپ آلدق . (اوتیوغی) کچیدنده رومانیالیلر هجوملرینه دوام ایدییورلر. (تولنیش) کچیدنده روسلر حدودك غربنده کائن متعدد تپه‌لری ترکه مجبور اولدیلر. (باقویه‌نی) شمالنده روسلرك اجرا ایتدیکی برایلرولمه حرکتی عقیم قالدی .

برنس لئوپولد دوباویر جبهه‌سنده : یکی برشی یوقدر .

ایتالیان وجنوب شرق جبهه‌سنده: مهم بر وقعه اولمامشدر .

وقوعات بحریه : ۱۳-۱٤ تشرین ثانی کیجه‌سی دکز طیاره فیلولرمزدن بری (دوبردو) ده‌کی اشیای عسکریه (به‌خیبا) ده‌کی مدافعه طیاره‌لری استاسیوننه مؤثر بر صورتده بومبالر آتمشدر . بر چوق هانغارلره تام اصابتلرمز وقوع بولمش وبیوك بر یانغین ظهور ایتمشدر. طیاره‌لرمز کندیلرینه قارشی آچیلان شدید آتشه رغماً سالماً عودت ایلمشلردر.

***

ویانه ۱۵ تشرین ثانی (م) — [رسمی] سواری جنرالی آرشیدوق شارل جبهه‌سنده : افلاقده کمال موفقیتله محارباته دوام ایدییورز. رومانیالیلردن ۲۳ ضابط ۱۸۰۰ نفر اسیر و ٤ طوپ آلدق. اورمانلق قارپاطلرله ترانسیلوانیا حدود شرقیه‌سنده مهم بروقعه اولمدی.

برنس لئوپولد دوباویر غروپی جبهه‌سی : آوستریا ـ مجار قطعاتنده مهم وقعه اولمامشدر .

ایتالیان دارالحربنده: وضعیتده تبدل یوقدر . قطعاتمز غورج شرقنده ایتالیانلردن بر سیر ضبط ایتمشلر ودشمندن ٥ ضابط ٤۷٥ نفر اسیر ۷ مترالیوز المشلردر.

جنوب شرق دارالحربنده: یکی برشی اولمامشدر .

وقوعات بحریه : ۱۳ تشرین ثانی‌ده علی الصباح دکز طیاره فیلولرمزدن بری (رانکی) و (وه‌رمه‌لیانو) و (دوبره‌دو)ده‌کی دشمن موضعلرینه کثرتلی بومبالر آتمشلردر. فیلومزه تعرض ایدن بردشمن طیاره‌سی فراره مجبور اولدی .

ایمپراطور فرانسوا ژوزه‌ف

ویانه ۱٤ تشرین ثانی (ق) — احوال صحیه‌سی ممنونیت بخش اولان ایمپراطور ـ قرال فرانسوا ژوزه‌ف بوکون برمعتاد ویرلمش اولان راپورلری استماع ایتمشدر .

باتیریلان واپورلر

برلین ۱٤ تشرین ثانی (ق) — (۳۱۳۷) طونه حجمنده ایتالیان (موورس) واپوری و (۳۳۲) طونه‌لق ایتالیان (جیووانی آنته‌ری به‌رانا) یلکنلیسی باتیرلمشدر .

برلین هیئت اخباریه‌سی

سوم محارباتی — روسکی انوالید غزته‌سی سوم محاربه‌سنه دائر یازمش اولدیغی برمقالهٔ اقتصادیه‌ده آلمان عسکرلرینك امر مدافعه‌ده ابراز ایلدیکی شجاعت ومتانتی صورت فوق العاده‌ده تقدیر ایتدکدن صوکره ائتلاف حکومتلری طرفندن کمال اهتمام ایله ترتیب ایدلمش اولان حرب پلانك آلمان تشکیلات عسکریه‌سنك مکملیتی وآلمان عسکرینك استحقار موت خصلتی قارشیسنده کاملاً عقیم قالدیغنی بیان ایلمشدر .

★ آلتون مبایعه‌سی — آلمانیا ولی عهدینك زوجه‌سی آلتون مبایعاتنه مخصوص اداره خانه‌لرك امر حمایه‌سنی درعهده ایتمش اولمغله مجلس مبعوثان ایلك اوچ هفته ظرفنده برلین اداره خانه‌لرینه برخیلی مجوهراتدن بشقه سکز طقوز قنطار ثقلتنده آلتون تسلیم ایدلمش اولدیغنی مشارالیهایه عرض ایلمشدر.

★ سارای استعفا ایتمش — فرانسز مطبوعاتنك بیاننه کوره جنرال سارای حرکات تعرضکارانه‌یه دوام ایچون لازم کلن قوای عظیمه‌یی استعمال ایده‌مدیکندن طولایی استعفا ایلمش ایمش .

★ لهستان وانکلیز مطبوعاتی — آمستردامدن اشعار اولنیور : بوکون ورود ایدن بتون انکلیز غزته‌لرینك مندرجاتی یاننده باشلیجه موقعی لهستانك اعلان استقلال کیفیتی اشغال ایدییور . بتون انکلیز مطبوعاتی بو وقعه‌یه اوزون مقاله‌لر حصر ایتمشدر . بومقاله‌لر بالخاصه صوك درجه مفتریاته معروض اولان آلمانیا طرفندن کوچك ملتلرك حقوقی مدافعه ایدلمسی خشنودسزلغی موجب اولدیغنی عیاناً الهام ایدییور. انکلیز غزته‌لری بویوزدن ناخوش وقعه‌لر ظهور ایتمسی ملحوظ بولندیغنه دائر قارئلرینك ذهننی حاضرلامق خصوصنی کندیلرنجه موافق کوریورلر.

جول حكايه‌لرى :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

١١

محررى : غزه‌لى جمال

نهايت دوقتور مظفر اولمشيدى. خاطر وخياله كله‌بن برحمتيه‌به بوكسليوردى. حالبوكه مجادله‌دن ، اسپانيول قاريه‌سنك كوزه‌لكارندن ، استر حيساتندن صوكره كچيرديكى بيطرفانى ، تكيه‌ده‌كى معلملكى دوشونيور وبوتون مناسباتك نتيجه‌سنى تحليل ايديوردى.

سعادت آيلرى پاقلاشمش ايدى . بوكونلر اوقدر اوزاپوردى كه بردولوكچيوردى. دوقتورك حالى اعلايتى، حاضرلقلرى آتيوردى . بركون كندى‌سنده صوك درجه هيجان حس ايتمشيدى. حقيقته تقرب ايتدكچه، فكرندن غريب ترددلر اويانيور ، هيچ برشيئه اينانمق ايستميوردى .

يوم جلوسى، ايرتسى كونى ايدى. ايركندن تكيه‌ده تلاش اماره‌لرى مشاهده ايدلدى. شيخك اوداسنده طانيمادينى سپاهلر طويلانمشيدى. حالاده مسافرلر ورود ايديوردى. قيونك اوكنده مسافرلره عائد استرلرك صرت طاشلر اوزرنده قايان نعللرينك طاقيرديسى ، كوله‌لرك اچنه سسلرى يوقاريه‌به اكسمكس ايديوردى. اوداليرده سوقاغه ناظر پنجره اولدينى ايچون يوكلرى كوره‌ميوردى . يالكز مبارك ايله ديكر كوچوك زنجيلرك باياغچى كوله‌لرله شاقالاشمه‌لرندن كنديلرك غلبه‌لك اولدينى تقدير ايديوردى. مسافرلرك برقسمى كيديور. فقط سعوقاغده ، يوكلرك برينى طولديرمه‌جق اولان ديكرلرك كلديكى ، نعل كورولتوسندن آكلاشيليوردى. شيخك اوداسى اشيكه قدر طولو اولدينى حالده ، كيمسه يوقش كبى جدى وحرمتكار برسكونت حكمفرما ايدى . كوشي نخوردانلر ، صوه‌جون باشلرنده ، صوفه‌ده توتيوردى .

اقشام اولدى. اورته‌لق تنهاشدى. سوقاق باشنده يدى سكز حيوانك معارد آياق سسلرى دويولدى. براز صوكره تكيه‌نك قيوسنده برتلاش حاصل اولدى. مبارك قوشدى ، ديكر كوله‌لر يونى تعقيب ايتدى . ايچرى، غايت تميز وظريف ايكيلى البسه‌لر ايچنده غرور وعظمت طافلان متكبر برحرم اغاسى كيردى . حرم اغاسنك اطرافنده ، تكيه‌نك زنجيلرى غايت صميمى برحرمله طوبلانمش ، انكليزى طوتمشلردى. يوقاريى چيقديلر. شيخك اوداسنه كيردىلر. كان اغا ، شيخك ديزلرينى اوپدى. طالعى طائفل ، جدى بعض شيلر سويلدى. متمادياً اطرافنه باقيوردى. كنديسيله كان بش الى كوله‌نك دست احترامنده صيمه‌لى، بويوك بر بوچمه واردى. يونى آلدى، اوپدى وشيخ ادريسه تقديم ايتدى؟ شيخك دوداقلرينى مسعود برتبسم آچدى. مبارك چاغيردى. برشى سويلدى . مبارك دوقتورك اوداسنه سوينه سوينه قوشدى. قيونى آچدينى زمان، سرمد بكك قلبى خلجان شديد ايچنده قالدى. آغزى قورودى. يوتقوندى. مبارك كنديسنى چاغيرمش ايدى. تمكن اولدينى قدر كچ كتمك ايچون اوستنى ، باشنى دوزلتمكه قوبولدى. فقط مبارك اولندن قاورايردى :

— چابوق ديدى. افندمزك بويوك كوله‌سى سنى كورمك ايستيور.

اوداية كيرنجه نه‌يايه‌جغنى شاشيرمش ايدى. دم‌ديلك طوردى . شيخك الى بيله معتادى وجهله اوپه‌بيلمه‌دى اوتوندى . حرم اغاسى ، قاشلرى چاتەرق كنديسنى سوزدى. اوطوردمه‌سنى تكليف ايتدى. اوده‌اوطوردى. دوقتور ، قاش پدرينك ديزلرينه باقيور ، كوزلرينى قالدىرميوردى . سلطانك كوله‌سى تحف بر شيوه ايله هرچيه :

— كنچ، ديوردى. فاسيلركي ده‌بيقلرينى كيمامش، جزابرلمى ؟

شيخ ادريس كولدى . برمژده ويرمورمش كبى سياهينك يوزينه باقه‌رق :

— تورکى ديدى. تورکيه قونوشمه‌ك آ... سنك وطنداشك .

حرم اغاسى برچيغاق قوپاردى. كوزلرينى آچدى. دوداقلرينى صاركيتدى :

— صاحى سن تورقيسك . آيو ؟

— اوت، اصلم كوركيدر. فقط استانبولده بويودم.

حرم اغاسى اينانميورمش كبى :

— الله عشقنه ، ديه ميراندندى، سن‌ده خانم كبى كودجيمسك ؟

— اوت...

— سن بورده نه آرابور ؟ همايدى بز ، الهك اصمى. قوچوق خانمله برابر كلدى. ياسن آزوالى؟

— طرابلس غربدن قاچدم.

— اورادن نه‌ايچون قاشدى؟ الله، الله.

— دوقتور يوز باشى ايدم. صيقلدم.

— صاقين، جون تورك اولمايه‌سك آيو؟

— اه اسيركه‌سين. بورانك حكمدارينه خدمت ايچون كلدم .

— آفرم! آفرم ... ياشا... نيه كلدى سرايده.

— قاپامى؟ كورورشدبرمزلرك. سرايك قيوسندن ايچرى باقق بيله يساق .

— بكا كل ... الماس اغا سويله ... بن سنى افندمزه سويلدى آيو. نه ايسه... شمدى سن بارين سلطان اولەجق. بيليورمى ؟ سكا بن پادشاه البسه‌مى كتيره‌يم. موزيقه شاله‌جق... عسكر طرافنده شمسيه آچه‌جق. سرايه كله‌جك. اما برهفته. شوق دكل .

— تشكر ايدرم .

— طور باقه‌لم. سن نه ياپه‌جق بر هفته ؟

— الدن كلديكى قدر اجراى عدل ايتمك. كيمسه‌يى اينجيتمك . .

— ماشا الله ... محزون اولدى والله . ـ حزين بر تبسمله ـ بنى قورتاره‌جق ؟

— صيقيلبورسه‌كز ..

— وفى سورمه . كنديى ايشون دكل . ويزم قوچوق خانم ايشون، هانى برصرايلى . آدى ماهفاره (مهپاره). بوراده افندمزك ياننده. هروقت آغلار. وانا چاغيرير ، الماس نه‌وقت قورتولەجق ، سوراره . محبوس كبى قالدى . سرايده اوچ يوز قادين وار . بيسى قبصقانيو . يمك باشقه ، البسه باشقه . ديل باشقه .. نه ياپسين زواللى بورده ياياجى .

— اونى قورتاره بيليرمى‌م ؟

— صاقين‌ها .. بوله دليلك ياپمه . افندمز اونى ايشون‌شيله‌ير. برهفته‌سوكره سنى آصار قاوشيماهاه.

بوچمه‌نك محتويانى آكلاشيلمشيدى . الماس اغا ، آيرىلير كن همشيرسنك قولاغنه اكيله‌رك صورمشيدى:

— سنده كتاب‌وارى؟ ترجمه اولنى اما. قوچوق هانم اوقويه‌جق. دوقتورك خاطرينه بر شى كلدى. اوداسنه قوشه‌رق عصبى بر سرعله كتابلرى قاريشدىردى . سياه جلدلى، بويوك اوچ كتاب سچدى . حرم اغاسنه ويردى. كوله ، برينى ترسى آچدى. طبيبى فرقنه وارمادى. برقاچ صحيفه چويردى. مهارت جنديانه سرلوحه‌لى بر مقاله‌يه عائد رسملره تصادف ايتدى. فقط كتاب ترس طوتولدينى ايچون، سوارى پاش اشانى طوريوردى. حيواننده سوارينك اوستنده ايدى . اغا ، حيرتله تماشا ايدبور وكندى كندينه سويلنيوردى :

— اما قوتلى آدم ؟.. حيوان قالديرمش آياقلرى اوستنده . بوكتاب نه؟

— غزته قولكسيونى .

حرم اغاسى، كتابلرى قولتوقلرى آلتنه صيقشدر . پرەوق آيرلدينى زمان دوقتور ، كندى وطنداشى اولان قادينه صوكره‌درجه آچيوردى. كيم بيلير قاچيغنجه نه‌صقيليوردى !

***

جلوس صباحى، نشه‌لى برطاووسك دلفريب رنكارى تكيه‌نك ديوارلرنده كولركن اويانمشيدى . كنديسنى استقبال ايدن مبارك برطور جديدنله ـ وسلى البسه‌ايله ، كوموش خنجريله فرصت بولوب پاندقجه بياض ديشلريله سرورينى افشا ايديوردى. خارجدن آياق پاطيرديلرى، فصيلتيلر، حيوان كيشنمه‌لرى برفوق العاده لكه دلالت ايديوردى. بوتون كوله‌لر آغير چوخه‌لردن احرامله‌رله سوسلنمش ايدى.

تكيه‌ده وقارلى، عظمتلى برسوسيتج حكمفرما ايدى. دوقتور ، رابعه‌لرك غشى آور دوماغلرندن بايله‌جق برحاله كلدى. بخوردانلى چيفه‌لرندى. طليشارى چيفه‌لنجه، ايچرى كيردكجه مبارك ايله برابر ، طانيادينى برچوق سپاهلرك غايت حرمتكار وضعيتلرله كاه ركوع ايتدكلرينى، بعضاً صف بسته ، الر قارن اوسته‌لرى براس بكارجه‌سنه پوزينه‌باقه‌لرينى فرق ايدرك كنديسى‌ده جديلشيوردى. نه‌يايه‌جغنى كاملاً اونوتمش وياخود شاشيرمش ايدى. مبارك امدادينه اوشدى. كوش ابرينى ولكنى قاورادى. آيدست حاوليسنى اموزينه آتدى. بو، براخطار مقامنه كچدى. دوقتور آيدست آلدى. كوله‌نك سردبكى كوچوك سجاده‌يه كچه‌رك صباح نمازنى ايلدى. قالقدى ياتاغه اوطوردى. مبارك قوبو سپاه واوفاجق كوزلرى عصبى برصورتسزلغله كنديسنى سوزيوردى. برآز دها بكلەدكدن صوكره هيچ برحركت كورەمه‌يجه صدف ماصه‌نك اوستنده طاوران بوخچه‌يى قاورادى . بتاغك اوزرينه آتدى. البسه‌لرى برر برر چيقاردى. دوقتور آياغه قالقدى . بو ايكنجى اخطار اوزرينه البسه‌لرينى كيمكه باشلادى .

الكصوك خبرلر

آلمان تبليغ رسميسى

برلين ١٦ تشرين ثانى (م) — قرارگاه عمومى تبليغ ايديبور :

باوبرا ولى‌عهدى پرانس (روپره‌خت) اردوسى غروبى: (مانى‌ـسه‌در) شوسه‌سى بوينده وكذلك (بومون)ك جنوب شرقيسنده انكليزلرك اجرا ايلديكى موضعى هجوملر الى بومباسى محاربانى ايله عقيم قالمشدر. (غران‌قور)ه قارشى اجرا اولنان قوتلى هجوملر آلتنده قيرلمشدر. (سايبزه‌ل)ك شرق قسمنى مذكور قريه اولرى آره‌سنده واقع بولان شديد محاربه نتيجه‌سنده فرانسزلردن ضبط ايتدك. اشغام اوزرى‌نيش اوچنجى (هاووه) سلاح انداز الايى (سن تيه ـ واست)ك شمال كنارنده فرانسزلرك عنوداته مدافعه‌ايتدكلرى سپرلرى هجوم‌ايله ضبط ايتمشلردر. بومحاربه‌ده سكز ضابط و ٣٢٤ عسكر اسير ايدلش وبش مترالبوز اغتنام اولنمشدر . (آبله‌ـ نفور) ـ (پره‌سوار) منطقه‌سنده دوشمك محاربانده‌طرفينك خطوطنده برتبدل وقوع بولمامشدر. (اوستاند)ده دشمنك اجرا ايلديكى برطياره تعرضنده اوتوز طوغو بلچيقانى تلف اولمشدر. (لوره‌ن)ده‌كى ساكن اهالى ايله مسكون قريه‌لره آتيلان بومباره مقابله‌ً بالمثل اولمق اوزره (نانسى) صوكلرنده قره طوپرايله بومبارديمان ايدلمش وطياره‌لرمز مذكور شهر اوزرينه بومبارا تمشدر.

شرق صحنهٔ حربنده : پرانس (لونويله) جبهه‌سنده : (دونوف) [(ريفا)]نك جنوب شرقيسنده‌در.] سركوپرى موضعنده هجوم اتمكده اولان بر روس پياده مفرزه‌سى كيرى‌يه پوسكورد‌لشدر.

جنرال آرشيدوق شارل جبهه‌سنده : اورمانلى قاربانارك جنوب قسمنده طرفينك طوپچى فعاليتى آرتمشدر. ترانسيلوانيانك شرق جبهه‌سنده (پونتا) وادىسنك شرقنده قوتلى روس هجوملرى عقيم قالمشدر . (سولوق) نك شمالنده آوستريا ـ مجار مفرزه‌لرى (آلونيس) طاغنى اوزرينه كشف تشبثلرنده بولنمشلردر . (اوتيوش) كچيدنده (سوسمه تونه) جوارنده رومانيالرك تعرضلرى نتيجه‌سز قالمشدر .

(قامپولونغ)ك شمالنده فعاليت حربيه تزايد ايتمشدر. قرمزى قوله‌دن و (سوردوق) كچيدندن جنوبه كيدن بولارده دشمن رومانياليلر مملكتلرينى عنوداته مدافعه ايديبورلر. قطعاتمز بكيدن ترق ايتمش ودون بش ضابط وبيك ايكى يوزدن فضله اسير آلمشدر .

بالقان صحنهٔ حربنده : (ماكدونيا) اردوسى غروبى : (دوبرجه)ده ايلرو مفرزه‌لر آره‌سنده كوچك مصادمات اولمشدر . (پوتامجيچ)ك اشغالنه دائر رومانياليلرك اخبر ايلديكى حوادث بى‌اصل واساسدر. مانونه خطنك متعدد نقطه‌سنده بر ساحلدن ديكر ساحله آتش تعاطى قلمشدر .

ماكدونيا جبهه‌سنده : (چرنا) منطقه‌سنده احضار اولنان مواضى طوتمق . (استروما) بوينده قره‌غول مصادماتى اولمشدر .

آوستريا ـ مجار تبليغ رسميسى

وپانه ١٦ تشرين ثانى (م) — [رسمى] شرق جبههٔ حربنده : قولوئل جنرال آرشيدوق (شارل) اردوسى غروبى : (شنبل) ايله (اولت) نك [نام ديكرله (آلت)] ايكى طرفنده‌كى محاربات بزه مساعد برصورتده ايلرولديلر. (١٢٠٠) دن فضله اسير آلنمشدر. (قامپولونغ) نك شمالنده (سوسيازه‌ثر) جوارنده رومانيا ـ اليرك شمالى هجوملرينى دفع ايتدك. (اسوليا) نك شمالنده آوستريا ـ مجار مفرزه‌لرى (آلوميس) طاغنده برانكشاف حركتى اجرا ايلمشلردر . (دولماس) نك جنوب شرقيسنده روسلرك هجوملرى نتيجه‌سز قالمشدر . (مه‌سده قامه‌اچى) تپه‌لرنده ايلرو قره‌قول مصادماتى اولمشدر .

پرانس (ڤوپوله دوباوير) اردوسى جبهه‌سنده : آوستريا ـ مجار قطعاتى جبهه‌سنده حائز اهميت برحركت حربيه اولامامشدر .

ايتاليان صحنهٔ حربنده : مساكرمن (غورىڤ) نك شرقنده اجرا ايلديكى دون اشعار اولنان تشبثنده ترق ايدرك تكرار دشمنك برسيرتى ضبط ايلمش وآلتش ايتاليانى اسير آلمش وايكى مترالبوز اغتنام ايلمشلردر . طياره‌لرمزدن برى (بارزا قالوبالا) استاسيونى مبدولاً بومباه طوتمشدر .

جنوب شرقى صحنهٔ حربنده وقومات مخصوصه يوقدر .

بلغار تبليغ رسميسى

سوفيه ١٥ تشرين ثانى (م) — اركان حربيهٔ عموميه ١٥ تشرين ثانى تاريخيله تبليغ ايديبور :

ماكدونيا جبهه‌سنده مناستر اووادسنده‌كى باطاسه شمه‌نوفر خطنك شرقنده‌كى موضعلرمز دشمنك شدتلى طوپچى آتشى آلتنده بولنمشدر. دشمنك هجوملرى قطعاتمزك مقاومت معنداته‌سى قارشوسنده عقيم قالمشدر. بعض برلرده ـ برلرمزه كيرن دشمن احما ايدلش وبالكز طاوبرلرمزدن برينك جبهه‌سى اوكنده درت يوزى متجاوز جسد صايلمشدر. (جرنا) قوسنده شدتلى محاربات وقوعه كلمشدر. بلغار وآلمان قطعاتى (نه‌پارچى)و(چكل) قريه‌لرى شمالنده كائن موضعلر اوزرينه چكيلمشلردر . (موغله‌نجه) جبهه‌سنده (واردار) وادىسنده ، (په‌لاسبچه) اتكسنده و (سترووما) جبهه‌سنده خفيف طوپچى آتشندن ماعدا اهميتى برشى اولامامشدر. دكرمن دره ايرماغى اوزرنده (ماره‌نى) نك جنوب غربيسنده دشمن طياره‌سى بلا نتيجه ساحله متعدد بومبالر آتمشدر.

رومانيا جبهه‌سنده : طونه بوينجه (طوتراقان) و (ساسترە) قرينده قره‌قولار آره‌سنده آتش تعاطى ايدلش وطوپچى فعاليتى اولمشدر. دوبرجه‌ده اهميتلى برحادثه اولامشدر. قره‌كز ساحلنده سكون حكمفرمادر.

***

صوفيه ١٦ تشرين ثانى — اركان حربيهٔ عموميه تبليغ ايديبور :

ماكدونيا جبهه‌سنده : مناستر اووه‌سنده دون بيهوده تعرضلرده صوكره خفيف پياده قوتلريله ايلرولياك دشمن صرف آتشمزله طرد ايدلمشدر. (چرنا) قوسنده‌كى شدتلى برمحاربه بتون كون دوام ايتمشدر . (چكل) قريه‌سى شمالنده ١٢١٢ رقملى تپه‌يى موقتاً اشغاله موفق اولان دشمنى مقابل برتعرضله طرد ايتدك. (موغله‌نجه) جبهه‌سنده دشمنك ضعيف تعرضلرى پوسكورتلمشدر. واردارك ايكى جبهه‌سنده خفيف طوپچى فعاليتى اولمشدر. دشمنك (طوبران)ك جنوب غربيسنده ايلرى موضعمزه تعرض ايچون اجرا ايلديكى ايكى تشبث عقيم قالمشدر. (په‌لاسبچه) اتكسنده‌و (استروما) جبهه‌سنده طوپچى آتشى تعاطى ايدلمشدر. آطه‌لر دكزى ساحلنده سكون حكمفرمادر .

رومانيا جبهه‌سنده: شايان اشعار اهميتلى برحادثه اولامشدر .

ويلسون وصلح

آمستردام ١٥ تشرين ثانى (ق) — لوندره‌دن باتلغراف بيلديريليور : (ده‌يلى تلغراف) ١٣ تشرين ثانى تاريخيله (نيورق) ده استخبار ايديبور : (نه‌وه‌نينغ پوست) نك (واشينغتون) محابرى منسوب اولدينى خبرنه‌يه اشعار ايديبور : (ويلسون) بر قاچ آى ايچنده، احتمال كه فيش موسسنده برجريان وحركت صلحپرورانه وجوده كتيره‌بيله‌جكدر.

نيورق ١٥ تشرين ثانى (ق) — (تريبونا) خبر آليور : (ويلسون) طرفدارلرى (ويلسون)نك صلح ومسالمك اعاده‌سى ايچون بلانلر ترتيب وتصور ايتمكده اولدينى حقنده احتساسات توليدى ايچون بيوك بر هيجانه چالشمقده‌درلر .

لهستان قرالیتی

موسولیره حقوق سیاسیه بخشی

برلین ۱۶ تشرین ثانی (م) — لهستان والیٔ عمومیسی جنرال فون (بهزلر) اخیراً اسعاد ایلدیکی براصنامه‌ده روس اداره‌سی آلتنده تعامیله یوزولمش اولان موسوی جماعتنه بتون معناسیله ملیتلرینه مطابق وسربست بر اداره بخش اولندیغی اعلان ایلمشدر. شوتوجهله موسولیرك حقوق عمومیه و سیاسیه‌دن استفاده حقلری طاقمشدرکه روس اداره‌سنده موسولیر آتیجی منتدر جماعتلر تشکیل ایتمکده واشبو جماعتلرك مرکزی بر شکل آلمری منع اولنمقده ایدی. بکی اصنامه موجبنجه موسوی جماعتلك اشبو جماعات منسوبلرینك اتفاق آرا ایله انتخاب ایدیلش بر مجلس اداره طرفندن اداره‌سی و هیئت مذکوره‌نك درت سیول اعضا وبرخاخامدن تشکل اتمسی قرار کیرا ولمشدر. بوندن ماعدا بوتون موسوی شهر ومرکزلری ایچون آیری بر تشکیلات وجوده کتیریلمش وجماعات وکیللریله مجلس اداره اعضاسندن مرکب اولق اوزره انتخاب هیئتلری احداث اولنمشدر. جماعت مرخصلری اسکی اداره‌جه وتمثیل نسبی اساسی اوزرینه انتخاب اولنه‌جقدر. هردرجه اوباشی عین مقدارك رأیته صاحب اوله‌جقدر. دوجه‌لرك برنده تحصیل عالی کورمش الی سنه‌لك اعدادی ویا صنایع مکتبنی اکمال وباخود زراعت تحصیل ایتمش اولانلر بولنقده‌در. بونلره خاخام انتخاباتی ثانی ویرلمشدر. اهالینك دیکر نسمی دیکر درجه‌ده انتخاب ایده‌جکدر. موسولیر جماعتی مجالس اداره‌سی ایسه جماعات مختلفه مرخصلرندن تمثیل نسبی اساسی اوزرینه انتخاب اولنه‌جقدر. بعض موسوی جماعاتی دوائر مرکزیه‌یه ربط اولمش و بونلرك باشلرینه بنه تمثیل نسبی ایله انتخاب اولنمش بر هیئت اداره اقامه ایدلمشدر. اشبو صوك مجلس ۱۱ اعضادن مرکب اولوب اوچی ضابطاندر. بتون موسولیرك رأس کارنده ۱۴ سیویل و ۷ خاخامدن مرکب برمجلس عالی بولنقده‌در. اشبو مجلس عالی اعضاسی ایسه جماعات تالیه طرفندن بنه تمثیل نسبی اساسی اوزرینه انتخاب اولنه‌جقدر. بوندن ماعدا هرجماعتك معارف هیئتلری تأسیس اولنه‌جقدر. جماعات مختلفه امور مذهبیه‌یه، تربیهٔ شبابه وقفرایه معاونت وظیفه‌لریله مکلفدر. مجلس عالی طرفندن تمثیل اولنان جماعات دوائر تالیه جمعیات دینیه اهالیدن نقد جمع ایتمك حقی حائزدرلر. شو یکی اصنامه موسولیرلرك سربستیٔ دینی تأمین ایتمکده‌در. لهستان موسوی محافل اشبو اصنامه‌یی پك بیوك تظاهرات سروری ایله قبول ایتمشلردر.

فرانقفورتر چایتونغك برمقاله‌سی

فرانقفورت ۱۶ تشرین ثانی (ق) — فرانقفورتر چایتونغ غزته‌سی «فعلیات برینه سوز» سرلوحه‌سی آلتنده شو مقاله‌یی نشر ایتمیور: «لهستان استقلالنك اعلانی مناسبتیله فرانسز مطبوعاتی طرفندن وقوع بولان کینه‌دارانه نشریات آرقه‌سنده سوء نیتلر کیزلی بولنقده‌در. بدبخت لهستانك چکدیکی آلام واضطرابات طولایسیله او قدر تأثرلر اظهار ایتمش اولان فرانسه، روس اتفاقنك خاطری ایچون صوك زمانلرده له منافعی کایاً اهمال ایتمش ایدی. فرانسه حکومتی، لهلرك آرزوی حریتنه قارشی حس ایدیله‌جك درجه‌ده لاقیدی اظهار ایتمش. وقت وقت تالی غزته‌سنده نشر ایتدیکی مقالات ایله بدبخت لهلرك بتون ندای دعوتنه آز چوق واضح عدم قبول جوابی ویردی. بو خصوصده ۲۳ کانون ثانی ۱۹۱۳ تاریخلی تان غزته‌سنك مقاله‌سی تذکار ایتمك ایجاب ایلر. مذکور غزته، او زمانلر صدای اشتکالری پك بوکسك لهلره قارشی دییوردی:

«روس‌له مناسباتی اوزرنده حکم‌سورن متکلانی افکار ایتمز. فقط بو نزاع ابدیاً دوام ایتلیمیدر؟ مکاتیك، دارالفنونك، طرز اداره‌نك دوسلاشدیرلمسی الیوم حل ایدلش برمسئله‌در. فقط عجبا بو، الی الابد بویله دوام ایتلیمیدر؟ روسلرك برکون لهلرك آرزوسنی اسعاف ایتمکی موافق منفعت کورمیه‌جکنی کیم ادعا ایده‌بیلیر؟»

روس ریقه‌سی آلتنده ازیلن لهلری تسکین ایتمك اوزره اوزمانلر قوللانیلان بوش جمله‌لر ایشته بوماهیتده ایدی. اکر احوال فرانسزلرك آرزوسی وجهله جریان ایتمش اولسه ایدی لهلر تخلیصلری ایچون دنیانك صوکنه قدر انتظار ایتمك مجبوریتنده قالمه‌جقلردی.

ائتلاف دولتلری وروسیه‌نك پولتیقه‌سی

برلین ۱۶ تشرین ثانی (م) — استه‌ولمدن اشعار اولنیور: لهستان قرالیتنك اعلانی انکلتره‌ایله روسیه آره‌سنده آجی طاتلی بعض مداولهٔ افکاره بادی اولمشدر. روس مأمورینی محافل لهستان قرالیتنك انکلتره‌جه برهزیمت سیاسیه‌طرزنده تلقی اولندیغی بیلدرمکده‌در. روسیه‌یه توجیه اولنه‌جق مطالعه‌سنده‌درلر. لهستان مسئله‌سنه دائر وارد اولان ایلك تلغرافنامه اوزرینه انکلیز سفیری بوخنال، حکومتی نامنه چاردن برملاقات طلبنده بولنمشدر. سفیر برملاقاتدن پك مصمی برحالده پترسبورغه عودت ایتمش وشتوروصه سوك بر ضربه ایندیرمکه چالیشه‌جغی وچونکه شمدیکی حکومت ارکانك تشکیل ایتدیکی چتله ایله روسیه‌یه انکلتره‌متفق نظریله همان همان بالبلمیه‌جغی شهر مذکوردکی انکلیز محافلنده‌سویلمشدر.

اساساً لهستان مسئله‌سی روسیه ایله دول غربیه آره‌سنده دائمی اختلافاته سبب اولمقده ایدی. بوسوصك کولمرده فرانسز وایتالیان سفیرلری‌ده چارایله ملاقات ایتمشلردر. محافل سیاسیه‌ده دوران ایدن روایته نظراً اشبو سفیرلر قریباً روسیه حکومتنه بر تقریر شفاهی ویره‌جکلر وبونده روسیه‌نك لهستانك مسئله‌سنده تعقیب ایتدیکی مسلکك دول غربیه‌یه‌جه تصویب اولنمدیغی وبو طرز حرکتنده دوام شقنده اتخاذات تعقیب ایتدیکی غایهٔ مشترکه پك وخیم بر ضربه ایندیرمش اولمه‌جغی ایضاح ایده‌جکلردر.

له کوکلیلرینك آچیق مکتوبی

وارشوا ۱۶ تشرین ثانی (ق) — غونیچه‌ده بولنان له‌کوکلیلرك آتیده‌کی آچیق مکتوبی نشر ایلمشدر:

له قرداشلر، امل یکانه‌مز لهستان استقلالی، سز قرداشلرمز وطنداشلرمزك سلامتی، وارشوا شهری وبقیه‌نده انتخاب وتشویخ ایدیله‌جك اولان له قرالی ایچون حرب ایتمکده‌دی. الآن بوقصده ایچون حرب ایتمك امانده‌یز. آرقه‌داشلرمز، دودافرلرنده لهستان کلمه‌سی اولدیغی حالده اولدیلر والآن روس قورشونی النده اولیورلر. بز قیمه‌یزك، محا کاتمکزك ارائه ایتدیکی یولی تعقیب ایتدك. یولی روسلردن له اراضیسنك الی بیوك قسمنی تشکیل ایدن؟ سنی تخلیص ایتمکی اصرار ایتمکده‌در. أیوقسم تخلیص ایدلدکچه، لهستانك تأمین استقلالی غیر قابلدر. بز صاغ اختلال قهرمانلرینك توجیوسقو وساژه‌ه کبی روسیه‌یه قارشی حرب ایدن وبوحاربه‌ده تلف اولان ویا سیبریایه، روس معدنلرینه نفی ایدیلن آرقه‌داشلرمزك اثرینه اقتفا ایدیورز. میکیه‌ویچلر له شرقیه‌سنده ارائه ایتدیکی طرقی وزه علکتنك روس ربقه‌سندن تخلیصنی اصر ایدن بیوك شاعرلرمزك وصایاسنی تعقیب ایدیورز.

صوفیه‌ده مراسم

صوفیه‌ده مقیم لهلردن مرکب بر هیئت مرخصه آوستریا - مجارستان وآلمانیا سفیرلرینی زیارت ایدوب لهستان استقلالیتنك اعلانی مناسبتیله صوفیه‌ده مقیم لهلر نامنه بیان تشکر ایتمشدر. عین هیئت باش وکیل خوسیودیر رادوسلاووف ایله حربیه ناظری جنرال نایدانوفك نزدینه عزیمتله بلغارحکومتنه دخی تشکراتی عرض ایتمشدر.

لهستان استقلالیتنك اعلانی مناسبتیله قتولیك کلیسالرنده اجرا اولنان آیین روحانیده چار حضرتلری، باش وکیل خوسیودین رادوسلاووف، آوستریا - مجارستان وآلمانیا سفیرلریله ذوات سائره حاضر بولنمشلردر. آیین اثنا سنده له لسانده دعا اوقونمقده‌یکی صوکنده لهستان مارشی ترنم ایدلمشدر.

چار حضرتلری فخری قوماندانی بولنمقده‌یکی ۱۱ نجی مجار آلایینك اونیفورمه‌سنی لابس اولوب (بیماش قرتال) نام له نشانی طاشیمقده ایدیلر. کلیسادن چیقدقلری اثناده آوستریا - مجارستان سفیرینه خطاب ایدرك آیین اثناسنده لهستان ایچون دعا ایتدیکنی سویلش وبونی له ملتنه تبلیغه کندیسی مأمور اولمشدر.

تلذیذ حیات

دوقتور روسجقلی حق بك اثری

خسته اولمامق، حیاتك بتون صفحاتنده صحت وطراوتی محافظه ایتك ایچون اك مؤثر، قطعی تدبیرلردن باحثدر. صحته، حیاته متعلق اك یکی معلومات بوانرده آچیق براسلوب افاده ایله یازلمشدر.

بانچه قیوسنده بشیر کمال، بك اوغلنده اوزه‌ن دلالسودا اجزاخانه‌لریله باب عالی جاده‌سنده «البال» کتبخانه‌سنده بولنور. فیاتی ۳ غروشدر.

جول حکایه‌لری:

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۱۲

محرری: فزه‌لی جمال

لطیف قواولر نشر ایدن آغیر قوماشلی خلعتی کیدی. غایت منتظم صاریقل نسی‌ده باشنه کچیردی. بونك اوزرینه‌ده قادین باش اورتولری کبی پنبه‌رنکلی انجه بیك برغاز ایله صاریلدی. مبارك جدی برطورله آرقه‌سنه کچه‌رك شیخك یانه کیندیلر: برمحترم ذات، دوقتوری دراغوش ایتدی، بعض تعلیمات ویردی. مبارك آوازی جیقدیغی قدر باغیردی.

— الله بیارك بعمو سیدی احمد!

بو، هرکسی ایقاظ ایتدی. قوماندار، صره‌له کیدن عسکرك قوشوشمه‌سی موزیقه‌نك آهنکی برینه قاریشه‌رق دوقتورك عظمتی اوقشادی. سلطنته، دیدبه ایله صوریولمغه ایتدی. اشاغیده برطاقم کوله‌لر دیزلمشدی. اوکارندن کیرکن رکوعه واردیلر. بیو آچیق ایدی. جنس برحیوان، سیاه بر کنجك اندهٔ شاهلانیوردی. آلتون طاقلرك سوسلری، پالمیزلی اوزنکیلرك کوزل ایشلمه‌لری نظر فریب ایدی. احمد کندینی بیلمیه‌جك برحالده بولنیوردی. مبارك آتك باشنی چکدیکی زمان حیوان حرکت ایتدی. آرقه‌سندن پك چوق الصانلر کلیوردی. دونوب باقه‌مادی. مارسه. بیه‌ز چالان موزیقه‌نك یاندن کچدیکی حالده هیچ بر شیئك فرقنده دکلدی. باغیلی برحالده ایلریلیوردی. سوقاقلرده، جاده‌لرده صره واری دیزیلی بولنان عسکر صفلرینك آرقه‌سندن اهالی سیر ایدییوردی.

برقاچ قیودن صوکره ایتدکدن صوکره واسع بر میدانله کلدی. آلمانیورسه یورامی سرای ایدی. کنیش وصره برمحله‌نك اوزرنده یالمیزلی وجسیم بر اولتوق موضوع ایدی. آندن اینمدی. قولتوغه اوطوردی. برمدت قارشیه باقدی. نه یاپه‌جغی حالا شاشیرمش برحالده ایدی. شیخك تعلیماتی خاطرینه کلدی. آرقه‌سنه دونه‌رك مبارك دیه سسلندی. حرمتکار ویوکسك برسسی جواب ویردی. معیتی تشکیل ایتمك ایجاب ایدیوردی. چونکه قاعٔن پدری اویله دیمش والله برلیسته وبرمشدیدی.

مبارکك ایشیده‌جکی برصورتده بوکاغدی اوقودی:

— وزیر الکبیر مسند عالیسنه، اوغلومش وشیخ ادریس حضرتلرینك طلبه‌سندن قیس بوالعلایی، وزیر البحر (خارجیه) مسند عالیسنه اوغلومش وشیخ ادریس حضرتلرینك طلبه‌سندن السیدحامد النورانی‌یی وزیرالمالیه مسند عالیسنه اوغلومش و شیخ ادریس حضرتلرینك طلبه‌سندن سید جاراللرطبی‌یی، وزیر الحربیه مسند عالیسنه محبوس بولنان والی حسین الترکی‌یی، معیتم کاتب اسرارلکنده نورالصباح الکاسی‌یی، معیتم حاجیلکنده (ماپنجی) مبارك الشلاعی‌یی تعیین ایتدم. شمدی‌یه قدر مجلس وزراده احداث ایدیله‌ن ولزوم واهمیت فوق‌العاده‌سی هرکون براحتیاج شدید ایله حس ایدیلن بر وزارت دها احداث ایتدم. کرك حقوق مسلمینك حمایه‌سنه وکرکسه تبعه واجنبیلرك امور اداره‌سنه باقی وظیفه‌سیله مکلف اولان وزارت الشکایه (عدلیه)یه السید ادریس الشریف حضرتلرینی تعیین ایتدم.

یکری اوتوز کوله ایکیله‌وك باغیردی.

— الله بیارك بعمو سیدی!

بو میانده مبارکك نشه‌لی سسی فرق ایدیله‌جك بر حالده یوکسلمش ایدی. احتمال دها اول سید ادریس کندیسنه تبشیر ایتمشیدی. چونکه اوقدر محمول ومغرور کورونیوردی که دیدلرینك بیاضلی‌هیچ سویمیوردی. کوله‌لر قوشوشدی. هر بری وزیر تعیین اولونان ذواته مژده ویرمکه کیتمش ایدی. اطرافنده اصبته آماده برچوق سیاهیلر دهالی باغلامش طوریوردی.

هیکل کبی طورمقده صیقیلدی. سرای کزمك ایستیوردی. قیودن ایچری کیرنجه کوله‌لرده دالغه‌کبی آرقه‌سندن تعقیب ایتدی. کنیش وصره دوشه‌لی برصوفه‌نك اطرافنده آچیق اودالر واردی. صاغنه تصادف ایدن ایلك قیودن ایچری کیرنجه کبری کبری سندلمك ایستدی. جسیم صالونك سدیرلری اوزرنده اوبوبان یدی سکز آرسلان باشلی‌نی قادیروب کوزلرینی آچمیدی. برمدت تردد ایتدی. فقط بعضیلری کندیسنی کوردکاری حالده هیچ بر شی یوقمش کبی باشنی کوکسنه قویه‌رق تکرار اویقولرینه دوام ایدنجه وحشی اولادقلرینی آکلادی، کیردی. حکمدارده مخصوص اولدیغی جسامتندن بللی اولان بر قاناپه‌یه اوطوردی. آرسلانلردن بری برندن فیرلایه‌رق آیاقلرینك آلتنده قیورانمدی. دیکری صیرتی بالدیرلرنده قاشیدی. مونس مونس باقینان بوحیوانلر، دیللرینی دیشلرینی کوسترمه‌رك اصنه‌یورلردی.

میدانلغه کوروانولر باشلادی. سرایه بعض کیمسه‌لرك کیردیکی فرق اولونیوردی.

هیچ آلدانیوردی. حسینك هیجانلی وبوغوق سسی کلیوردی. کندیسی قیودن کیرنجه «شیرسینك اوزرینه اویله براشتیاقی ایله آتیلدی که ارسلانلرییله اورکه‌رك قاچشدی. قاتل حسین، برچوجق کبی اغلاپوردی:

— آه سالت افندی، رؤیامی کوریورم. دلیی اولدم. کوزلریمه اینانه‌یمی؟ دیور ودوقتورك الارینی بوزدی، کوزینی اویه‌رك ایصلاتیوردی.

حسین اویله صارارمش اویله ضعیفلاشدی که اون بش سنه مدتله کورك قونیلان السانلر آنچق بوقدر سفیل اولابیلیردی. دوقتور مصانعه‌دن صوکره حسینی ایقاظ ایتدی:

— هایدی دیدی، اوینه‌کیت چاشیر دکشه‌یم. سنی سرعسکر یاپدم. یاپه‌جق ایشلرك وار. ایشه باشلایلم. وقتمز پك دار. بیلیورسك یا برهفته. حسین کوزیاشلری قورومه‌دن کوله‌رك جواب ویردی:

— الله عمرویرسین افندم. رؤیا بیله اولسه برهفته سرعسکرلك طاتلی اولور، بولمه خبر ویردیلر. حسین جیقدی. وزرا کلیوردی. شیخ ادریس رفاقتده‌دیکر وزیرلر اولدیغی حالده ایچری کیردی. اوپوشدیلر. کاتب اسرار قویه یقین برمحله‌ده حفه قلمی جیقاردی. باغداج قوردی. ماینجی مبارك آیاقده طوردی. اجراآته باشلاپورلردی. بوخصوصده عدلیه وزیری شیخ ادریس الك جرأتکار ایدی. اطرافنه باقدی. کاتبی بولنمه‌دی:

— باز دیه امر ویردی. بوتون محبوسینك تخلیهٔ سبیلی ایچون براصنامه تسطیر ایت. امدامه محکوم اولوب الیوم زندانلرده یاتانلر ایچنده ایکیدن بدبختلرك عفوی ایچون ده آیرجه برکاغد یاز.

عادی صاری قاشلی درده بولمك قلم یاپان کاغت یازمغه قویولدی. کاغدلری شیخ ادریس امضا ایتدی. حکمدار جدیده‌ده امضا ایتدیردی. مبارك امضاسی اجرامی ایچون تعلیمات ویردی. برآز صوکره حربیه وزیری حسین‌ده مجلس وزرا میانه داخل اولدی.

***

مظلوم بر جمعیت بشریه‌نك برانغه‌لری قیریلیرکن محشری آندیران آجی و بوغوق ولوله‌لر آزه‌سنده یاصلی دیوارك غجیردیسی، اضطراب چکن محبوسلرك انین تألمی نه حزین برمنظره تشکیل ایدر؟ درت بش بیك برانغه‌لی، کیمکارینی اینجتن، عضلاتی موردانان ایری حثه‌لرك ثقلی آلتنده قالیوردلاشمش، صولمشدی. برمعجزه قبیلندن اولدرق حربیلرك سلاح ایدن قیو آچیلنجه، راطلب ومتعفن بر هوای سربستی یوزلرینه چاریمش، باشاری‌یه کولمکلی ابلیق والطیف ساحه‌لرینه هجوم ایتمشلردی. یکری اوتوزدمیرجی بونلرك زنجیرلرینی قیرمغه باشلامشدی. بر لحظه اول، انسانیتك خاصهٔ سعادتی اولدرق حس ایتدیکی حریت وآزادکیسنه قاووشمق ایسته‌ین بوقافلهٔ بشر دیدیشیور، اینشیور، باغیریشیوردی.

بربرینی ایصیرانلر، دور وشانلر، قورتولونجه بر مسرت طفلانه ایله طیبلاه‌رق باغیره‌رق قوشانلر، بوهجاهلهٔ عظیمه آزه‌سنه قارشمق ایچون کندیلرنده قوت واقتدار بوله‌ماینجه کولمك نوازشلرله اکنه‌ایدیرك یره سریلنلر، ایکیلنلر... اووخ! ... بونلرك هپ‌ی ادوار اولهٔ تاریخیه حیاتی تمثیل ایدیور، ایزابللاك نفی وطردی، نه‌رونك اشکنجه‌لری، زیرو بتلرك مظالمی نه قدر جانخراش هیجانلر قوزغولید ایدرسه، سرایلك قلعه بدنلریله محاط واسع میدانلغنده دخی عین هیجانلی، عین کوروانولر جانلانیوردی.

بربدن صارارمش، صاچی صقالی بربرینه قاریشمش براختیارك قیصیق سسی آهلاپوردی:

— یکری ایکی سنه سوکره، یارنی، عدالتی اظهار ایتدی. عالملم نه اولدی؟ چولوق چوجوغم نه حالده‌در؟

دیدیشنلر آزه‌سنده غیرعادی پرانغه‌لری نهرت واستکراهله قیرلانه‌رق نوبت بکلیین زندان آرقه‌داشنه برکنج صوریوردی:

— بزی اعدامی ایده‌جکلر؟

دها بریدن، بوتون های هویلری بیرعتی ایسته‌ین برفریاد ایشیدیلیوردی:

— بم زنجیرلریمی قیریکز. اوتوز یدی سنه‌در مظلوم. بیاض صاچلریمه، آغارمش صقاله حرمت ایدیکز.

چول حکایه‌لری :

حشمتپناه، دوقتور (!)...

۱۳

محرری : غزه‌لی جمال

الله عشقنه دیه یالواران بر کنج اصرار ایدیوردی:

— ای انسانلر، مرحمت ! اون ایکی یاشمده زندانلره کیردم. دنیایی، حیاتی کورمك ایستیورم. اون سنه‌در چکیورم. بن کنج یشامق ایستیورم.

بر کوله بونی ایتیور:

— سکا چوق وقت وار. اختیارلری قورتاره‌لم. دییوردی.

حسین، یرده اوزانان بی‌تاب برخسته‌یی قوللری آره‌سنه آله‌رق اوپیور، دمیرلرینی قیردیردقدن صوکره قوللرینه کیریور، مرمر ستونلرك آره‌سنده برخیال لطیف کبی تبسم ایدن محفل وزرایه کوتوریوردی.

سونوك وفرسز ایکی‌مائی نظر، حشمتپناه‌دوقتورك اوزرنده تیتره‌دی، حسین اکیلدی محبوسك قولاغنه برشیلر فیصلدانجه موقوفك کوزلری آچلدی. سیمانك خطوط وجهیه‌سی اغلامق ایچون کریلدی.

— پادشاه کورجیمی؟.. دیمك بنم همشهرم . . . دیدی.

ابنای جنسنه لطف ومعاونتله مقابله ایدن بویوك بروجدانك رعشه‌لریله حسین جواب ویردی :

— کورجی. مراق ایتمه. حکایه‌کی اکلاتمغه وقت بوله‌مادم. سربست سربست قونوشه‌بیلیرسك.

زنجیرلری قیریلان بر قاچ یوز کشی یورورکن کندیلرنده برخفیفلك، برباشقه‌لك حس ایدرك پرانغه‌سز یورومه‌یه الشیورمش کبی آغیر آغیر کیدوب کلیور وبربرلرینی دراغوش ایدیوردلری.

بوتون اشکنجه‌لی بر ماضی‌یه نهایت ویرن بر قپو غجیردیسی اورته‌لغی واویلالر ایچنده براقدی. حریت وحیات قپوسی آچیلدی. آغلایانلر، کولنلر، دوشوب ازیلنلر هپ عین حس ایله باغریشیور ؛ بش آلتی بیك قلب عین حظ سعادتله چارپیوردی . آز بر مدت صوکره بو انسان دالغه‌لری شهرك سوقاقلرنده داغیلیور، اریور. آشجی‌دکانلری لبالب طولیوردی. مزاردن قورتولوب انسانلغه قاریشان بو قافلهٔ مظلومینك ضعیف انینلری ؛ سرایك مرمر دیرکاری آره‌سنده اوطوران خلاصکار جدیدایله معیتنك وجدان وروحنه ایدی وغشی آور غرورلر ، سعادتلر سرپیوردی . ئولو بکزلی محبوس ، سلطانك یانده دیز چوکمش، حرمتله، هیجانله آکلاتیوردی :

— « قبهٔ دانیالی » اوکرنمك مراقنه دوشمشدم. بونك ایچون استاد ظن ایتدیکم آدمك یاننه کیتدم . برعظمت، سرای کبی براوده ساکن. بنی بشاشتله قبول ایتدی. « اسم اعظمی » اوکرنمك ایچون قرق کون براوداده قپانمق ایجاب ایتدیکنی تکرار ایتدی. اوکیجه حجازده یایدیغی معجزه‌یی بر دها بکا تعریف ایده‌جکنی سویلدی. بونك کبی بر اودایه قاپاندق . آلتون قدراوتوز مقوا پارچه‌سی مندیله وضع ایتدی. عثمانلی لیراسی آرادی. صانکه‌فرانسز، انکلیز آلتوننك اوزرنده آفسونی بوزان اجنبی‌یازیلری وارمش. بونك ایچون کمریمی آچدم. بشیوز لیرام واردی. بو آدمك ویردیکی مراق اوزرینه حجازدن مملکتمه عودت ایده‌جك یرده، قبهٔ دانیالی بولمق ایچون فاسه کلدم. بوسرمایه‌یی مقوادن آلتون یاپمق مهارتنی اوکرنمك ایچون ذاتاً فدا ایتمکه قرار ویرمشیدم . اوتوز لیراسنی چکوب بویوجی‌یه ویردم. آلتون مقوا بربرینه قاریشدی. مندیلی جیبنه آتدی. لامبه‌لرسوندورولدی. قراکلقده تویلرم اورپردی . شیطانلرك کلوب کیتدیکنی حس ایدیوردم . آره صره کورولتولر ایشیدیوردم . سحرباز آدم، کلنلری طرد ایدییور کبی باغیرییور ، اسملرینی اوقویور . اوفورویور . آیاغه قالقه‌رق :

— سزی ایسته‌میورم . دفع اولك، طرد اولك سزی یاقارم. بن التونه‌موکل اولان خشموع ، ذلیبع قرطوم ، فرطاشی اسمنده‌کی حکمدارلری ایستیورم . اونلر کلسین ، بویورسونلر . دیدکجه باییله‌جق برحاله کلیوردم . نهایت حریف صوصدی. اورته‌لغی سکونت قاپلادی. احترامکارانه فصیلدیلرله سویلیوردی . رجا ایدیور کبی تواضع ایدرك : « التون‌موکللری، دیوردی، سزك نامتناهی داغلرکز ، صحراکز هپ التوندر. بکا اوتوز لیرا وبریرسه‌کز ثروتکز بوقیاساً دکزدن بردامله صو حکمنده‌در . لطف ایدیکز ، مقوالری التونه تبدیل ایدیکز. » بردنبره سوینجله برچیغلق قوپاردی .

— لامبه‌یی یاق .

لامبه‌نك ضیاسنه کوزلریمی آلشدیزمادن الله مندیلی قیصدیردی. التمش لیرا .. هیچ اوتونه‌مم . تام التمش واردی. - صاری صقالنی قاشیه‌رق - قاچ دفعه صایدم، نه‌قدر معاینه‌ایندم ! قطعیاً آلدانمیورم . مکهٔ مکرمه‌ده کندیسنی ایلك طانیدیغم زمان برلیرایی ایکی یاپدی ودیردی. بودفعه اوتوزی التمش اوله‌رق تقدیم ایدیوردی.

محبوس ، زنجیرلرك آیاقلرنده براقدیغی یاره‌لری قاشیه‌رق عصبیلشدی :

— بوکا کیم آلدانماز؟ سزده اولسه‌کز آلدانمازمی ایدیکز ؟

حسین ایچنی چکدی :

— هله سویله، نهایتنی سویله‌ده افندمز مراقده قالمه‌سین دیوردی .

خسته، ترك، ایکله‌دی. مائی کوزلری حدندن زیاده بویودی. حشمتپناهه باقه‌رق تکرار دوام ایتدی :

— افندم ، بن امام ایدم. همده عسکریه‌ده بر طابورامامی ایدم. شارلاتانلره قولای قولای قاپلمایه‌جق برآدمم . فقط نصلسه بوشیطان بنی قفسه صوقدی. مقوادن حاصل اولان لیرالری استرداد ایتسه‌یدی شبهه ایدردم. فقط هیچ اورالرده بیله دکلدی. کندی‌مالی اعاده ایدر کبی یکی آلتونلری باغشلایوردی . آلتمش لیرایی جیبمه آتدم . طوغریسنی سویلیه‌یم . حرصم آرتدی . طمعکارلق بویا . بشیوز لیرایی بیك یاپمق فکرینه قاپیلدم . مادام که بن بو افسونی اوکرنه‌میورم . او حالده پاره‌لری تضاعف ایتدیره ایتدیره ملیونلره ابلاغ ایده‌بیلیردم. خصوصیله ، بویوجی بکا دائما ملتفت طاورانیردی . هیچ بر وقت صورتی اکشیمه‌دی ، استثقال ایتمه‌دی . اوکیجه هپ بوطاتلی خیاللرله کندی خانه‌سنده مسافر اولدم.

ایرتسی صباح، چای ایچرکن کندی کندینه برقات دها قوروم ویردی . پاره‌یه هیچ اهمیت ویرمز کبی حرکت ایدیوردی. اویله ظن ایدیوردم که بو آدم برلحظه‌ده ملیونلرجه لیرایه مالك اوله‌بیله‌جك براقتداری حائزدی. برتجربه دها یاپه‌لم دیه یالواردم.

کولومسیه‌رك ، یکی دیدی . تکمیل پاره‌لری قویمق ایستیوردم. فقط بونی طوغریدن طوغری‌یه سویلیه‌میوردم. کندیسی تشویق ایتدی.

— نه‌قدر پاره‌ك وار ؟

— بشیوز لیرا... اماان افندم هپسنی شی، لطف... افندم دیمکه وقت براقمه‌دن اهمیتسز بر شی کبی باشنی صاللایه‌رق جواب ویردی.

— بیك یاپارز.

اتکلرینه قاپاندم . بواستاد فاضلك آیاغنی اوپمك نه شرفدر ؟

کیجه بشیوز لیرایی حریفه کندی الله، سوینه‌سوینه ویردم. صوك زاری آتدیغمی نه‌بیله‌یم ؟ اوکیجه ایکی اوچ ساعت بحرانلی کچیردم . ملوك ذهب دعوته اجابت ایتمه‌دی . مجلسلری وارمش . آلتون مندیلنی بویوك چارشافه صاردی. صباحه قدر کلمدکلری تقدیرده ایرتسی کیجه مطلقا دعوته اجابت ایده‌جکلرینی بیان ایتدی . یاتمقلغمی توصیه ایتدی . اودامه چکیلدم . کوزیمه اویقو کیررمی؟ هیچ برشبهه، بروسوسه‌فکرمی طیرمالامادی . بانقه‌یه یاتیرسه‌یدم بوقدر پاره‌مه امین اولمازدم . احتمال بانقه افلاس ایده‌بیلیردی‌ده بو آدم افلاس ایتمزدی . صباحلین ایرکندن اوشاقلر قپومی چالدی. برمسافره یاپیلمایه‌جق خشین معامله‌لرله سوروکلمك ایستدیلر . یالواردم . سیده خبر کوندریکز دیدم . کیمسه دیکله‌مه‌دی . زندانه آتدیلر . اوقرا کاق یرده هرکس پرانغه‌لر آلتنده ایکلیور . کیمسه کیمسه‌یه التفات ایده‌میوردی. زندانجی بکا متهورانه باغیریوردی:

— خرسز . . . سن، سیدی حامدی صویمغه‌می کلدك ؟

طبیعی بوجمله، بوتون اویونلری، دولابلری ایضاحه کافی ایدی . یدی سنه یاتدم . مریضك چهره‌سی کریلدی. برنعش تقلصیله آغلایوردی.

— نه فنا محبوس ؛ اکمك یوق ، تعیین یوق . خارجله اختلاط قابل دکل. انسان دیری‌دیری مزاره کیریور . هرکون برقاچ کشی اکسیلیور . بونلری صوریورم . اعدام ایدلدی ، دیورلر . بن‌ده ئولومه حاضرلانیوردم . زندانجی ایچری کیردکجه ، صره‌نك بکا کلدیکنه ذاهب اوله‌رق بایغینلقلر کچیریوردم. ایکی آی اول، حسینی اشارت ایدرك، بو آدمجغزی طیقدیلر. طانشدیغمز زمان قوجانلاشدق. کیجه قپویی همشهریسنه آچدیغی ایچون حبس ایدلدیکنی سویلدی . وارسین؛ جانم برهمشهری‌یه قربان اولسون دیه متسلی اولیوردی. بوصباح قپو آچیلدی. بز ، ایکی یوز کشی واردق . هانکی مظلومك جانی آله‌جقلردیه باقیوردق. حسینك اوزرینه آتلدیلر . اعدام ایدیله‌جکنی خبر آلمق نه‌قدر آجی ؟ آدمجغز فاسه ، حکومته ، طالعنه کفرایدرك بنمله حلاللاشدی. آغلاشدق. کوزمدن غائب اولونجیه قدر پرانغه‌لرینك کورولتوسنی دیکله‌دم. بن‌ده چوجق کبی اوطوروب آغلامغه باشلادم .

حسینك آووجی ، الا کوزلرینی سیلرکن ، خفیف نتره‌مه‌لرله آغلادیغی فرق ایدیلیوردی .

ماکدونیا جبهه‌سنده

ائتلافیونك بیسود مساعیسی

ماکدونیا جبهه‌سنده جریان ایتمکده اولان محاربات شدیده مناسبتیله ئه‌قودوبلغاری غزته‌سی برمقاله نشر ایلیه‌رك دییورکه :

برقاچ کوندنبری مناستر جبهه‌سنده قره‌صو نهرینك قوس تشکیل ایتدیکی محلده پك شدتلی محاربه‌لر جریان ایتمکده‌در. صربلر وفرانسزلر نومیدانه برغیرت ایله هجوم ایتمکده وخطوط حربیه‌مزی هرجه‌بادآباد یارمق ایچون اوغراشمقده‌درلر . مع‌مافیه واسع ماکدونیا جبهه‌سنك بوقسمنی مدافعه ایدن آلمان طابورلری وقهرمان الایلرمز دشمنك تعرضاتنی متمادیاً دفع ایتمکده‌در . دشمن جزئی مقدارده اراضی قزانمسنه مقابل پك عظیم وقورقنج ضایعاته اوغرامقده‌در. جنرال سارای ایکی آیلق تعرضدن صوکره، هدف مساعیسی اولان مناستر شهرندن ، تعرضك ایلك کونلرنده‌کی قدر اوزاقدر .

صربلر وفرانسزلر تعرضه کچدکاری زمان احراز موفقیت ایده‌جکلرینه امین بولنیورلردی. حتی صربلرك مناستره کیرمك ایچون ترتیب ایتدکاری تشریفات پروغرامنه دائر بره‌سلاو غزته‌لرندن بری کولنج بعض معلومات استحصال ایلمشدر. بو معلوماته نظراً عسکر، پرنس آلکساندرك اوکنده رسم کچید اجرا ایده‌جك، معین برزمانده مناستره، صربستانك یکی پایتختنه داخل اوله‌جق، نظار واسقوبچینا اعضالری عسکرك کیریسنده بولطیف منظره‌یی سیر ایده‌جك ایدی. فقط بلغارلرك وآلمانلرك جسارت وبسالتی بورسم کچیدی نهایت بولماز برماتم آلایی شکلنه افراغ ایلمشدر. موضعلرمز اوکنده بیکارجه صرب خاك هلاکه سرپیلمش ، حتی باش قوماندانك اتخاذ ایتدیکی شو طرز حرکته دائر ائتلاف محبی غزته‌لردن برندای یأس وتلهف ایشیدلمشدر. ازجمله اك شدتلی ائتلاف طرفداری اولان ژورنال دوژونه‌و : « او درجه فلاکتلر چکمش اولان بو اردونك، یعنی صرب ملتنك بقایاسنی انسانیت نامنه اولسون قورتاریکز. » بولنده شکایتده بولنمشدی.

بو یورکاریبرتیجی دعوته ویریلن جواب ، کوچك ملتلرك حامیلرینه لایق برشکلده ایدی. فرانسه حربیه ناظری جنرال روق سلانیکه عزیمت ایتدی . جنرال سارای وآلکساندر قره‌جورجه‌ویچ بر اجتماع عقد ایلدیلر. بواجتماعی متعاقب صوك صربلر وفرانسز قواسی یکیدن تعرضلره باشلادیلر. بتون بوتعرضلرده اولکیلر کبی عقیم قالدی. بلغار خطوطی شایان حیرت برسهولتله بو تعرضاته قارشی قویمقده، حال بوکه صربلر اوراقله بیجیلیر کبی بیچیلمکده‌در .

مناستر جبهه‌سنده‌کی حرکات حربك اك قانلی وقایعنی تشکیل ایده‌جکدر. بوراده عادتا قان سیللری آقمشدر. عدداً کثیر وقوتلی آلات حربیه‌یه مالك بردشمنه قارشی عسکرمز حیرت وحرمته لایق اوصاف کوسترمشدر . بلغارستانك قدرت عسکریه‌سی هیچ بر زمان بودرجه پاولاق برصورتده تظاهر ایتمه‌مشدر. تعرضده پك مکمل اولان بلغار عسکری موضع محاربه‌سنده‌ده همان فوق البشر برمتانت کوستردی.

متمادیاً تکرر ایدن شومهاجماته مقاومت ایتمك ایچون نصل برقوهٔ معنویه‌یه احتیاج اولدیغنی هرکس تقدیر ایدر. ایشته بوقوت قهرمان عسکرمزك یکیلمز سلاحنی تشکیل ایتمکده‌در.

هر بلغار نفری بیلیور که مناستر شهرینك ویا بوشهر اطرافنده‌کی اراضینك دشمن طرفندن ضبطی بتون برخطه‌نك یأس وکدره کرفتار اولمسی خالص بلغار برقسم اهالینك امحاسی دیمکدر.

جنوب جبهه‌سنده جریان ایدن محاربات جدیده: تخلیص ایدیلن ماکدونیایی بتون بلغار قلبلرنده دها معزز کوسترمکده‌در . درت دولت معظمه بوبلغار مملکتنده برادارهٔ ظلم واستبداد تأسیسی ایچوف صرف غیرت ایلمکده‌در. متفقلرینك صادقانه معاونتلری ایله وحدت ملیه‌سنی تأمینه چالیشان بلغارستان بومساعی‌یی عقیم براقه‌جق، دشمنك اقتدارسزلغنی اکلایه‌رق شو حوالی‌یی ترك وتخلیه ایدنجه‌یه قدر مقاومت کوستره‌جکدر.

شئون داخلیه

حضوره قبول — صدر اعظم سعید حلیم پاشا حضرتلری دون سرای همایونه عزیمتله حضور پادشاهی‌یه قبول بیورلمشدر .

★ حکمت الهیه تدریساتی — شیخ الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلری درت یوز سنه‌دن بری متروك اولان قدیم برعنعنهٔ عالیه‌یی احیا ایدرك کچن چهارشنبه کونی مدرسة المتخصصینده بالذات حکمت الهیه تدریساتنه ابتدار ایلمشلردر.

★ توجهات علمیه — منحل بولنان نصیبین قضاسی قاضیلکنه مدرسة القضاتدن رابع درجه‌ده مأذون ایوب افندی تعیین اولنمشدر.

★ سوریه‌یه کیدن هیئت — سوریه‌یه عزیمت ایتمش اولان هیئت ادبیه سیاحته دوام ایلمکده‌در . هیئت ارکانی اخیراً جفرده کائن هلال احمر خسته‌خانه‌سنی زیارت ایلمشدر .

★ تعیین — تجارت مکتب عالیسی جغرافیا معلملکنه بیوك رشید پاشا نمونه مکتبی مدیری صوربون مأذونلرندن ومقتدر کنجلرمزدن علی ماجد بك تعیین ایدلمشدر .

★ عودت — دیون عمومیه‌ده آلمان دائنلر وکیلی موسیو بریچ اولکی کون بالقان تره‌نیله شهرمزه مواصلت ایلمشدر .

★ محترقاً وفات — تشرین اولك یکرمی دردنجی بازار ایرتسی کونی خداوندکار ولایتنك اورخان ایلی قضاسنك قره آغز قریه‌سندن یوروك حاجی محمدك خانه‌سندن حریق ظهور ایدرك خانه دروننده خسته بولنان زوجه‌سیله بش یاشنده‌کی جوجغی محترقاً وفات ایلمشدر.

★ هلال احمر مرکز عمومیسندن : معلم دوقتور جلال الدین مختار وعاقل مختار وکمال مختار بك افندیلرك عمشیره‌سی وقپودان هدائی بکك زوجه‌سی مرحومه فطنت خانم صوك آرزوسی اولمق اوزره اسرای عثمانیه‌یه یوز هدیه پاکتی کوندرلمسنی بیان ایتمش وبدلی اولان بش بیك بشیوز غروش مشارالیهم طرفندن جمعیتمز وزنه‌سنه تسلیم قلنمشدر . صوك زماننده‌بیله خیرات وحسناتی دوشونن مرحومه‌یی جناب حق رحمت الهیه‌سنه مستغرق بیورسون .

★ دعوت — مرکز قوماندانلغندن: فرقه قوماندانی میرآلای عارف بکك عائله‌سندن بر ذاتك حربیه نظارت جلیله‌سی اردو دائره‌سنه مراجعتلری . صنف ثانی محمد راسم افندیله تلغراف ملازم اولی احمد رجب افندینك مرکز قوماندانلغنه ویوز باشی محمد افندینك مرکز قوماندانلغی اداره هیئتنه مراجعتلری .

مجلس مبعوثان

اوچنجی اجتماع

مجلس مبعوثان زوالی ساعت ایکی‌یی اون دقیقه کچه حسین جاهد بکك تحت ریاستنده انعقاد ایلدی. ضبط سابق قرائت وقبول اولندی . بعده کاتب واداره مأمورلری انتخاباتنه باشلاندی . کاتب انتخاباتنده : حیدر بك (صاروخان) فائق بك (ادرنه) ممدوح بك (بروسه) محمد نوری بك (زور) واداره مأمورلغی انتخاباتنده : آصف بك (وان) کاظم بك (بیغا) سلیمان بك (کلیبولی) احراز اکثریت ایتدیلر.

متعاقباً حاجی عادل بك شدتلی آلقیشلر آره‌سنده کرسی ریاستی تشریف بیوره‌رق صورتی آتیده مندرج نطقی ایراد بیوردیلر .

محترم رفیقلرم !

بنده‌کزی تکرار اعتماد وانتخابکزه مظهر ایتدیککز ایچون تشکرلر ایدرك جمله‌کزه عرض خوش آمدی ایلرم.

کچن سنه‌نك صوك جلسه‌سنده « انشاءاه برلشدیکمز وقت تاریخ ملیمزه دها پك چوق پارلاق صحیفه‌لر انضمام ایتدیکنی کورمش اوله‌رق بربریمزی تسعید وتبریکه موفق اولورز » دیمشدم . بقا وموجودیتلرینی ، ملی شرف وغایه‌لرینی تهلکه‌ده کوره‌رك آکا کوره عزم وقطعیتله چالیشانلرك من طرف الله موفق بیوریله‌جغنی سکز آیلق غیبوبت زمانمزده تحدث ایدن ونطق همایون پادشاهیده اشارت بیوریلان وقایع دخی اثبات ایلدی . بنده‌کز بونلری تفصیل ایتمیه‌جکم یالکز حسیات علیه‌کزه‌ده ترجمان اوله‌جغمه قانع اوله‌رق مختصراً شوراسنی عرض ایده‌جکم که بو سکز آی ظرفنده عثمانلی تاریخی، قیمتی مادی هیچ برشیله قابل توزین وتوصیف اوله‌میه‌جق شرفلی صحیفه‌لر قازاندی ، اردو ودونمامز واسطه و آلتك کیفیت ویا موقعك مناعتنه، مواسمك ایجاباتنه ذره قدر اهمیت ویرمیه‌رك سوق اولندیغی جبهه‌لرده یالکز و یاخود مقدراتلریله

جول حکایه‌لری :

حشمتپناه ، دوقتور (!)...

۱۴

محرری : فخری جمال

سلطان احمدك كوزلری پاشاردی. امام بوسكوتدن استفاده ایدرك هیجانله باغیردی :

— ایكی ساعت صوكره تكرار زندان قپوسی آچیلدی. مطلق بنی ثولدورمك كوتوریورلر فكریمه ذاهب اولدم . حیات‌ده نه قدر طاتلی ایمش ؟ دیكر فاسیلرك چهره‌سی یالوی‌كی صاریاردی . ذاتاً یكسز لكدی، كونش كورمه‌مكدن برر جنازه خیالی كبی او فراكفده كزییوردی. بردفعه سیاه بر كوله كیردی. آوازی جیغدینی قدر: «هیكز دیشاری» دیه باغیردی. هیچ تترمكه باشلادی. چونكه طرز احدامی فاسیلر حكایه ایدركن ایشیتمش ایدم. بش‌اون كشی‌نی قاوال طوبلرك آغزینه باغلایوب آتش ایدرلرمش . انسان یارچالری هواده داغیلیر، برینك قفسامی ، دیكرك باجاغیله برلكده اوچارمش . اوف نه اشكنجه‌لی بر عاقبت ؟ یأس عمومزی قاپلادی . حلاللاشدق ، آغلاشدق . حكومتمزلك ایچمده كیمه شكایت ایده‌بیلیردك؟ بوراده آدم آصمق، برگدی اولدورمكدن اهمیتسز . اهالینك حلم و سكوتنه رغماً حكومتك بوخونخوارانی هیچ نسبت قبول ایتیوردی . حكومت دیدكاری انسانلرده عین مملكتك سلیم ، فضیلتكار افرادندن دكلی ؟ اویله ایسه بوظلم ، بوجنایتلری تفصل ارتكاب ایدیورلر ؟ بادی برجرم ، برقباحت ایشلمه‌ك . . . یدی سنه ظرفنده بدبخت پرانه‌لرك جان كافه‌سیله قوتوشدم. اسباب محكومیتلری سویله‌یلر. اكر بنده بوقافه مظلومیندن اولماسم دیدكاریته اینانمایه‌جقدم .

بری اعشار التزامنده، وزیرلردن برینك آدملرینه وقایت ایتدیكنی ، دیكری، فاس پاشاسنه (شهرامینی) اون بیك ریال رشوت ویرمدیكنی سویلیوردی . بر فلاكتزده‌ده ، كوزل قیزنی حربیه وزیرینك كاتبنه ویرمك ایسته‌مدیكندن پرانه‌لر ایچنده درت سنه‌در محبوس اولدیغنی افاده ایدیوردی . یدی سكز شیخ وارمی كه زنجابلرینی بیله بونلره حرمت ایتمكدن كندیلرینی آله‌مادیغی كوزله ، قاشله بزه كوستریور: « بونلری كودیورمیسكز؟ دیوردی. اكر قورتولمش اولسه‌لر، فاس تكمیل آیاقه قالقماز » . بو آدملرك وقار وتمكینی حقیقةً اصالتلرینه دلالت ایدیوردی. حكومت وبركیی ، افتضای ایستدیكی كبی دها طوغریسی ، قبیله‌لرینك ثروتی تسدیننده طرح ایدرمش . بونلرك قبیله‌لرینه ، حدندن فضله اولدیغی یارینكسز ملیون ریال كسمشلر. شیخلر دها آز كوندرمشلر. وزرا بونلری، سلامت وطن نامنه مهم بر مسئله‌نی مذاكره ایچون دعوت ایتمش . شهره كیرمش قولارینی باغلایوب زنجیرله‌مشلر . ایكی طرف آوه‌سنده مهم بر مصادمه وقوعبولمش معیت‌سیاهیلرندن فرق كشی تلف اولمش. شیخلرك یدی سكز آدمی مقتول دوشمش . بونلر اعدام ایدیلمكمش . فقط قبائل عصیان ایتدیكی ایچون شمدیلك یالكز حبس ایتمشلر. تصور ایدیكزه بوقدر نفوذلی و معتبر آدملر دار آغاجنه هیچ حس چیقارمقسزین كیدرلرسه بز نه یاپه‌بیلیردك؟ عسكرلرك محافظه‌سنده میدانه كلدیكمز زمان حسینك سسنی ایشیتدم . فقط یكی وصرمه‌لی الیسه‌لره طالیه‌مادم . بكا مژده ویردی . اورتولدك دیدی . بوخبر مسرت اوزرینه بایلدم . . . . . .

. . . . . .

تورك باشی اوكنه طوغری صارقندی. اوموزلری تقره‌دی . هیچ‌بیرودی .

***

شهادت پارمانی رده‌ینه‌ونك ایبلیكنده ، روغن یوطینلی ایافی صالایه‌رق آوه‌یه طوغری كریلن كنیچ باشی بروضع متكبرانه ایله طاوانه باقیوردمش كبی قالیوردی . هاوانه سیغارسنك كثیف بولوطرینی صاووردی :

— حشمتپناه، سؤالكزی اكلایه‌مادم.

ایكنجی تولمك اتندہ نظر دقتی جلب ایده‌جك بر انتظامله قاره كبی بیاض صاریغی دوزاتن حكمدار ایضاح ایتدی :

— شونی اكلامق ایستیوردم « الفصر » فرانسه‌نك حمایه‌سی اكتساب ایده‌بیلمك ایچون فرانسه‌ده قاچ سنه اقامت ایتدی !

قوصوال بیكلرینك مستهزی ایچه كولوشلرینی ستر ایچون دوداقلرینی ایصیرمغه یلنه‌رك اجنبی كندی فكرنجه آلای ایدیوردی :

مساعد برخائن اولیور. اخلاق عمومیه‌ده محو اولیور. بوراده مالیه منفرض، عسكریه پریشان، عدلیه مفقود، اهالیسی دار اغاجلرنده، معیت طاوورلرینك سونكولری آلتنده اویور . ایشته فرانسه‌نك منافع اولان فاس حكومتی بودر. فرانسه‌نك ، هردولو مسائل مهمه آره‌سنده‌اردوسنه استناد ایده‌جكی منفعتلك فاس حكومتی اولدیغنه شمدی ایسترسه‌كز اینانه‌بیلیرم.

قونسولوسك چاوش كوزلری قیرمزیلاشدی. اكیلوب حكمداری سلاملادقدن صوكره هیچ برشی سویله‌مدن چیقدی.

***

آره‌دن سكز آی مرور ایتمشدی . یدی كوللك خاطرات سلطنت لطیف بردوزیا كبی كاوب چمش ایدی. براقسام دامارك اوسق ، رفكارنك ایپك تولر ایچنده كیزله‌نن فاس قادینلرینك سیاه كوزلرینه جولانكاه اولیوردی . غروب ایدی كونشك یالمین قرمزیلری، افقلرده قان واختلال لوحه‌لری تشكل ایدركن ، شهرك هرطرفنده منهور دومان ستونلری آوه‌سندن، عصی چاتیرديلر، تهدیدكار قفللمر صاچیلیوردی . سلاح سسلری غایت فاصله‌لی اولدیغی حالا دوام ایدیوردی. آره‌صره ، صوك بر مدافعهٔ مذبوحانه‌یی آندیران غلیان‌انكیز برمتراليوز هیجانی، سكوتی اخلال‌ایدیور، برقاچ لحظه صوكره بوده صوصیوردی.

تومید بر طوب كوروپیسی مدافعلرك مغلوبیتی اعتراف ایدیور ، بر دها آتش پوسكوره‌میوردی . دریندن قایالر براوغولق، اختلاطیلرك طفرلرینی تبشیر ایتدی. مبارك ، دامك كتدارینه‌قدرا كیله‌رك دیكیوردی. بردن ، باشی سرعتله قالدیردی . اوتوز ایكی دانه‌ی كورونجك قدر آخری آچیلدی :

— فاس، سلطان جدیده بیعت ایتدی.

— سید ادریس ، سوینجندی ، دوقتوری فوجاقلادی :

— مملكت قورتولدی ، آقریقا قورتولدی دیه باغیردی.

مفتیمك افعالاتنه قاییلان كنج عبدالعزیز ، سریر سلطنتدن سقوط ایدیوردی. مملكته امید واستقلال وعد ایدن عبدالحفیظ، فاس‌سلطانی اعلان‌ایدیلیوردی. عبدالعزیز حكومتنه قارشی، مظلوم اهالینك دوچار اولدیغی قهرواعتساف طولایسیله سونمز برگین بسله‌ین دوقتور ، قائل پدرینه یاقلاشه‌رق :

— چیقه‌بیلیرمیز ؟ دیدی . بو ، كورولەجك برمنظره .

مباركاك حاضرلادیغی استرلر یارم ساعت صوكره قلعه بدننك دیبنده صولوبوردی . ارباب قیام ، سوء فكولره طاقیلان پاشلری تشهیر ایدرك یایغین وبیهوش برحالده باغیریور ، سویلیوردی . بوكسك مشعللر كوشه‌ده یوچالده قیوراتوب قالان بی‌كناه عسكرلرك جنازه‌لرینی اخفا ایتیوردی .

اوزون برزمجیره یاقلی بكوری ، اوتوز احراملی ، مشعللرك ضیاسز شعله‌لرینك اهتزازینه رغماً سحیله بیلیوردی. قلنج ترسیله ، دیچك ضربه‌لریله برحیوان قافله‌سی كبی سوروكن بویباش خبالار ، آره‌صره ابركیلیور ، سنده‌لیور. فقط الیم بوصوقلر ، ضربه‌لر عقللرینی باشلرینه كتیریوردی.

آرقه‌ده ، جنس قیصرلقلر اوزرنده غالبلرك التون قلنجلرینك شاقه‌دیسی بوموكطفرك، اساطیری وقایعك پرعظمت احتشام ودراماتی تمثیل ایدیوردی . انسان غلبه‌لكنك كولكه‌لری ، قلعه دیوارلری اوستنده غریب وجسیم قارالیلر برالیوردی. دوقتور مهیج ومسرور، بواموا‌جع شعله روحی تدقیق ایدركن ، قائن پدرینك دیز كینلرینی اوپمك چالیشان بیاض بر كولكه‌نك مصراته نیازلرینی ایشیتمش ایدی . نجیب بوسیمانك اوزرنده فلاكت ومظلومیتی اعتراف ایدن چیز كیلردن آلدانمدیغنه قانع اولیوردی.

هنكام سلطنتنده اعلان ایتدیكی عفو عمومیدن محترم برذات استفاده ایتمش ایدی كه وزان شرفاسندن و حكمدار مخلوعك اك مدهش معاونلرندن اولان بوشریف عین زمانده‌ده عائلهٔ حكمداری افراد‌ندن ایدی. شریف محمد، اوزنكیلری اوپه بیله‌كدن صوكره احتراماً استردن اینن سید ادریس، بوتون صمیمیت روحیله دراغوش ایدیور ، ظفرك وبردیكی غلیان ایله كوز یاشلرینی ضبط ایده‌میوردی .

دورت سواری ازدحامك آلقشلری، سلاح سسلری آره‌سنده ساكتسانه یوروردی . اختلاطیلر كیندار وغضوب ، قلنجلرینك ترسیله مملكتی فلا كتزده‌ده فرانسز استیلاسنه معروض براقان وزرادن، معیت ارکاننده صوكب قافلهٔ اسرایی دوردیور ، بوقزلرینه نوكورلر وآره صره بوصوقلایوردی .

هرطرفدن كوروتولر، طعنلر، كفرلر صاوروليور، سلاح سسلری بوكا قارشیوردی.

جیلغین خانی ، سید ادریسك تكیه‌سی اوكنده طوردی . هوایه كثیف بر یایلم آتش باشلادی . اهالی تپلیور، باغیریور، سسلر فصیلیوردی . پروقار استرندن اینه‌رك جم غفیری سلاملایان شیخ ادریس، شریف محمد ایله اوپوشه‌رك وداع ایدركن دوقتوره دوندی، الیله مظفر قبائلی كوسترمرك :

— سنی سلاملایورلر دیدی ، چونكه سن حالا ملتك قلبنده حشمتپناه اولمرق یاشایورسك .

ختام

متنوع خبرلر

مارەشال ماكزنەنك طرز حیاتی

غورلیتز - تارنوو فورمانی و صربستان فاتحی فلد مارەشال ما كزنەنك دویرجه‌ده احراز ابتدیكی سوك موفقیتلر بتون انظار دائما یكیدن بویوك عسكر اوزرینه التفات ایتسنه سبب ویرمشدر. بوماسبتله اكثر فرنه‌لر اوزون اوزادیه یه انتشار یابنده بولنمقده ، مارەشالك طرز حیاتنه ، خصوصیت احوالنه دائر بعض معلومات اعطا ایتمكده‌در .

مارەشالك قرارگاه عمومیسنده بولنمقده اولان بلغار فرنه مخابرلرندن بری اخیراً بوخصوصده اشعارات آتیه‌ده بولنمقدر : صربستان فاتحی فلد مارەشال فون ما كزنەن ، ثمانیه امتثال عد ایدیلمكه شایان برطور واخلاقه مالكدر . ما كزنەن ، دنیانك اك چالیشقان انسانلرندن بریدر. كیجه‌لری آنجق بش ساعت اویقو اویور . متباقی زمانلرینی ایش ماصه‌سی اوكنده كچیرر. فون ما كزنەن صباحلری ساعت التیده قالار، یك آز بك بر. علی‌الا كثر طعام ایدركن بر الده فورشون قلمی اولدیغی حالده صحنهٔ حرب خریطه‌سنی تدقیق ایلر. كورولیدن اوزاقی، تنها برمحیطده داهیانه یلانلرینی، اك قارمشیق ومشكل عملیاتی كمال سهولتله اجرا ایدن برجراح قدر، اعتدال دم ایله وجوده كتیرر.

فلد مارەشالك معین اوركانی، ما كزنەنك برمسئله‌ی اطرافله تدقیق ایتدیكه اصلا اعطای قرار ایتمدیكنی بیان ایلمكده‌در. فی‌الحقیقه ما كزنەن یاریم تدبیرلرك ، ادارهٔ مصلحتك اك بیوك دشمنیدر . حركاتی دائما محاكمه نتیجه‌سنده جذبت ایله وعایه‌سنی بیله‌رك اجرا ایدر. ایستر جبهه‌ده طوپلر كورله‌سون، ایستر سكون حكم سورسون ما كزنەن دائما عینیدر، اطوار وحركاتی هیچ دكیشمز .

بتون بوشدید اوصاف عسكریه یه مالك اولدقلرندن برابر مارەشال ما كزنەن عسكرینه بیوك برشفقتله معامله ایدر. برقاچ مثال بونی اثبات واراءٔ ایلمكه كافیدر: بركون برالمان نفری كندیسنی سلاملامازمش. مارەشال نفرك یك دوشونجه‌لی اولدیغی فرق ایدر، درحال چاغیرر. نفر رسم سلامی ایفا ایده‌میدیكندن طولایی بیان معذرت ایدنجه ما كزنەن شو جوابی ویرر :

— بنی نه‌دن سلاملامادیغكزی سوردیوردم ، بو قدر دوشونجه‌لی اولمكزك اسبابی اوكرنمك ایستیوردم.

— برآیدن بریدر عائله‌مدن هیچ برخبر آله‌مدم. صوك مكتوبنده زوجه‌م، چوجقلرك راحتسز اولدقلرینی بیلدیریوردی .

فلد مارەشال بونك اوزرینه كیفینك نوط ایدلسی یاورینه اشارت ایلر . عسكر زوجه‌سنك آدره‌سنی بیلدیرر. ایرتسی كون كوینك بلدیه رئیسندن كلن بر تلغرافنامه‌ده عائله‌سی حقنده معلومات اعطا ایدیلیوردی.

ایشته دیكر برمثال :

فلدمارەشال آغیرصورتنده مجروح برنفره تصادف ایدر. نفر چوق قان عائب ایتدیكندن چهره‌سی صاب صاری ایدی. باجاغی قیرلمش اولدیغندن چوق اضطراب چكیوردی . ما كزنەن دحال مجروحك یانه‌یاللاشه‌رق برتسكره اوزرینه برشدیرمك ایچون كندینه معاونت ایلمشدر.

بلغار مخابری ، فلد مارەشالك علی‌العاده برنفر كی چالیشدیغنی ده علاوه ایلمكده‌در .

طیاره ایله آسمیقایه سیاحت

نوروج هندسلرندن كولبه‌ج اسمنده برذات بحرمحیطی طیاره ایله قطع ایتمك ایچون تشبثاته بولنمقده‌در . نوروجلی مهندس بومقصدله بیوك برطیاره انشا ایده‌جك ایش. طیاره‌نك موتوری ۳۰۰ باركیر اوتنده اولمه‌جق وساعتده یوز میل سرعت تأمین ایلیه‌جكدر. بوصورتله طیاره فالتوسندن ارض جدیده ۲۰ ساعتده مواصلت ایلیه‌جك ایش.

دیكر طرفدن قونیاغندن بیله‌رك لیكنه كوده وپانه فابریقه‌لرندن برینك مدیری ده بیوك برطیاره انشاسی ایچون آمریقایه متوجهاً حركت ایلمشدر. اسمودجلی سوندستو اسمنده برطیاره‌جی بوطیاره ایله بحرمحیطی قطع ایده‌جك ایش .